

تّيگه یشتن له رابه رایه تی کلّيسا

سه ربه رشتیاری زنجیره کتیب

جوّناتان لیمه ن

نووسه ر

جوّناتان لیمه ن

وه رگێران:

ئه ندازیار سروش

نه ریمان تاهیر

Email: jamala@worksmail.net

Email: contact@handofhelp.info

Skype: jamalabumajd

www.handofhelp.info

UK: +44 (0) 7966 610944

Iraq: +964 (0) 751 792 5515

iraq, erbil, Ankawa, Hersheshem 28 / 23

Originally published in English under the title:
Understanding Church Leadership
Copyright © 2016 by Mark Edward Dever and 9Marks.
All rights reserved.
Printed in the United States of America
978-1-4336-8892-8
Published by B&H Publishing Group
Nashville, Tennessee

Kurdish Edition Copyright 2021 by Hand of Help, all rights reserved.
Without prior permission of the publisher, no portion of this book may
be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form
or by any means-electronic, mechanical, photocopy, recording, or any
other - except for brief quotations in printed reviews.

- ناوی کتیب: تیگه‌یشتن له رابه‌رایه‌تی کلیسا
 - نووسەر: جۆناتان لیمهن
 - وەرگیر: نهریمان تاهیر & ئەندازیار سروش eng.srush@gmail.com
 - چاپی یه‌که‌م: ۲۰۲۱
 - چاپخانه:
 - تیراژ: ۱۰۰۰ دانه
 - ژماره‌ی سپاردن: له به‌رپۆه‌به‌رایه‌تی گشتی کتیبخانه گشتیه‌کان / هه‌ریمی کوردستان
 - ژماره‌ی سپاردنی (۱۰۰۳) ی سالی ۲۰۲۱ ی پێدراوه
- هه‌موو ئایه‌ته‌کانی ئەم به‌ره‌مه‌ له چاپی کوردیی سۆرانیی ستانده‌ره‌وه (KSS) وەرگیراوه.
هه‌موو مافه‌کانی پارێزراره‌وه.

هه‌موو مافه‌کانی وەرگیرانی چاپی کوردیی ۲۰۲۱ ی ئەم به‌ره‌مه‌ له لایهن
رێکخراوی «هانده‌ ئۆف هیلپ» وه‌ پارێزراره‌وه. هه‌یچ به‌شیکێ ئەم بلاوکراوه‌یه
به‌بێ ئاگادارکردنه‌وه‌ی پێشوه‌ختی نووسەر ناکرێت چاپ بکرێت، یان به‌ شیوه‌ی
ئەلیکترونی، فۆتۆکۆپی، تۆماری ده‌نگی به‌خشریت، مه‌گه‌ر ئەوه‌ی که‌ ته‌نها ده‌قی
کورتی لێ وەرگیردرێت و ئاماژه‌ به‌ ناوی به‌ره‌مه‌ و نووسەر بکرێت.

ناوه پڙوك

لاپهړه

- ۱ پيشه كېي زنجيره كټيبي بنه ماكانى كليسا
- 0 پيشه كېي
- ۱۱ به شى يه كه م: خزمه تكاران كين؟
- ۱۹ به شى دووهم: نهركى خزمه تكاران
- ۲0 به شى سييه م: پيران كين؟
- ۳۱ به شى چوارهم: نهركى پيران
- ۴۱ به شى پينجه م: په يوه نديي پيران له گه ل ستافى كليسا و خزمه تكار و شوانه كان
- ۴۷ به شى شه شه م: په يوه نديي پيران له گه ل كومه لى باوه پرداران
- 00 به شى هوه تهم: نه داما م كين؟
- ۶0 ده ره نجام: نيشاندانى شكوى خودا
- ۷۳ پاشكو: ورده كاريي نهركى خزمه تكاران

پيشه کي زنجيره کتبي بنه ماکاني کليسا

ژياني باوه پداران ژياني کليسا يه؛ ئەم باوه پره بنه پره تييه کتبي پيرۆز له هه موو کتبه کاني دیکه ي ئەم زنجيره يه دا ئاماژه ي پي کراوه.

ئەم باوه پره له ئاستي خوڤه وه کاريگه ري له سه ر چۆنيه تي مامه له کردني نووسه ره کان له گه ل بابته ته کان داده ني ت. بو نمونه، ئيواره خواني مه سيح خواني کي تايه ت و نه يني نيوان تو و عيساي مه سيح نييه، به لکو نانخواردنه له گه ل خيزانه که تدا که به هوڤه وه له گه ل مه سيح و گه لي مه سيحدا ژياني هاوبه شت ده ني ت. ئەرکه مه زنه که (مزگيني دان) مۆله تنامه يه کي که سي نييه بو چوونه نيو گه ل و نه ته وه جياوزه کانه وه وه کو شايه تي بو مه سيح، به لکو فه رمان يکه که به ته واوي کليسا دراوه بو ئەوه ي ته واوي ئەندامان هه ستن به ئەنجام داني. ده سه لاتي کليسا ته نها پشت به رابه ران نابه ستيت، به لکو ته واوي ئەندامان له خو ده گري ت. واتا، هه موو ئەندام يک ئيش و ئەرک يکي تايه تي هه يه، به تۆشه وه.

گرنگه بيزاين که هه موو کتبه کاني ئەم زنجيره يه بو ئەندام ي ئاساي کليسا نووسراوه. ئەگه ر ژياني باوه پدار ژياني کليسا ني ت، ئەوا تو ي باوه پداري له ئاوه لکي شراو و ئەندام ي کليسا، به رپرسياري يتي تيگه يشتن له م بابته بنه پره تيانه ت له سه ر شانه. وه کو چۆن عيسا فه رمان ي پشتگيري و پاراستني په يامي مزگيني پيداويت، به هه مان شيوه فه رمان ي پشتگيري و پاراستني کليسات پي ده کات. ئەم کتبانه بو ت روون ده که نه وه که چۆن ئەو کاره بکه يت.

واي دابني که تو يه کي کيت له خاوه ن پشکه کاني کو مپاني اي خزمه تي مزگيني مه سيح. وه خاوه ن پشکه باشه کان چي ده کهن؟ ئەوان لي کو لي نه وه له کو مپانيا و بازار و پيشه پرکي کان ده کهن. ده يانه وي ت ئەوپه ري سوود له وه به ره يئانه که يان وه ربه گرن. تو ي باوه پداريش

ته واوی ژیانته له مزگینیی مه سیحدا وه به ره پنان کردوو. که واته،
ئامانجی ئەم زنجیره کتیبه ئەوهیه که له پیناو مزگینیی مه زنی خودا
یارمه تیت بدات ته ندروستی و قازانجی شانشین کلیسا ناو خوییه که ت زیاد بکهیت.

ئایا ئامادهی دهست به ئه رکه که ت بکهیت؟

براتان، جۆناتان لیمهن / سه ره رشتیاری زنجیره کتیبی بنه ماکانی کلیسا

ئەو كىتابنەى لە زنجىرە كىتابى بنە ماكانى كلىسا ھەن:

تىگەيشتن لە نىردراو يىتتايە مەزنەكە، مارک دىڤقەر

تىگەيشتن لە لەئاوھە لکيشان، بۆبى جاميسۆن

تىگەيشتن لە خوانى پەروەردگار، بۆبى جاميسۆن

تىگەيشتن لە دەسەلاتى كۆمەلى باوھرداران، جۆناتان ليمەن

تىگەيشتن لە تەمبىکردنى كلىسايى، جۆناتان ليمەن

تىگەيشتن لە رابەرايەتى كلىسا، مارک دىڤقەر

پیشہ کی

بابہ تی رابہ رایہ تی له کلیسای نیوخواویی بابہ تیکی زور گرنگه.

سهره تا بیر له خوشه ویستی مه سیح بکه وه بو کلیسا، کهوا له پیناویدا ژیانی خوئی کرده قوربانی. عیسا جهسته ی خوئی بو کلیسا داده تیت و بهرده وام به وشه و پوچی خوئی و خزمه تکاره کانی گرنگی پیده دات و پهروه رده ی ده کات. ههروه ها به لئیش ده دات کهوا له پوژی کو تاییدا وه ک بووکی خوئی پیشانی بدات. نه گهر هه موو نه مانه راست بن، نهوا بهر پرسیاری تیه کی گه وره و پیروز ده که ویته سهر شانی نهوانه ی کلیسا به پروه ده بن. بیر له و گرنگیدانه بکه وه کهوا که سوکاری بووک به بووکی ده دن بو نه وه ی له پوژی زه ماوه ندا له به رده م زاوا رابوه ستیت. مه سیح ده یه ویت رابهران گرنگیه کی تهواو بدن به ناماده کردنی بووکه که ی بو پوژی هاتنی. له بهر نه وه بابته که شایانی نه وه یه کهوا کاتیک به سه ربه ین له خویندنی نه وه ی وشه ی خودا سه باره ت به رابهرانی کلیسا ده یلیت و پامان له م بابته و نویژ کردن له پیناوی.

رهوته نوییه که

بیگومان ده کریت رابهرایه تی کلیسا بیته هوی دووبه ره کی و ناکوکی. وه ده توانیت بیر له و کاردانه وانه بکه یته وه کهوا قه شه یه کی گه نج به ره نگاری ده بیته وه کاتیک پیشنیار ده کات په یکه ری رابهرایه تی کوئی کلیسا بگوردریت. چه ند سالتیک له مه و بهر، (جوئن بسانو)، قه شه ی خانه نشینکراو له کلیسای یه که می له ناوه له لکشی له (هیوستن)، سه رنجی نه وه ی دا که بابته ی به پروه بردنی کلیسا یه کیکه له بابته پر له ناکوکیه کانی کلیسای له ناوه له لکشی.

به شیک له لومه کردنه که ده که ویته سهر کونفرانسه کانی قه شه کان و نه و بلاوکراوانه ی کهوا خه لکی هان ده دن سه باره ت به ره وتیکی نوی. وه زور جار نه م رهوته له ده ره وه ی کلیساوه ئیلهامی وه رگرتووه. قه شه یه ک له سالانی ناوه راستی

سەدەى رابردوو بە لای خۆیەو بە باسی پەیکەرى رابەرایەتى دەکات. ئایا ئەمە باسی کلێسایە یان بانک؟

کاتیک وەک قەشەى کلێسای (دروید هیلز)^a دامەزرام، یەكەم هەنگاو کە گرتمە بەر دامەزراندنى کابینەى شوانەکان بوو، کە نوێنەرایەتى لیژنە جیاوازه‌کانى کلێسای دەکرد: سەرۆكى لیژنەى خزمەتکاران و یاریدەدەرەكەى، سەرۆكى لیژنەى دارایی و یاریدەدەرەكەى، سەرۆكى ئەنجومەنى کارگێران، سەرۆكى لیژنەى پیشوازی، خەزنەدار، سکرێتێر، سەرۆكى لیژنەى بەهاناوچوون، سەرپەرشتیاری خزمەتى قوتابخانەى رۆژانى یەکشەمە، رێکخەرى یەكیتیى مەشق و راپێنان، سەرۆكى كۆمەڵەى نێردراوانى ئافرەت، سەرۆكى برابەرى، بەرپرسی مۆسیقا، سەرۆكى لیژنەى مۆسیقا، سەرۆكى لیژنەى تۆمارى میوانان، سەرۆكى لیژنەى گەنجان، بەرپرسی کتێبخانە و ئەندامانى ستافی کلێسا.^b

ئای چەندە متمانە بە پەیکەرى رێکخراوەى کلێساكەمان دەکەین!

ئایا باوەردارانی سەدەى یەكەم رازی دەبوون بە زیادەپۆیى لەو پۆستانەى كەوا بەگوێرەى كتیبى پیرۆز نییە و لە کلێساكانى ئیستامان هەیه؟ لە راستیدا، بێگومان ئەوان درکیان بەو دەکرد کە هەندیک کاروبارى رابەرایەتى و کارگێرى دەکړی بە بیرکردنەووه‌یه‌كى دانایی بریارى لى بدریت. لە کاتیکدا (بنەمای باوەرى کلێسای لەئاوه‌لکیشی فیلادلفیا)^c لە سالى ۱۷۴۲ ی زاینى دەلیت کتیبى پیرۆز «بە پرونى فەراهەمى دەکات» هەموو ئەوه‌ى پێویستە بۆ باوەر و ژيان (لەوانەش بەرپۆه‌بردنى کلێسا)، بەلام پاشان دەلیت کەوا «هەندیک جوړى تاییه‌تمەند هەیه بە خواپەرستى و بەرپۆه‌بردنى کلێسا، دەکړیت لە دووتویى ئەزموونى مروفانه و

a Druid Hills Church

b Louie D. Newton, Why I Am a Baptist (Boston: Beacon Press, 1957), 202.

c Philadelphia Baptist Confession

كۆمەلگا جياوازه كان پېكبخرىت به گوپرهى ئه وهى سروشتى بىت و به گوپرهى دانايى باوهرداران به مه سىح كه له گه ل حوكمه گشتيه كانى وشهى خودا بگونجىت و ده بىت هه رده م ملكه چى بىن». ئه وهش واتا بهرپوه بردنى كلپسا بابته تىكه بهرگه هه ندىك ئازادى ده گرىت. هه ميشه باوهرداران دانيان به وهدا ناوه.

له هه مان كاتدا، باوهرداران برپارى ئه وه شيان داوه كه وا كتيى پىروژر پىنمايى ديارىكراوى داوه سه بارهت به بهرپوه بردنى كلپساي ناوخويى. وه بهر له وهى كاتى زور به سه ر به ين له بارهى ئه و پىنگايانهى كه رابه رايه تى له بهرگىكه وه ده گوپرت بو بهرگىكى دىكه، پىويسته سه رنج بده ين له وهى كتيى پىروژر به هه مووانى ده لىت.

ئامانجى ئه م كتيه

كتيى پىروژر پىشنيارى چ جوړه رابه رايه تيه ك ده كات؟

چه ندى سالىك پيش ئىستا داوام لىكرا كه به شدارى بكه م له كتيىك كه سه بارهت به روانگه جياوازه كانى بابتهى بهرپوه بردنى كلپسا ده دا. كتيه كه ئامانجى ئه وه بوو نوپنه رانى نه ريته جياوازه كان روانگه ي خويان سه بارهت به بابته كه پيشكش بكه ن. هه رچه ندى كتيىكى وه ك ئه وه يارمه تىده ره بو لىكولپنه وه له بابته كه، به لام من ئه و به شداريه م رهت كرده وه، چونكه زه حمه تيه كه له وه دا بوو كه سه رنو سه ره كه داواى لىكردم يه كىك له مانه هه لىزىرم: بوچوونى «قه شهى سه ره كى»، يان بوچوونى «كۆمه لگه رايى» يان بوچوونى «كۆمه لگه ي پيران». به لام من باوه رىم وايه كه وا كتيى پىروژر پشتگىرى هه موو ئه وانده كات! كۆمه لى باوهرداران سوودمه نده بىت ئه گه ر قه شهى سه ره كى و ده سته يه ك له پيران له دوو توپى كۆمه لگه رايىدا كلپسا بهرپوه به ن. ئيمه پىويستمان به يارمه تى هه موو ئه و پىكها تانه هه يه و له ژيانى كلپساي نىوخويى بوونيان پىكه وه پشتگىرى يه كتر ده كه ن.

جوئاتان ليمان له كتيىكىدا به ناوى «تىگه يشتن له ده سه لاتى كۆمه لى باوهرداران»، كه يه كىكه له زنجيره كتيى بنه ماكانى كلپسا، گفتوگوپه كى زورى له باره ي ده سه لاتى كۆمه لى باوهرداران وه كرده وه. به لام له كۆتايىدا، گفتوگو كه

ده خاته نيو دووتوئی رابه رایه تی کومه لی پیرانه وه. به لام له م کتیه مده، من پیچه وانه که ی ده که م، زور به ی کاته که له گفتوگو ی رابه رایه تی کومه لی پیران به سه رده به م (سه رباری خزمه تی خزمه تکاران)، وه گفتوگو که پوخت ده که مه وه به وه ی ده یخمه چه چوارچی وه ی کومه لگه راییه وه. خزمه تکار و پیران کین؟ چی ده که ن؟ په یوه ندییان چیه له گه ل یه کتر؟ وه په یوه ندیی نیوان پیران و کومه لی باوه پداران چونه؟ نه گهر پیشتر ئه م کتیه ی منت خویند بیته وه به ناویشانی «ده رختنی شکوی خودا»، لیره دا زور شت ده بینیت که له ویدا هاتووه، وپرای سه رنج خستنه سه ر بابه تی رابه رایه تی.

نه گهر بتوانم شتیک بلیم له ئه زموونی که سییم وه ک شوانی کلیسا، ده بینم که هه بوونی کومه له ی پیران شتیک زور سوود به خشه له توانادار کردنی ئه ندامانی کومه لی باوه پداران بو ئه وه ی بهر پر سیاریه تی و ده سه لاتی کومه لگه راییه که یان به جی بهینن. پالنه ر چیه بو دامه زراندنی ژماره یه ک له شوان و ماموستایان له بری دانانی ته نها یه ک که س؟ فه راهه مبوونی به هره ی زیاتر! وه توانادار کردنی ئه ندامان بو پو لوی خویان به شیوه یه کی باشتر! وه ژماره یه کی زیاتری پیرو زانی ئاماده بو کاری خزمه ت! سوود و به شداری کلیسا که مان بو لقی کومه له ی له ئاوه لکیشی (له ئاوه لکیشی باشوور) که می نه کردووه. رابه رایه تی شوانایه تیم شکستی نه هیئا له کاتیکدا له پال ئه م پیاوانه دا خزمه تم ده کرد، به لکو سوود به خستر بوو. هه رگیز پاراپیمان نه بووه له وه ی کور په له له ئاوه لنه کیشین! وه کلیسا که مان له خزمه ت دانه بر، به لکو کاریگه ر و چالا کتر بوو. هه ر پیری ک دیاری می سیحه بو کلیسا که ی.

سه باره ت به دیاری ده سه لات

به لام بیگومان بینینی ده سه لاتداران وه کو دیاری کاریکی زه حمه ته. له وه ته ی مرو ف تووشی یه که م گونا هاتووه، ده سه لات به خراپی به کار دیت، وه بیگومان ده بی دان به وه دا بزیت. ئه وه هیزه ی له ده ره وه ی ئامانجی خودا به کار دیت، هیژیکی خراپ و شه ی تانییه.

له هه مان کاتدا، ناکریت هه موو دهسه لاتیک پرهت بکهینه وه. ئەگەر بهانه ویت به گویرهی خواستی خودا بژین، پیویسته له سه زمان متمانهی پی بکهین، ئەمه ئەوهش دهگریته وه کهوا متمانه بکهین به وانهی له سه ر وینهی ئەو به دیهاتوون و دهسه لاتیان رادهست کراوه. هه موو رابه ران له کتیبی پیروژدا هه ر له ئاده م و سه واوه هه تا فه زمانه و تاوان باره کان که له سپاره ی ئاشکرکردنی یۆحه ناوه هاتوو، خراپه یان ده رده خات له نکۆلیکردنیان له دهسه لاتی خودا له سه ریان و به کاره یێنانی بو به رژه وه ندی خۆیان.

ئەگەر رابه رانیکی له خواترس خزمه تمان بکهن، شه ره فیکی گه وره یه. رابه رانی له خواترس نیعمهت و به خشن. په تکرده وهی دهسه لات، ههروهک ئەمپرو ژور کهس دهیکه ن، کاریکه له نه فامیه وه یه و ژیا مان ویران دهکات. جیهان به بی دهسه لات وهک هه وه سی بی سنووره، وهک ئۆتۆمبیلی بی بریکه، وهک ریگای یه کتربری بی هیما ی هاتوچویه، وهک یارییه کی بی یاسایه، وهک مایکی بی دایک و باوکه، وهک جیهانیکی بی خودایه. په نگه هه موو ئەوانه که میک سوود به خش بن، به لام به زوویی ده بنه بی واتا، ئینجا ئازابه خش، وه له کۆتاییدا کاره ساتبار.

رابه رایه تی له خواترس و به گویره ی کتیبی پیروژ پیویسته بو بنیادنانی کلێسایهک که خودا شکۆدار بکات، هه رچه نده ئەو راستیه له بیر خۆمان بهینه وه و پشتگوئی به یین؛ رابه رایه تی کلێسا په یوه سه ته به سروشتی خودا و ئاکاره کانییه وه. کاتیک به شیوه یه کی ته ندروست په یه روه ی له رابه رایه تی ده که یین له ژیر یاسای شارستانی و ده رباره ی خوانی خیزان و له ئەرکه کامان و ماله وه مان و به تاییه تی له کلێسا کامان، ئەوا ئیمه به وه یارمه تیده ر ده بین له ده رختنی وینه ی خودا بو به دیه یتروانی. وه له مه دا بانگه یشتی خودا هه یه بو رابه ران واتا کلێساکه ی. ئای چ شانازییه که بو ئیمه که رابه رایه تی بکهین، وه ئای چ شانازییه که بو ئیمه کهوا پشتگیری له و کاره بکهین!

به شی یه کهم

خزمه تکاران کین؟

با دهست بکهین به گفتوگو له باره یه کیک له زۆرتین ئه رکه ناسراوه کان له زۆریک له کلێساکانی ئه مپرو: خزمه تکار. رهنگه وشه ی ”خزمه تکار“ له هزرتدا وینه ی جوراوجور بوروژینیت به پیی ئه و کلێسایه ی که لئی هاتوویت. بۆ نمونه، رهنگه وا بیر بکه یته وه که به رپوه به ریکی قژ رهش و سپین و له پشت میزی جوان و سه رده میانه وه و له ژووری تایبه تی له باله خانه ی کلێسان. وه رهنگه وا بیر بکه یته وه که خزمه تکاری کلێسا به رده وه ام خزمه تی ئه وانه ده کات که پپووستیانه و گه شتی مزگینیدان و گرنگییدانی کلێسا پیکده خه ن.

به لام به پیی کتیبی پیروز خزمه تکاران کین؟

پیناسه ی ”خزمه تکار“

له وه ره گپرانه سه رده مییه کانی ئیستای په یمانی نو، وشه ی یونانی ”دیاکونوس“ له زۆر کاتدا به مجپور یان ”خزمه تکار“ وه رده گپریت. رهنگه ئه و وشه یه به شیوه یه کی گشتی ئامازه بکات بۆ خزمه تکردن^a، وه به تایبه تی بۆ فه رمانه رهاکان^b، یان بۆ دابینکردنی پیداو یستییه مادیه کان^c. وه له سپاره کانی په یمانی نو یوه روونه

a بۆ نمونه: کرداری نیردراوان ۱: ۱۷، ۲۵: ۱۹، ۲۲: ۱۲، ۷: ۱۲؛ یه کهم کۆرنسۆس ۱۲: ۵، ۱۶: ۱۵؛ ئه فه سۆس ۴: ۱۲؛ کۆلۆسی ۴: ۱۷؛ دووه م تیمۆس سوس ۱: ۱۸؛ فلیمۆن ۱۳؛ عیبرانییه کان ۶: ۱۰؛ یه کهم په ترۆس ۴: ۱۰-۱۱؛ ئاشکراکردن ۲: ۱۹

b بۆ نمونه: رۆما ۱۳: ۴

c بۆ نمونه: مه تا ۲۵: ۴۴؛ کرداری نیردراوان ۱۱: ۲۹، ۱۲: ۲۵؛ رۆما ۱۵: ۲۵، ۳۱؛ دووه م کۆرنسۆس ۸: ۱۹-۲۰، ۱: ۹، ۱۲-۱۳، ۱۱: ۸

که ژنان به لای که مه وه ده توانن هه ندیک له و خزمه تانه ئە نجام بدن^a. ههروهک فریشته کان ئاوا خزمهت ده که ن^b. وه هه ندیک جار ئه و وشه یه ئاماژه یه بۆ خوانی پیشوازی^c.

جیهانی په یمانی نووی له تیروانینی بۆ خزمه تکردن له جیهانی ئیستامان ده چیت؛ خزمه تکردنی که سانی دیکه له لای یۆنانییه کان شتیکی جوان نه بوو. به لکو گه شه پیدانی که سایه تییان له پیناوی پاراستنی ریژی خود داده پشت. وه به م شیوه یه خزمه تی خزمه تکار بۆ که سانی دیکه به که م ته ماشا ده کرا له بهر ئه وه ی “ژیر ده سته یی بوو”.

به لام عیسا ی پهروه ردگار و کتییی پیروژ خزمه تکردنمان به شیوه یه کی جیاواز بۆ ده خاته روو. ئە گه ر مانه ویّت ده نگی وشه گرنگه کان به پیتی کوردی بنووسینه وه (نهک ته نها وه رگپرانی) له (یۆحه نا ۱۲: ۲۶) ده بینین ده لیّت: “ئه وه ی خزمه تم (دیاکۆنۆسم) ده کات با به دوام بکه ویّت. ئیتر من له هه ر شوپنیک بم، خزمه تکاریشم (دیاکۆنۆسی من) له وییه. ئە گه ر یه کییک خزمه تم (دیاکۆنۆسم) بکات باوکم ریژی لیّ ده گریت”. وه له (مه تا ۲۰: ۲۶) گویمان لیّ ده بیّت ده لیّت “ئه وه ی ده یه ویّت له ئیوتاندا پایه ی بهرز بیّت، با بییته خزمه تکاران (دیاکۆنۆس)” وه له (مه تا ۲۳: ۱۱) ده لیّت: “ئه وه ی له ئیوتان پایه بهرز تره، ده بییته خزمه تکاران (دیاکۆنۆس)”.

له راستیدا، عیسا خو ی پیشکه شی جیهان کرد به وه ی که نمونه یه که له (خزمه تکار)^d. وه کتییی پیروژ باوه رداران ده ناسیئیت به وه ی خزمه تکارن بۆ عیسا و ئینجیله که ی. له بهر ئه وه کتییی پیروژ ئیردراوه کان به خزمه تکار ویّنا ده کات، له کاتیکیدا پۆلس چه ندین جار ئاماژه ده کات به خو ی و ئەوانه ی له گه لیّدا

a بۆ نمونه: مه تا ۸: ۱۵؛ مەرقۆس ۱: ۳۱؛ لۆقا ۴: ۳۹؛ مه تا ۲۷: ۵۵؛ مەرقۆس ۱۵: ۴۱؛ به راوردی

بکه له گه ل لۆقا ۸: ۳؛ ۱۰: ۴۰؛ یۆحه نا ۱۲: ۲؛ رۆما ۱: ۱۶

b بۆ نمونه: مه تا ۴: ۱۱؛ مەرقۆس ۱: ۱۳

c بۆ نمونه: مه تا ۲۲: ۱۳؛ لۆقا ۱۰: ۴۰؛ ۱۷: ۸؛ یۆحه نا ۲: ۵، ۹؛ ۱۲: ۲

d بۆ نمونه: مه تا ۲۰: ۲۸؛ مەرقۆس ۱۰: ۴۵؛ لۆقا ۲۲: ۲۶-۲۷؛ به راوردی بکه له گه ل یۆحه نا ۱۳:

لۆقا ۱۲: ۳۷؛ رۆما ۱۵: ۸

کار ده‌که‌ن که خزمه‌تکارن.^a هه‌روه‌ها ئاماژه به خووی ده‌کات که خزمه‌تکاره بو ته‌وه‌وه‌کان (نه‌ته‌وه‌کانی جگه له جوله‌که)، وه پۆلسی تیمۆساوس به خزمه‌تکاری عیسا ناوده‌هینیت،^b وه په‌ترۆس ده‌لپت که پیغه‌مبه‌رانی په‌یمانی کۆن خزمه‌تکاری ئیمه‌ن، ئیمه‌ی باوه‌ردار به مه‌سیح.^c ئه‌وه کتیبی پیرۆز فریشته‌کان به خزمه‌تکار ناوده‌هینیت. ته‌نانه‌ت شه‌یتانیش خزمه‌تکاری هه‌یه.^d

له‌گه‌ل ئه‌وه‌شدا، پیویسته له‌سه‌رمان که هه‌رده‌م وریا بین له‌جیاوازیکردن له‌نیوان خزمه‌تی خزمه‌تکار و خزمه‌تی پیران. له‌لایه‌تیکه‌وه، خزمه‌تکار و پیران له‌خزمه‌تکردن به‌واتا داتا‌شراوه‌که‌ی وشه‌ی خزمه‌تکار پیکه‌وه‌تیه‌لکیش ده‌بن (خزمه‌تی خزمه‌تکار، ئه‌گه‌ر ده‌رپینه‌که‌ گونجاو بیت)، به‌لام لیره‌دا دوو شیوه‌ی جیاواز وه‌رده‌گرن، له‌به‌شی شه‌شه‌می کرداری نێردراوان ئه‌وه‌ ده‌بینین. نێردراوه‌کان ده‌لین پیویسته سه‌رقال نه‌بن به‌ ”خزمه‌تی خوانه‌کان“ له‌به‌ر ئه‌وه‌ی ئه‌وان به‌رپرسن له‌ ”خزمه‌تی وشه‌که‌” (ئایه‌تی ۲-۴). به‌لام تییینی بکه‌ هه‌ردووکیان هه‌مان کار ده‌که‌ن: خزمه‌ت. ده‌زانیت له‌ نووسینه‌ بنه‌ره‌تیه‌که‌ی یۆنانی چ فه‌رمانتیک به‌کارهاتوو؟ دیاکۆنۆس! له‌به‌ر ئه‌وه‌ له‌ ئه‌نجامدا خزمه‌تی خزمه‌تکارمان هه‌یه به‌واتا باوه‌که‌ی (خزمه‌تی خوانه‌کان، وه‌ خزمه‌تی پیداوێستی مادی)، وه‌ خزمه‌تی خزمه‌تکاری تایبه‌تیمان هه‌یه به‌و وشه‌یه‌ی که‌ خودا نێردراوه‌کانی بانگ کرد بو‌ی (پاشان پیرانیشی بو‌ بانگ کرد).

له‌به‌شی داها‌توو گفتوگو ده‌که‌ین له‌سه‌ر ئه‌و برگه‌ی کتیبی پیرۆز. ئه‌و پیاوانه‌ی که‌ له‌به‌شی شه‌شی کرداری نێردراوان ناویان هێناوه‌ له‌لایه‌نی کارگێریه‌وه‌ و داده‌نرین که‌ ئه‌وان گارسۆن و شاگردن، واتا له‌سه‌ریانه‌ بایه‌خ بده‌ن به‌ پیداوێستیه‌

a بو‌ نموونه: کرداری نێردراوان ۱-۷: ۲۰: ۲۴؛ یه‌که‌م کۆرنسۆس ۳: ۵؛ دووهم کۆرنسۆس ۳: ۳، ۶-۹؛ ۴: ۱؛ ۵: ۱۸؛ ۶: ۳-۴؛ ۱۱: ۲۳؛ ئه‌فه‌سۆس ۳: ۷؛ کۆلۆسی ۱: ۲۳؛ یه‌که‌م تیمۆساوس ۱: ۱۲؛

دووهم تیمۆساوس ۴: ۱۱

b کرداری نێردراوان ۲۱: ۱۹؛ رۆما ۱۱: ۱۳

c بو‌ نموونه: یه‌که‌م تیمۆساوس ۴: ۶؛ دووهم تیمۆساوس ۴: ۵

d یه‌که‌م په‌ترۆس ۱: ۱۲

مادییه‌کانی کلّیسا. له‌بەر ئه‌وه‌ی کلّیسا پّیویستی به‌هه‌ردوو جوّری خزمه‌تکردنی خزمه‌تکار هه‌یه: خزمه‌تی وشه‌که (پیران) خزمه‌تی خوانه‌کان (خزمه‌تکاران)، وه ئه‌وش له‌بەر ئه‌وه‌یه جیاوازی بکریّت له‌نیوان هه‌ردوو خزمه‌ته‌که، یان یه‌کیکیان به‌هۆی ئه‌وی دیکه‌یان‌ه‌وه پشستگۆی نه‌خریّت. پّیویسته له‌سه‌ر کلّیساکان چارَدانی وشه‌که یان چاودِیری کرداری ئه‌ندامه‌کان پشستگۆی نه‌خات که پارێزگاری له‌یه‌کیتی ده‌کات. هه‌ردوو لایه‌ن له‌ژیانی کلّیسا و خزمه‌ته‌که‌ی گرنگیه‌کی گه‌وره‌یان هه‌یه. با له‌کلّیساکانه‌مان مکوڤر بین له‌بوونی هه‌ردوو جوّری خزمه‌تی خزمه‌تکاری، وه پّیویسته جیاکاری بکه‌ین له‌نیوان خزمه‌تی خزمه‌تکار و خزمه‌تی پیران.

تایبه‌مه‌ندی خزمه‌تکاران

به‌گه‌رانه‌وه بوّ کرداری نێردراوان، به‌شی شه‌ش، ده‌توانین بلیین ئه‌وانه‌ی به‌سیفه‌تی خزمه‌تکار خزمه‌ت ده‌که‌ن پّیویسته بزانه‌ن که ئه‌وان ”پرن له‌رۆحی پیروژ و دانایی“ (ئایه‌تی ۳). له‌گه‌ڵ ئه‌وه‌ی گرنگی ده‌ده‌ن به‌پیداویستیه‌ مادییه‌کان، به‌راستی خزمه‌ته‌که‌یان خزمه‌تی رۆحیه‌یه. ئه‌و داناییه‌ رۆحیه‌ی که هه‌یانه‌ تواناداریان ده‌کات سه‌ره‌پرشتی سه‌رچاوه‌کانی کلّیسا بکه‌ن به‌شیوازیکی پارێزگاری له‌یه‌کیتی ئه‌ندامانی کلّیسا بکات. هه‌روه‌ها ئه‌ندامانی کلّیسا هه‌لیان ده‌بژێرن، وه ده‌بیت متمانه‌یان پێیان هه‌بیت بوّ ئه‌وه‌ی هه‌لیان‌بژێرن. پّیویسته له‌سه‌ر خزمه‌تکاران که به‌رپرسیاریتی دابینکردنی پیداویستیه‌ دیاریکراوه‌کان هه‌لبگرن بوّ خزمه‌تکردنیان به‌هه‌موو گوێرا به‌لی و هه‌ولدانیکه‌وه .

له‌ (یه‌که‌م تیمۆسوس ۳: ۸-۱۳)، پۆلس له‌باره‌ی تایبه‌مه‌ندییه‌کانی خزمه‌تکارانه‌وه زیاترمان پێ راده‌گه‌یه‌تیت. ده‌بیت شایه‌نی ریز بن و راستگۆ بن، زیاده‌رپۆیی نه‌که‌ن له‌خواردنه‌وه‌ی مه‌ی، چاوه‌برنه‌ ده‌ستکه‌وتی خراپ، ده‌ست به‌راستیه‌کانی باوه‌ر و وێژدانیکه‌ی پاکه‌وه بگرن. پّیویسته خزمه‌تکاران سه‌ره‌تا تاقی بکرینه‌وه، وه ده‌بیت می‌ردی یه‌ک ژن بن و گرنگی به‌مال و منداله‌کانیان بده‌ن. به‌لام راسپارده‌ی ئه‌وه‌ی که ده‌بیت خزمه‌تکار «می‌ردی یه‌ک ژن بیت» وا

ناکات که ژن دوور بخاتوه له خزمه‌تی خزمه‌تکارانه. به پشتبستق به نمونه‌ی فییبی “خزمه‌تکار” له (نامه‌ی رۆما ۱: ۱۶)، وه به کاره‌ینانی وشه‌ی “خزمه‌تکار” بو قسه‌کردن له باره‌ی ژنانی دیکه له به‌شه‌کانی دیکه‌ی کتیبی پیروژ، وه میژووی دوورودریژی هه‌ندیک له کلێساکان به‌گویره‌ی کتیبی پیروژ که تیشک ده‌خاته سه‌ژنه خزمه‌تکاره‌کان (بیگومان گرنگی که‌متره به به‌راورد به به‌لگه‌ی نیو کتیبی پیروژ)، کلێساکه‌مان پریاری دا به دانانی خزمه‌تکارانی ژن. له‌گه‌ل ئه‌وه‌شدا، یه‌که‌م نامه‌ی تیمۆسوس به‌شی دوو، ریگری ده‌کات له‌وه‌ی ژنان له پله‌ی «پیر» کار بکه‌ن. له‌به‌ر ئه‌وه‌ ئه‌گه‌ر کلێسایه‌ک له نیوان پۆلی پیران و خزمه‌تکاران تیکه‌لاوی بکات (هه‌روه‌ک ئه‌وه‌ی له زوری‌ک له کلێساکانی ئه‌م‌رۆدا هه‌یه)، ئیمه‌ پشتگیری ئه‌وه‌ ناکه‌ین که ژنان بو خزمه‌تی خزمه‌تکار دابنرین. به‌لام هانی خوشکه‌کامان ده‌ده‌ین که به ته‌واوی سه‌ربه‌ستیه‌وه خزمه‌تی خزمه‌تکار بگرنه ده‌ست له کاتیکدا جیاوازی نیوان خزمه‌تی پیران و خزمه‌تی خزمه‌تکاران پروون بیت.

پیشینه‌ی میژووی

زاناکان رای جاوازیان هه‌یه له‌باره‌ی پیکهاته‌ی په‌یکه‌ری کلێساکان له سه‌ده‌ی یه‌که‌می دوا‌ی پوژی په‌نجایه‌مین، به‌لام له کلێسایه‌که‌مین‌ه‌کان کۆمه‌لیک پیر و خزمه‌تکار هه‌بوون که هه‌ریه‌ک له‌وه‌ کلێسانه‌یان به‌پرتوه‌ ده‌برد. سه‌رنج بده له سلاوی پۆلس بو کلێسای فلیپی: “له پۆلس و تیمۆسوسی به‌نده‌کانی عیسی مه‌سیحه‌وه، بو هه‌موو گه‌لی پیروژی خودا له شاری فلیپی که له‌گه‌ل عیسی مه‌سیحدا یه‌کن، a، له‌گه‌ل چاودێران و خزمه‌تکاران” (فلیپی ۱: ۱).

راسته‌وخۆ له‌دوا‌ی کلێساکانی په‌یمانی نوپوه، ئه‌و دوو پله‌وپایه‌ به‌رده‌وام بوون، وه پۆلی پیران له پله‌ی کاهین و چاودێری کلێسا ده‌ستی پینکرد، به‌لام پله‌ی خزمه‌تکار به‌رده‌وام له ده‌ست‌نووسه‌ سه‌ره‌تاییه‌کانی دوا‌ی باسکردنی پیران و چاودێرانی کلێساکان باسی کراوه. به‌شپوه‌یه‌کی گشتی خزمه‌تکاران دانراون بو ئه‌وه‌ی یارمه‌تی چاودێران و پیران بده‌ن. وا دیاره‌ که‌وا ئه‌م پله‌یه‌ له کلێساکانی

سەدەى يەكەم ھەمىشە بەكارھاتووە. بەلام ئەركەكانى لە شوينىكەووە بو شوينىكى
ديكە جياواز بوو.

ئەركەكانى خزمەتكار دەكرىت ئەمانە لەخوبگرىت:

- خويندەنەوێ كىبى پىرۆز لە كلنسا يان گوتنى وەك سروود
- كوكردەنەوێ بەخشينەكان و توماركردنى ناوې بەخشەرەكە
- دابەشكردنى بەخشينەكان لەنيوان چاودىرى كلنسا و پيران
و خوڤاندا، ھەرۆھەا دابەشكردنى بەسەر ئەو كچانەى
ھاوسەرگىرييان نەكردووە لەگەل بيوەژن و ھەژارەكان.
- پيشكەشكردنى ئىوارەخوانى پەرۆردگار.
- رابەراییەتى نوپۆز لە كاتى كوڤونەووەكاندا، ئاماژەدان بەوانەى
كە پيوستە بەشدارى نەكەن لە ئىوارەخوانى پەرۆردگار و
رۆيشتنيان لەوئ پيش ئەنجامدانى ئەو ئەركە.

ئەمە پوختەى ئەركەكانى خزمەتكاران بوو لە سەدەى دوووەو بو سەدەى
شەش.

كە پۆلى چاودىر پيشكەوت، ھەرۆھەا پۆلى سەرۆكى خزمەتكارانىش. سەرۆكى
خزمەتكاران بوو بەرپرسى خزمەتكارانى ناوچەيەك، ھەرۆھەا بوو نىردراوى
فەرمى تايەت بە كاروبارى مادى. وە سروشتيە كە سەرۆكى خزمەتكاران لە پۆما
بووە خاوەن پينگەيەكى زۆر باش. وە بە خىرايى گەندەللى لە پينگەى خزمەتكار
تەشەنەى سەند. وە ھەنگاو بە ھەنگاو خزمەتكاران، بە ديارىكراوى سەرۆكى
خزمەتكاران، دەولەمەند و خوشگوزەران بوون. چەند ماىەى گالتهچاربيە كاتىك
ئەوانەى پيوستە لەسەريان خزمەتى خەلكى بكەن بەكاريان دەھينن بو خزمەتى
مەرەمەكانى خوڤان!

وە لەبەر چەند ھۆكارىك، لە سەدەكانى ناوہراست گارىگەرى خزمەتكاران
كەمى كرد. گرنيگيدان بە ھەژاران بوو شىوازىك بو دەستكەوتى چاكە لەلاى

خوداوه بو کهسی به خشه ر تاکو له دواى مردنى که متر کات له به رزه خ به سه ر بیات.

وه کلّیسای ئه رتودۆکسی پوژه لات پایه ی خزمه تکارى به جیاکراوه یی هیشته وه، ئه وان له خه لکی گشتی بوون. به لام له کلّیسای پوژاوا له کو تایی سه ده کانی ناوه راست، ته رخانکردنى که سیك بو ئه وه ی بیته خزمه تکار هه نگاویک بوو به ره و ته رخانکردنى بو ئه وه ی بیته کاهین. هه تا ئیستاش خزمه تکاران له کلّیسای کاتولیکی و کلّیسای ئیپیسکوپالیه^a هه ر ئه وه ن - خزمه تکاریکی راهینراو بو ماوه ی سالیك پيش ئه وه ی بینه کاهینی پابه ند. له گه ل ئه وه شدا، دووم ئه نجومه نی قاتیکان هه لی نوئی ره خساند بو ئه وه ی خه لکی له کلّیسای کاتولیک بیته خزمه تکار که به شیوه یه کی جیاواز و به رده وام و زیاتر به گویره ی کتیپی پیرۆزه.

له گه ل ئه وه ی (مارتن لوتهر) به رپرسیاریتی گرنگیدان به پیداو یستی مادیی کلّیسای گه پرانده وه بو کلّیسا به تابه تی بو هه ژاره کانی کلّیسا، به لام کلّیسا لوتهریه کان^b بیروکه ی خزمه تکاریان به گویره ی په یمانی نوئی وه رنه گرته وه. له کلّیسا لوتهریه کانی ئیستادا په پره وکردنه کان جیاوازن. له هه ندیکاندا خزمه تکار ته رخان نا کریت، وه له هه ندیکی دیکه یان به هه ر خزمه تکاریکی یاریده ده ری ده ستنیشانکراو ده گو تریت خزمه تکار، به دیاریکراوی ئه وان ه ی به رپرسیاریتی شوانایه تی و مزگینیدانیان هه یه.

له ماوه ی چاکسازیدا، له زۆربه ی کلّیسا پوژتستانته ئینجیلیه کاندایا کارى به گویره ی کتیپی پیرۆز له ئیوان پیر و خزمه تکار گه پابه وه بهر تیشکی پروناکی. ده نگه پوژتستانتییه کانی وه کو (مارتن بوزهر) له کامبریج داواى گه پرانه وه ی ئه رکه کانی خزمه تکاریان کرد. گو تیان که وا پپو یسته له سه ر خزمه تکاران تیبکو شن بو جیاکردنه وه ی هه ژارانی شایسته له ناشایسته، وه به نه یی لیکو لینه وه بکه ن له پپو یستی که سیك له که سیکی دیکه و دابینکردنى به بئ پراکشانی سه رنج. هه روه ها

a Episcopalian

b Lutheran

پۆیوسته له سهريان به پێی توانا پارێزگاری له تۆمارهكان بکهن و ئه و پارانهی تیدا تۆمار بکهن که ئه ندامانی کلێسا دهیبه خشن.

له کلێساکانی پیرانیدا،^a خزمه تکاران کاروباری به خشینه کان و سه ره رشتی چاودێریکردنی هه ژار و نه خووش ده کهن (هه رچه نده ئیستا ده بینین له هه ندیک ولاتدا له بری کلێسا ولات گرنگی به و کارانه ده دات). به و شیوهیه ده بینین خزمه تکاران کۆمه لێکی جیاوازی له پیران و له ژیر ده سه لاتی ئه واندان.

ههروه ها زۆریک له کلێسا له ئاوه له کیشی^b و کۆمه لگه راکان^c سه رده مانیک جیاکارییان کردوو له نێوان پله ی پیر و خزمه تکار. زۆریک له وان ئه و شیوازه ی کتیبی پیروژ په یره و ده که نه وه. به لام له کلێساکانی دیکه، ئه رکی پیران به خزمه تکاران ده دریت، که وا یارمه تی شوانی کلێسا ده دن له هه ندیک کاری تایبه تی خوین، به دیاریکراوی دابه شکردنی ئیوا ره خوانی پهروه رداگه، جگه له به رزبوونه وه ی پله که یان بو پله ی ئه نجومه نی جیه جیکردن و دارایی کلێسا، به تایبه تی له و کلێسایانه ی که ئه نجومه نی پیرانیا ن نیه. وه له زۆریه ی کاته کاند، خزمه تکاران بو ماوه یه کی که م خزمه ت ده کهن، له کاتیکدا بو هه تاهه تایه به ”خزمه تکار“ ناویان ده هیتن.

هه ندیک له کلێساکان به و شیوه یه ئه و کاره په یره و ده کهن. به لام ئایا کتیبی پیروژ هیچ پینماییه کی هه یه که یارمه تیمان بدات له چاککردنی ئه و په یره و کردنا نه مان؟

(Presbyterian) ئۆل و مهزه بیکن له شوینکه وتووانی مه سیح که هه موو بریاره کانی کلێسایان به سه ره رشتی ده سه ته یه کی پیرانه.

b Baptist Church

c Congregational Church

به شی دووهم

ئەركى خزمەتكاران

هەر وەك سەرنجەمان دا، لە چەند جیگایەکی پەیمانێ نوێ باسی کاری خزمەتکار
کراوە. پەنگە روونترین وێنە کە کتییى پیرۆز بوو ئەركەکانى خزمەتکار و کارەکانى
پیشکەشى دەکات ئەو هە بێت کە بەشى شەشەم لە کردارى نێردراوان وێناى دەکات.
لەو پۆژانەدا کە قوتابییەکان زیادیان دەکرد، جوله کە یۆنانییەکان بۆلەبۆلیان لەسەر
عیرائییەکان کرد کە لە دابەشکردنى نانى پۆژانە بێوژنەکانیان پشتگوێ دەخرین.
بۆیە دوازدە نێردراوە کە هەموو قوتابییەکانیان بانگ کرد و گوتیان: «باش نییە بۆمان
پراگەیاندى پەيامى خودا پشتگوێ بخەین و خەرىكى (دیاکۆنۆس) ئازوو قە دابەشکردن
بین. خوشک و برایان، لەنێو خۆتاندا حەوت پیاو هەلبژێرن کە ناوبانگیان باش بێت
و پڕین لە پڕۆحى پیرۆز و دانایى، تاكو لەسەر ئەم ئەركە دایانبنیین. ئیمەش خۆمان
تەرخان دەکەین بۆ نوێژکردن و بۆ خزمەتى (دیاکۆنۆس) پراگەیاندى پەيامى خودا.»
هەموو کۆمەڵە کە ئەم پیشنیاوەیان بەدڵ بوو، جا ستیفانووسیان هەلبژارد، کە پیاویكى
پڕ لە باوەر و پڕۆحى پیرۆز بوو، لەگەڵ فیلیپۆس و پڕوخوورۆس و نیکانوور و تیمۆن
و پەرمیناس و نیکولاوسى ئەنتاکی کە ببوو جوله کە. لەپیش نێردراوانیان راگرتن،
ئەوانیش نوێژیان کرد و دەستیان لەسەر دانان. ئیتر پەيامى خودا لە گەشەکردندا
بوو، ژمارەى قوتابییەکانیش لە ئۆرشەلیم زۆر زیاتر ببوون، ژمارەیهکی زۆریش لە
کاهینان باوەریان بە مەسیح هێنا و گوێزپاڵی بوون (کردارى نێردراوان ۱: ۷-۶).

لەگەڵ ئەو هەى نازناوى خزمەتکار راستەوخۆ ناگوتریت، بەلام وشەى خزمەتکار
(دیاکۆنۆس) لە بنەرەتى زمانەوانى بە شیوازی کار دەردەکەوێت بۆ وەسفکردنى
ئەو هەى ئەو حەوت پیاو پێى هەل دەستن (و لە هەندیک وەرگیڕاندا لە ئایەتى
سێ کارە کە بە وشەى ”خزمەت دەکەین“ وەردەگیڕدریّت). تەنانەت ئەگەر ئەو

حهوت پياوه ليره دا به شيويه كي فهرمي خزمه تكاريش نه بن، نهوا ئهم به شه يارمه تيمان ده دات له زانيني ههر سي لايه ني خزمه تي خزمه تكار.^a

بايه خ و گرنگيدان به پيداويستيه ماديه كاني كلتسا

يه كه م، خزمه تكاران چاوديري پيداويستيه ماديه كاني كلتسا ده كه ن. له و كاته دا، نهوانه ي هه ستان به دابه شكردي خواردني روظانه بو داينكردي پيداويستيه هه نديك بيوه ژنيان له بير كرديو. پيشتر باسم كرد كه وشه ي «دياكونوس» كه واتاي خزمه تكار، به نده يان كويله ده گه يه نيت، له و كاته دا به وانه ده گوترا كه خزمه تي خوانه كانيان ده كرد (گارسون و شاگرد)، يان جوړه كاني ديكه ي خزمه تكدن، وه كو خزمه تي مادي و دارايي. وه نيردراوان نه و خزمه ته يان له كلتسا داده نا به «خزمه تي خواني نانخواردن» يان «ئاماده كاري خوان»، ده كريت ده نكه كاني به بيته كاني كوردي بنووسرينه وه كه ده بيته «دياكونوسي خوانه كان».

پيم وايه كه له و به شه دا به ته نها خزمه تكاران خزمه تيان نه كردوو، به لكو پيم وايه كه وا نه و كه مينه يه كاري نه ندانماني ديكه يان له كلتسا ريكخستوو به مكوربوون بو چاوديري كوردي نه و بيوه ژنانه. ئيمه ده زانين كلتساي تورشه ليم به هه زاران نه ندامي هه بووه.

چاوديري كوردي كه ساني ديكه به تايه تي نه ندانماني كلتسا كه مان له بهر سي هوكار گرنگه: (۱) نه مه پاريزگاري له ته ندروستي جه سته ييان ده كات، (۲) وه پاريزگاري له ته ندروستي روه ييان ده كات، (۳) شايه تي پيشكه شي جيهاني ده ور به رمان ده كات. له بيرت بيت كه عيساي مه سيح ده فهرموت: «به مه هه موو خه لك ده زانن كه قوتابي منن، نه گهر خوشه ويستيتان بو يه كتره هه بيت» (يوحنا ۱۳: ۳۵). چاوديري كوردي پيداويستيه ماديه كان له كرداري نيردراوان، به شي شه ش، شيويه نه و خوشه ويستيه مان پيشان ده دات كه له خوشه ويستيه عيسا ده چيت.

a سوپاسي قه شه (به دي گره ي) ده كه م كه وا يارمه تي دام بو نه وه ي بتوانم نه م وه سفانه بينم.

کارکردن بۆ هاتنه دی یه کیتی جهسته (کلیسا)

له پشت ئەم یه کهم مه بهستی هاوکاریکردنی کهسانی هه ژارهوه، له کرداری نێردراوان ئامانجیکی گه وره تر ده بینین که گرنگی دهدات به ته واوی جهسته: خزمه تکاران تیده کۆشن بۆ هاتنه دی یه کیتی جهسته ی مه سیح، کلیسا.

دووباره سه رنج له و کاره بده که خرایه سه رشانی ئەو حه وت پیاوه. کلیسا ده بویست به شیوه یه کی دادپهروه رانه تر خواردن به سه ر بیوه ژنه کاندایه ش بکه ن. گومان له وه دایه. به لام بۆچی ئەمه گرنگ بوو؟ له بهر ئەوه ی ئەو پشتگوێخستنه ی پنداویستییه مادییه کان ده بووه هۆی دووبه ره کییه کی رۆحی له کلیسادا. سه رنج بده که وا به شه که ده ستییده کات به گله یی کۆمه لێک له کلیسا له وانیه ی دیکه، که سه رنجی نێردراوه کانی پراکیشا. ئەوه ش له بهر ئەوه ی ئەوان هه ولێان نه دده تا ته نها کیشه ی خزمه تی خێرخوازی له کلیسادا چاره سه ر بکه ن. هه ولێان ده دا که یه کیتی کلیسا له تیکشکانیکی زۆر مه تر سیدار بپاریزن: ناکۆکی کۆنی نه ژادی. له بهر ئەوه، خزمه تکاران دامه زرێزان، بۆ ئەوه ی چاره سه ری دووبه ره کیی کلیسا بکه ن.

له راستیدا، ئەوه ئامانجی هه موو به خشینه کانه که رۆحی پیروژ ده یه خشیته کلیساکه ی - بۆ ئەوه ی ئەندامه کان یه کتر بنیاد بنین و یه کتری هان بده ن؛ بۆ نمونه (رۆما ۱: ۱۱-۱۲). وه پۆلس کۆرنسو سییه کان راده سپیریت که به هره کانیان به کار بهینن "بۆ سوودی هه مووان" (یه کهم کۆرنسو س ۱۲: ۴-۷، ۱۲). وه دیته وه و هانیان دهدات و ده لیت "تیوه ش به هه مان شیوه ن. له بهر ئەوه ی به په رۆشن بۆ به هره کانی رۆحی پیروژ، که واته هه ول بده ن له وه به هرا نه زیاد بکه ن که له پیناوی بنیادنانی کلیسایه" (یه کهم کۆرنسو س ۱۴: ۱۲). وه پاش که میک درێژه به قسه کانی دهدات و ده لیت "هه موو شتیک بۆ بنیادنان بیت" (۱۴: ۲۶). (جوون کالفن) له سه ر به شی چواره قسه ده کات و ده لیت: "هه تا زیاتر که سیک په رۆش بیت بۆ ئەوه ی خو ی بۆ بنیادنانی کهسانی دیکه ته رخان بکات، پۆلس زیاتر هیواداره که زیاتر له بهر چا و بگیرد ریت". له بهر ئەوه په ترۆس راده سپیریت و

ده لیت: ”هه ره که به گویره ئه و به هره یه وه ریگرتووه، خزمه تی یه کتری پئ بکه ن، وه ک سه رکار یکی باش له سه ر نیعمه ته جوړاو جوړه کانی خودا“ (یه که م په تروس ۴: ۱۰). وه به م شیوه یه، خزمه تی خزمه تکار له کرداری نیردراوان به شی شه ش ئامانجی بنیادنانی جه سته یه به تیکووشان به ره و یه کیتی.

جیبه جیکردنیکی کرداری بو کلیساکانی ئه مپومان: ئه وانیه که له کلیسا که ت وه کو خزمه تکار خزمه ت ده که ن، ناییت دلیان به کلیسا که خوش نه بیت. پیویسته خزمه تکاران که سائیک نه بن زور گله یی بکه ن و به کردار و هه ل سوکه وته کانیان کلیسا بیزار بکه ن. ته و او به پیچه وانیه وه! پیویسته خزمه تکاران ده نگپر یان دژه شوک بن.

جیبه جیکردنیکی دیکه: که سانی رووکه ش و داخراو سوودیان ناییت بو کلیسا و ناتوانن وه کو خزمه تکار خزمه ت بکه ن، یان ته نانه ت ئه و که سانه ی له ژیره وه کینه له دلن به رامبه ر هه رکه سیکی نه خوازراو له چوارچیوه ی خزمه ته که یان. ئه وه ی ده یه ویت که سائیکن گرنگی به هه موو کلیسا بده ن، نه ک ته نها له چوار چیوه ی خزمه ته که یان و مافه کانیان تیدا. به لئی، به دلنیا یه وه پیویسته تیشک بخرنه سه ر پیداویسته کانی مه ودا که یان، به لام ئه وان له بری ته و او ی کلیسا به شیوازیک و ده که ن که خزمه تی سه لامه تی هه مووان بکات. پیویسته بو خواسته کانی خو یان کار نه که ن وه ک که سانی ناخ گنده ل که گرنگی ناده ن به و به هایه ی که که سانی دیکه ده یده ن. نه خیر، به لکو یارمه تی هاوکاره کانیان ده دن که خزمه ت وه ک ریگایه ک بو یه کیتی جه سته و بنیادنان ببینن.

خزمه تکاران یارمه تی ده دن له به ستنه وه ی کلیسا پیکه وه به به سته ری نه رمونیانی و خوشه ویستی خزمه تکارانه. ئه وان بنیادنه ری کلیسان.

پالپشتیکردنی خزمه تی وشه که

سییه م، ئه و جهوت که سه ی له کرداری نیردراوان به شی شه ش باسکراون، هه ولیان دا پالپشتی خزمه تکردنی وشه که بکه ن. ئه و کاته نیردراوان درکیان به وه کرد که و چاودر یکردنی پیداویسته یه مادیه کان به رپر سیاریتی ته و او ی کلیسایه، وه

لهمهوه، بهرپرسیاریتی ئهوانیشه. بهلام ئهوان ئهوه بهرپرسیاریتییهیان خسته سهه
كۆمهڵیكى ديكه له كلیسا بو ئهوهی ئهوان خویمان تهرخان بکهن بو خزمهتی
وشهکه و نوێژکردن.

ههوت خزمهتکاره که خزمهتی تهواوی کلیسیایان دهکرد به یارمهتیدانی
هه لگرتنی بهرپرسیاریتی که ماموستا سههه کییهکان نهیانتوانی بهرگهی بگرن. وه
بهمه، ئهوان پالپشتی ماموستاکانی وشهکهیان کرد له خزمهتکردن و هانیان دان
لهسهری.

جیبه جیبه کردنیکی دیکه: رهنگه ههز نه که ی به پالوتنی ئهوه خزمهتکارانه ی که
گرنگی خزمهتی وتاردان و فیرکردن جیا ناکانهوه، به لکو که سانیک که تامه زرووی
پارێزگاری کردنن لئی. به گشتی رهنگه ههز بکه ی ئهوه که سانه بن که زیاتر
پالپشتی کلیسان، خزمهتکار بن تیدا. له بهر ئهوه، ئه گهر ده گهر پرسی به دوا ی
که سیکدا بتوانیت خزمهتی کلیسا بکات، بگهری بو که سانیک به هره ی هاندانیان
هه بیته .

له کلیسا که م له واشنتن دی. سی،، خزمهتکاران به ئه نجومه نیکی پراویژکاری
دانانیین (وهک ئه وه ی باسی ئه نجومه نی پیران ده کریته)، به لکو به وه که سانه یان
داده نین که وا ریخه هری خزمهتی دیاریکراون و کلیسا پیوستیه تی. ئه مه ش له بهر
ئه وه ی په یمانی نوێ دوو ئه نجومه نی پراویژکاریمان ناداتی له کلیسا که یدا، وه
بیگومان ئه گهر دوو ئه نجومه نی پراویژکاری هه بیته ئه وا ئاسته نگی کرداری ده بیته
له خزمهتکردن. له بهر ئه وه خزمهتکارمان هه یه سه ره پهرشتی خزمهتی میوانداری
ده کات، وه یه کیکی دیکه خزمه ته کامان له سهه پیگه ئه لیکترۆنیه کان ریگده خات،
وه یه کیکی دیکه له سیسته می ده نگی باله خانه که کارده کات، وه یه کیکی دیکه
شوینه کانی ریزبوون ریگده خات؛ به وه شیوه یه. له چرکه ساتی نووسینی ئه م کتیه دا،
۲۲ خزمهتکارمان هه یه که له پیگه ی خزمهتکاردا خزمه تمان ده کهن. وه کاتیکی
پیوستمان پیمان نامینیت ئه وه پیگه ی خزمهتکردنه خانه نشین ده که یین، له کاتیکیدا
ئه وه ی گه شه ده کات و زیاد ده کات دابه شی ده که یین بو دوو پیگه یان سی، وه ک

به شی سییه م

پیران کین؟

راسته ئه رکی خزمه تکاران زور به هادار و گرنگه، به لام کومه لیکدی دیکه هیه هیه که خزمه ته که یان کاریگه ریبه کی زوری هیه له سه ر ژیانی باوه پرداران له کلئسادا، ئه ویش بریتیه له پیران. له په یمانی نویدا، وشه کانی پیران و شوانی کلئسا (قه شه) و چاودیر به تیکه لی به کاردیت، بویه منیش لیره دا به تیکه لی به کاریده هیتم (بروانه کرداری نیردراوان ۲۰: ۱۷، ۲۸؛ په ترۆس ۵: ۱-۲؛ ههروهها بروانه ئه فه سۆس ۴: ۱۱).

فره یی پیران

یه که م شت تیبینی ده کریت له بابه تی پیران یان شوانی کلئسا، ئه وه یه ئه وان ژماره یان زوره. له په یمانی نوئی ژماره یه کی دیاریکراو له پیران باس نه کراوه بو کومه لی باوه پرداران، به لام به به رده وومی به شیوازی کو ئامازه به پیران ده کات:

- «له هه ر کلئسایه ک پۆلس و به رناباس پیرانیان بو هه لپژاردن، ئینجا به رۆژووگرتنه وه نوپژیان کرد و پیره کانیان دایه ده ست مه سیحی بالاده ست که باوه ریان پیی هیناوه» (کرداری نیردراوان ۱۴: ۲۳-ههروهها سه رنج بده ۱۱: ۳۰؛ ۱۵: ۲، ۴، ۶، ۲۲-۲۳).
- «ئیت پۆلس و هاوړپیکانی له شارپکه وه ده چوون بو شارپکی دیکه و ئه وه فه رمانانه ی له لایه ن نیردراوان و پیرانه وه له ئورشه لیم بریاریان له سه ر درابوو، پییان راده گه یاندن تاکو په پره وی بکه ن» (کرداری نیردراوان ۱۶: ۴).
- «پۆلس له میلیتۆسه وه ناردی بو ئه فه سۆس، بانگی پیرانی کلئسای کرد» (کرداری نیردراوان ۲۰: ۱۷).
- «رۆژیک دواتر پۆلس له گه لمان هاته لای یاقوب، هه موو

پیرانیس ئاماده‌بوون» (کرداری ئیردراوان ۲۱: ۱۸).

• «ئه‌و به‌هره‌یه‌ی له‌ تۆدایه‌ پشتگووی مه‌خه‌، ئه‌وه‌ی به‌ پیشینی وه‌رتگرتووه‌ کاتیکی پیرانی کلێسا (یان ئه‌نجومه‌نی پیران) ده‌ستیان له‌سه‌ر دانایت» (یه‌که‌م تیمۆس‌سوس ۴: ۱۴؛ هه‌روه‌ها پروانه ۵: ۱۷).

• «له‌به‌ر ئه‌مه‌ توّم له‌ دوورگه‌ی کریت به‌جیه‌شتت، تاكو ئه‌و شتانه‌ی ماونه‌ته‌وه‌ رێکیان بخه‌یت و له‌ هه‌موو شارێکدا پیران دا‌بنیّت، وه‌ک رامسپاردوویت» (تیتۆس ۱: ۵).

• «کامه‌تان نه‌خۆشه‌؟ با پیرانی کلێسا بانگ بکات بۆ ئه‌وه‌ی نوێژی له‌سه‌ر بکه‌ن و به‌ ناوی عیسی‌ی خاوه‌ن شکۆوه‌ چه‌وری بکه‌ن» (یاقوب ۵: ۱۴).

• «وه‌ک پیریکی هاو‌رپێتان، داوا له‌و پیرانه‌ ده‌که‌م که‌ له‌نیوتان‌دان، شایه‌تی ئازاره‌کانی مه‌سیح و هاوبه‌شی ئه‌و شکۆیه‌ی وا راده‌گه‌یه‌نری» (یه‌که‌م په‌ترۆس ۵: ۱).

زۆربه‌ی به‌لگه‌کان ئاماژه‌ به‌ هه‌مان شیوازی ده‌که‌ن، وه‌ به‌لگه‌که‌ سه‌رسو‌رپه‌نه‌ره‌. هه‌روه‌ک ئاماژه‌کردن به‌ پیر به‌ شیوازی تاک له‌ دوو نامه‌ی دووه‌م و سێهه‌می یۆحه‌ناوه‌ ده‌بینین، که‌وا نووسه‌ر به‌ ساده‌یی ئاماژه‌ بۆ خوی ده‌کات که‌ «پیره‌»، ئه‌وه‌ جگه‌ له‌ (یه‌که‌م تیمۆس‌سوس ۵) که‌وا پۆلس هه‌ندیکی ئاموژگاری ده‌کات ده‌رباره‌ی تۆمه‌ت له‌ دژی «پیر» له‌نیو کلێسا. ئه‌مانه‌ ته‌نها چه‌ند بارو‌دۆخێکی تایبه‌تن، له‌ به‌رامبه‌ردا ده‌بینین په‌یمانێ نوێ به‌ ساده‌یی و گونجاوی کلێسا ده‌ناسینیّت که‌وا له‌لایه‌ن ده‌سته‌یه‌ک له‌ پیران به‌رپۆه‌ ده‌برد‌ریت نه‌ک ته‌نها یه‌کیک.

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی پیران

کێ ده‌توانیّت ببێته‌ پیر و چی وای لێده‌کات شیوا بێت بۆ ئه‌وه‌؟ پۆلس وه‌لامی ئه‌وه‌ ده‌داته‌وه‌ له‌ (یه‌که‌م تیمۆس‌سوس ۲: ۱۲) که‌ ده‌لیت: «رێگا ناده‌م ژن

فیرکردن بدات و دهسه لاتی به سهر پیاودا هه بیټ، به لکو ده بیټ له هیمینیدا بیټ.“
 جوړی ئه و دهسه لاته ی لیره دا له میشکی پو لسدایه هه رچییه ک بیټ، نه یوستووه
 که ژنه کان له کلئسادا پیاوان فیر بکه ن. به واتای ئه وه ی پیگه ی پیرانی تایه ت
 کردوو به پیاوان. وه به ده رپرینکی دیکه، له سه ده ی یه که می زاینیدا کلئسا
 ریکه ستنی دهسه لاتی پیاوانی به سهر ژنه کاندایه ناوه که له په یدابووندا هه بوو
 بو ئه وه ی له کلئساش په یرو و بکریت.

به لام ئه ی چی له (گه لاتیا ۳: ۲۸) بکه یین که راستیه کی نایامان بو ده خاته
 روو که به یه کبوون له گه ل مه سیح نیر یان می نییه؟ لیره دا مه به ست دلناییه
 له یه کسانی به ها و پیگه مان له به رده م ته ختی خودا، به و پییه ی که ته نها به
 نیعمه ت رزگار بووین. ئه م ئایه ته ی کتییی پیروژ مه به ستنی ئه وه نییه که هه موو
 جیاوازییه کانی نیوان دوو ره گه زه که بسرپته وه، هه روو که مه به ستنی ئه وه نییه که
 روئی دیاریکراوی پیاو و ژن له بابه تی مندالبوون بسرپته وه.

پاش ئه وه، پو لس له (یه که م تیمو ساس، به شی سئ) لیستیکی فراوان له
 تاییه تمه ندییه کان ده خاته روو (هه روو ها سه رنجی تیتو س ۱: ۵-۹) بده:

ئه م قسه یه راسته: ئه گه ر یه کییک چاوی له چاودیری بیټ،
 هه زی له چاکه کارییه. چاودیر ده بیټ گله یی له سهر نه بیټ، میردی
 یه ک ژن بیټ، وریا و ژیر و به ریز و میوان دو ست بیټ، بتوانیت
 خه لک فیربکات، سه رخو ش و توندوتیز نه بیټ، به لکو دلنهرم بیټ،
 شه رپرو ش نه بیټ، هه زی له پاره نه بیټ. خیزانه که ی باش به رپوه
 بیات، منداله کانی به وپه ری ریزه وه ملکه چ بن. ئه گه ر که سیک
 نه زانیت خیزانه که ی به رپوه بیات، چو ن چاودیری کلئسای خودا
 ده کات؟ تازه نه بیټ له باوه ر، نه وه ک لوو تبه رز بیټ و هه مان سزای
 شه ی تانی به سهر دا بدریت. ده بیټ ناوبانگی باش بیټ له لای ئه وانیه ی
 له ده ره وه ن، نه وه ک قسه ی بیته سه ر و بکه ویته به ر داوی شه ی تان.

(۱ تیمو ساس ۱: ۳-۷)

بو قسه کردن له سهر ئه و لیسته ی تایه تمه ندییه کان، توئژهری په یمانی نوئی (دی. ئه ی. کارسن) ئاماژه به و راستییه ده کات که ئه وه ی سهرنجر اکتش و ناوازه یه ئه وه یه که ئه و تایه تمه ندییه ناوازه نین. واتا پوئس به دوا ی پیواوئی کدا ناگه پریت که له به رده م هه زاران که س ئاموژگاری بدهن، یان موژده بدن به ملیونان که س، یان که سانی بیسه رپه رشت له نیو باله خانه یه کی گرگرتوو پرگار بکه ن. به لکو ئه و ره وشتانه له خو ده گریت که له ناو هه موو باوه پرداران کو ده بیته وه، جگه له وه ی ”گونجاو بیته بو فیگردن” وه ”نوئی نه بیته له باوه پر”. بوچی؟ له بهر ئه وه ی پیر له سه ریه تی شیوازی ژیا نیک پیشان بدات که باوه پرداران ی دیکه وه ک ئه و بکه ن. که س نایه ویته شیوازی ژیا نی پیر به زه حمه ت به ده سبتیت، به لکو شیوازی یک بیته بتوانریت شوینی بکه ویت.

ههروه ها سه رنج له وه بده که ئه و تایه تمه ندییه ره وشت و ره فتارگه لی باشن و وا ده کات ئه وانه ی له ده ره وه ی کلێسان ستایشیان بکه ن، له وه سه رده مه وای کردوو ه که له که لتوری ئه و سه رده مه دا پیران به که سانی باش ناوزه د بکری ن. له گه ل ئه وه شدا، هه ندیک شتی چاکتر هه یه که هه ز ده که ی ن له پیردا ببینی ن، وه کو خویندنه وه ی ریکو پییک و به رده وامی کتیبی پیرو ز و ژیا نی نوئژکردنی به رده وام. به لام پوئس باسی ئه وانه ی نه کردوو ه، که بو مان ده رده خات پیویسته له سه رمان ئه و لیسته گشتگیره ئاماده بکه ی ن. ههروه ها پوئس ئه و ئاکاران ه ی نووسیوه که ته نان هت بته رسته کانیش به رزی ده رخینن. سه رنج بده جیاوازی نیوان ئه و ره وشتانه و خرابه کاری هه ندیک له ماموستا دروژنه کانی کلێسای ئه فه سو س، ئه وان ه ی به هه لسوکه وتیان شایه تیدانی کلێساشیان تووشی مه ترسی کرد که خوا شکومه ند ده کات.

که واته، چون ئه و جو ره رابه رانه له کلێسا کاگماندا ده ببینه وه؟ ئه و کاته ده یان ببینه وه که داوا له خودا ده که ی ن دانا ییمان پیدات. وه کاتیک وشه که ی ده خوئینه وه، به تایه تی ئه و به شان ه ی دوو ه م نامه ی تیمو ساوس و نامه ی تیتو س. ئینجا به دوا ی ئه و پیوا نه دا ده گه ری ن که مه سیح به کلێسای به خشیوه. پیویسته

هيواش نه بين له دانپيدانان بهم پياوانه كه وا مه سيح به كلپساكه ي خو ي به خشيوه. ده بيت واي دانه نيين كه هر كه سيك سه ركړده يه كي سه ركه وتو بوو له جيهان، نه وه گونجاوه بو به ريوه بر دني كلپسا. زورپك له كلپساكان كه وتنه داوي داناني پياواني سه ركه وتوو له كار كردن و كومه لگا. مايه ي خه مباريه كاتيک نه و شته ده بيستك كه (نوز گينه س) له بازگانتيكي ژاپونيه وه گو ي لى ببوو: ”كاتيك كه چاوم به رابه ريكي بودي ده كه وپت، ده بينم چاوم به پياويكي پيروز كه وتوو. وه كاتيک چاوم به رابه ريكي باوه ردار به مه سيح ده كه وپت، ده بينم چاوم به به ريوه به رپك ده كه وپت“^a.

پيوسته له سه ركلپساكان بگه رپن به دواي پياوايتيكي خاوه ن رپز و ره وشت باش كه تواناي شيكړدنه وه ي وشه ي خوداي هه بيت و كه سيكي سووډه خش و به ره مدار بيت. نه مه نه وه مه رجانن كه وا پيوسته له رابه ري كلپسادا هه بيت. نه وان بو خو يان نا زين، به لكو بو خه لكي ده زين. به م شيوه يه، نه وان پاره يان خو شنا وپت، به لكو ناموكانيان خو شده وپت - رپك نه وه يه واتاي وشه ي «ميواندوست».

سه رنجيكي ميژوويي

هه موو كلپساكان كه سا نيك يان تيدا بووه كه به نه ركه كاني پيران هه ستاون، ته نانه ت نه گه ر نازناوي ديكه شيان لپرا بيت. وه دوو ناسناوي زور به رلاو له په يمانى نويدا بو نه م پيگه يه هه ن: «تپيكيو پوس» (چاوډر يان سه رپه رشتيار) و «پريسبو تپروس» (پير).

كاتيك كه نه مړو باوه رداره ئنجيليه كان گو يان له وشه ي پير ده بيت، زور به ي كات بير له باوه رداراني كلپساي ”پيراني“ ده كه نه وه. هه رچه نده له لايه نى ميژووييه وه راسته كه پيران به ستينه وه به و كلپسايه وه، به لام هه له يه كه نه وه ته نها تايه ت بكه ين به وان. يه كه م كومه لگه راكاني سه ره تاي سه ده ي شازده گوتوويانه كه پيگه ي پير پيگه يه كي بنه ره تيبه له كلپساكاني په يمانى نو ي، هه روه ها له سه ده ي

a Os Guinness, Dining with the Devil (Grand Rapids, MI: Baker, 1983), 49.

ههژدهیهه ههتا نۆزده پیران له کلێساکانی لهئاوهه لکیشی ههبوون له ئەمریکا.^a بۆ نموونه، (دهبلیو. بی. جۆنسن)، سهروکی یهکه می کۆمه لهی لهئاوهه لکیشی باشوور کتیپکی دهبارهی ژیا نی کلێسا نووسیوه که تیدا به تووندی بانگه وازی کردوو ه بۆ بیروکهی فرهی پیران له یه ک کلێسای ناوخویدا.

به لام گرنگیدان به و رابه رابه تیه له کلێسا لهئاوهه لکیشیه کاندای که می کرد، جانه گهر ئه وه به هۆی که می سه رنجدان بیت له کتیپی پیروز، یان به هۆی په ستانی ژیان و چاندنی کلێسا و چاودێریکردنی (که وا ژماره یه کی سه رنجراکیش له کلێسا دامه زرا). له گه ل ئه وه شدا، به لگه نامه کانی لهئاوهه لکیشانییه کان به رده وام بوو له بانگه واز بۆ بووژانه وهی ئه و پیگه یه ی که وا له کتیپی پیروزدا هاتوو ه. ههروه ها بلاوکراوه کانیان هه تا سه ره تای سه ده ی بیسته م به ناسناوی «پیران» ناماژه ی ده کرد بۆ رابه رانی کلێسا.

هه رچه نده له سه ده ی بیسته م له کلێساکانی لهئاوهه لکیشیه کان ئه و پیگه ی پیرانه بووه نااسایی، به لام تیه تا بزوتنه وه یه ک هه یه بۆ گه رانه وه بۆی، وه ئه وه له بهر هۆکارێکی باشه. ئه گهر کلێساکانی په یمانی نوێ پیوستیان پێی بوو بیت، ئه وا کلێساکانی ئه م رووشمان پیوستیان پیه تی.

a بۆ نموونه ئه م سه رچاوانه ی خواره وه بخوینه وه:

A. T. Robertson, *Life and Letters of John Albert Broadus* (Philadelphia: American Baptist Publication Society, 1902), 34.

O. L. Hailey, *The Preaching of J. R. Graves* (1929), 40.

به شی چواره م

ئەركی پیران

سەرنجی شوناسی پیرمان دا، بەلام ئەركی پیران چییه؟

پیران نوێژ و نزا دەهەن

مەرجه لەسەر پیران لە پیناو ئەندامانی کلێسا نوێژ بکەن (بروانە یاقوب ۵: ۱۴، کرداری نێردراوان ۶: ۴). خودا بەرپرسیاریتی چاودێری خەلکە کە بە پیران داوە، پێویستە لەسەریان بە تاک یان بە کۆ و لە چاوپێکەوتنیان لە گەڵ ئەندامان لە پیناویان نوێژ بکەن.

تاک بە تاکی ئەندامانی کلێسا ناخۆییە کەم خۆش دەوێت کە خزمەتیان دەکەم. لەبەر ئەوە هەموو بەیانییە ک نوێژ دەکەم بۆ هەر ناویک کە لە دوو لاپەرە تۆماری ئەندامی کلێسادا هەیە. وە بە کۆ، لە کۆبونەوەی پیران لە کلێساکەم، کاتیکی زیاتر بە پیران دەدەن - نزیکی یە ک کاتژمێری تەواو لە کۆبونەوەیە ک کە ماوە کە سێ کاتژمێر - بۆ نوێژکردن لە پیناو ئەندامەکان. ناو لەدوای ناو نوێژ دەکەین لە پیناو کۆمەڵیک لە تۆماری ئەندامی. ئینجا کاتیک بەسەر دەبەین لە نوێژ بە دیاریکراوی بۆ ئەو ئەندامانە کە پێویستی زۆریان پێیە. وە لە کۆبونەکانی کلێسادا، پیران ئەو شیوازه بەرپۆه دەبەن بۆ ستایشکردن و شکۆدارکردنی خودا بەهۆی ئاکار و کەسایەتییه. ئەوەش بە نوێژ و ستایش و پەرستش.

بەو شیوهیە پیران بە نوێژی سوپاسگوزاری نمونە پیشکەش دەکەن بۆ بەبیرھێنانەوێ سەرراستی خودا، بە تاییەتی ئەوان لە پێگە یە کدان کە دەتوانن ئیشی خودا ببینن. پێویستە پیران تیبینی وەلامدانەوێ کانی نوێژ بکەن و بۆ خەلکی باسی بکەن.

ههروهها ئهوان له پڙگه‌ی نوێژێ به‌کۆمه‌لی دانپیدا‌نانه‌وه نموونه‌یه‌ک پێش‌کەش ده‌کەن. له پڙگه‌ی دانان به‌ گونا‌هه‌کانیان یارمه‌تی کلێسا ده‌ده‌ن که درک به‌ پیرۆزی خودا بکه‌ن. به‌ نه‌ینی و به‌ ئاشکرا، پێویسته‌ پیران خۆیان تاقی بکه‌نه‌وه بۆ ئه‌وه‌ی بزانی ناخۆ با‌وه‌ریان به‌هیزه‌یان نا (دووهم کۆرنسۆس ۱۳: ۵). وه‌ پێویسته‌ پشکینی دلێان کاربکاته‌ سه‌ر ئه‌وه‌ی ئه‌ندامانی کلێسا زیاتر به‌زه‌یی و به‌ره‌که‌تی خودا بزخنیین، له‌ کاتیکدا رابه‌رایه‌تی کلێسا ده‌کەن له‌ دانان به‌ گونا‌هه‌کان بۆ خودا و هانیان بده‌ن بۆ ئه‌وه‌.

پێده‌چێت نوێژێ دا‌کۆکیاریی^a سه‌ره‌کێترین خزه‌ته‌ی پیری کلێسا بێت. بۆ ئه‌وه‌ی پیر بتوانیت له‌ جیگه‌ی خودا قسه‌ له‌ گه‌ڵ مرۆف بکات، ده‌بیت له‌ جیگه‌ی مرۆف قسه‌ له‌ گه‌ڵ خودا بکات. ده‌بیت پیران ئا‌گاداری ئه‌وه‌ بن که هه‌ر کاریک به‌بێ رۆحی ژیا‌نبه‌خشی خودا بیکه‌ن، بێ سوود و بێ که‌ڵک ده‌بیت.

پیران وتار ده‌ده‌ن و فێر ده‌کەن

کاریکی دیکه‌ی سه‌ره‌کی پیران وتار و فێرکردنی وشه‌ی خودایه‌ بۆ کۆمه‌لی با‌وه‌رداران.^b یه‌کیک له‌ تابه‌مه‌ندییه‌کانی پیران ئه‌وه‌یه‌ که توانای فێرکردنیان هه‌بیت، له‌به‌ر ئه‌وه‌ی زۆربه‌ی ئه‌وه‌ی ده‌یکه‌ن فێرکردنه‌ (یه‌که‌م تیمۆسۆس ۳: ۲). پیران له‌ پڙگه‌ی به‌رپۆه‌بردنی کۆبوونه‌وه‌کانی کلێساوه‌ ئه‌ندامان فێر ده‌کەن. له‌ پڙگه‌ی را‌گه‌یانندی بانگه‌وازه‌کان و خویندنه‌وه‌ی کتییی پیرۆزه‌وه‌ ئه‌ندامان فێر ده‌کەن. وه‌ به‌ دلنیا‌یه‌وه‌ له‌ پڙگه‌ی به‌رپۆه‌بردنی کۆبوونه‌وه‌ی رۆژانی یه‌کشه‌مه‌وه‌ ئه‌ندامان فێر ده‌کەن، جا کۆبوونه‌وه‌ی مندالان بێت یان گه‌وره‌کان.

سه‌رباری ئه‌مه‌ش، پیران له‌ پڙگه‌ی وتاردارنه‌وه‌ وشه‌ی خودا را‌ده‌گه‌یه‌نن. وه‌ ئه‌و پیرانه‌ی که به‌ ده‌وامی ته‌واو ته‌رخانکراون بۆ ئه‌و کاره‌، به‌خششێکی نابابه‌ بۆ کلێسای ناو‌خۆیی. به‌لام مه‌رج نییه‌ له‌ سه‌ر هه‌موو پیریکی که به‌ ده‌وامی ته‌واو له‌ کار بێت

a شه‌فاعه‌ت

b بر‌وانه‌ یه‌که‌م تیمۆسۆس ۵: ۱۷؛ تیتۆس ۱: ۸-۹؛ وه‌ به‌راوردی بکه‌ له‌ گه‌ڵ کرداری نێردراوان ۲: ۶، ۴

یان قه شه بیت بو ئه وهی فیرکردن خزمه تی سه ره کیی بیت. ده کریت پیران به گفتوگو یه کی که سیی یان به نووسینه کانیاں خه لکی فیر بکه ن. ههروه ها ده کریت له کومه لی خویندنی کتییی پیروژ یان له خزمه تی مزگینده ریبه کان فیر بکه ن.

له بهر ئه وهی هه یه پیویسته پیران که سانیک بن خوین ته رخا ن بکه ن بو ناسینی وشه ی خودا. ده بینم که وا زه بووری یه که م، نوژده، سه د و نوژده، ئه وه زه بووران ه ن که شایه نی ئه وه ن به تاک و به کومه لیش بخویندرین. وه پیویسته له سه ر پیران که به دیاریکراوی خوین ته رخا ن بکه ن بو تیگه شتن له باب ته سه ره کییه کانی کتییی پیروژ و له ژیا ن بو ئه وه ی ئه ندا ما نی میگه له که پاریزرا و ئاماده و توانا دار بن.

کاتی که پیران فیر ده که ن، ئه وا په نگدا نه وه ی ئه وه شیوازه ده بن که موژده ی مه سیحی پی هاته بهر گوئی و دلیا ن و پرزگاری کردن. ههروه ها راستیی خودا بلا و ده که نه وه به گوئی خه لکه که و داوا ی رۆحی خودا ده که ن که ئه وه راستیی ه ماوه رچکه ی بگریت بو دلی ئه و ژن و پیاوانه ی له ژیر بهر پرسیاریتی ئه واندا ن.

پیران وشه ی خودا راده گه یه ن و فیر ده که ن.

پیران شوانایه تی ده که ن

ئه وه وشه یه ی که زیاتر ئه رکی پیران ده گریته وه ”شوان“ ه (کرداری نیردراوان ۲۰: ۲۸؛ یه که م په ترۆس ۵: ۲). ههروه ک له زمانی کوردی و ئینگلیزی دا، وشه ی ”شوان“ له زمانی یونانی په یما نی نویدا شیوازی نا و شیوازی کاریشی هه یه شوان شوانایه تی ده کات، وه له کتییی پیروژدا ئه وه کاره ئماژه به چه ند کاریک ده کات وه کو: فیرکردن، ناندان، بهرپوه بردن، پاریزگاری.^a به شیوازیک، پیویسته هه مو و باوه پداریک شوانایه تی ئه وانی دیکه بکات (رۆما ۱۵: ۱۴). به لام هه ندیک پیاو

a بروانه ئه م سه رچاوانه ی خواره وه:

Timothy Z. Witmer, *The Shepherd Leader: Achieving Effective Shepherding in Your Church* (Phillipsburg, NJ: P&R: 2010); also, Phil New ton and Matt Schmucker, *Elders in the Life of the Church* (Wheaton, IL: Crossway, 2014).

له نيوان هه مووان داده نرين و تهرخان ده كرين بو ئه وهى به ديارى كراوى ئه وان
تايهت بن به چاود پري كرنى كو مه لى باوه رداران. وه ئه و پياوانه پيرانى كلپسان.

شوانايه تى به واتاي گرنگيدان به وانه ي كه هى تو نين، به لكو خراونه ته ژير
به پرسياري تى تو وه (لوقا ۱۲: ۳۵-۴۸). بير له وه بكه وه له چوار چپوه ي په يوه ندي كرنى
كه سيك به كلپسا وه؛ نه گهر تو پيرى كلپسا بيت، نه وا ده زانيت كه خودا تو ي
كرپوه ته وه، ئيستا نه وه به پرسياري تى تايه تى تو يه. وه ئايه تى كتىبى پيروز له
(عبرانيه كان ۱۳: ۱۷) پيمان ده لپت كه تو سه بارهت به مانه هه ژمارديك ده ده يته خودا.

ئه مه واتاي ئه وه يه كه پيران له گه ل ئه م ئه ندامانه دلخوشن كاتيك ئه وان دلخوشن،
وه شيوه ن ده گيرن له گه ليان كاتيك له شيوه ندا ده بن. وه پيران نمونه پيشكه شى
ئه ندامانى ديكه ده كهن بو چونه تى مامه له كردن له گه ل ئه وه كه سه ي كاره كه ي
له ده ستداوه، يان له گه ل ئه و كه سه ي به هو ي شكستى په يوه ندييه كو مه لايه تيبه كانى
بپه يوا بووه. هه روه ها پيران ئاسووده نابن، كاتيك يه كيك له ئه ندامان ده بينن كه
له خودا يان وشه كه ي تينا گات، له و لايه نه وه خو يان پيشكه ش ده كهن.

شوانايه تى وه كو په روه رده كرنى منداله، پيوستى به ئارامگرتنيكى زوره. وه ئه و
جوړه خزمه ته له يه ك ئاموزگارى يان له يه ك روژدا ناكريت. له گه ل ئه وه شدا،
خودا له ئاموزگاريه ك يان گفتوگويه كى ئاساندا سه ركه وتن له ژيانى ئه ندامه كان
ده هينيتته دى. به لام خزمه تى شوانايه تى به رده وام و روژانه وه ك له وه پراندى
روژانه ي ميگه ليكى مه ره له نيو له وه رگايه كى سه وزدا؛ هه روه ها وه كو ئاماده كرنى
خواردنى روژانه يان هه موو بايه نييه ك گه ياندى منداله كانه بو قوتا بخانه.

له راستيدا، وا دياره گرنگترين ئه و شتانه ي كه پوخته ي ره وشته كانى شوانه،
كاره كانى خوشه ويستى و خزمه تى ساده و خونه ويست و به رده وامه كه پير
ده يكات. ئه وه خو به ده سه ته وه نه دانه له خو يندى كتىبى پيروز، خو به ده سه ته وه نه دانه
له رابه رايه تى نو يژ كرن، وه وه لامدانه وه ي هه مان پرسياره بو جارى ده يه م... يان
ته نانه ت جارى سه ده م.

ههروهها شوانايهتي پيويستي به دهستيپشخهري ههيه. ناييت شوانهكان كهسائتيكي ناچالاک بن و چاوهرپي بکهن خه لکی بين بو ئه وهی پرسياريان لي بکهن تاكو وه لاميان بدهنوهه يان کيشه كانيان بو بهينن چاره سهري بکهن. به لکو پيويسته له سهري پيران پرسيار بکهن: «وتاره کهي ئه مرؤ چؤن سوودي پي گه ياندیت؟» يان «پيکه وه ناني نيوهرو بخوين؟» يان «بارودؤخی فلانه کهس چونه؟» يان «ئايا تیده گه يت له وهی کتییی پيروژ له باره ی کاری رؤخی پيروژ فيرت ده کات؟» يان «ئايا پيشتر ئه وهت خویندؤته وه؟» يان «ئايا ههز ده کهي سهردانم بکهيت و هه نديک کات پيکه وه به سهري بهين له وه کاته ی خوّم ئاماده ده کهم بو وانه ی کتییی پيروژ؟» يان «پيداچوونه وه بکهين له و تيبينانه ی وتاردان که دامناوه بو ئه وهی ببينن داخوا لوژيکيانه يه، وه يارمه تيم بده ی له باشکردنی؟» يان «بارودؤخی باوکت چونه؟ خيزانه کهت؟ هاوري بيواهره کهت؟» ده کريت خودا ئه وه دهستيپشخهريانه و هه زارانی دیکه به کاربهينيت بو شکليپيدانی هه ر ئه نداميک له ژير چاودييري پير و هاندانی و دلنياکردنه وهی و راستکردنه وهی ريگاکه ی.

پيران خويان و خيزانه كانيان ده پاريزن

رهنگه گرنگيدانی پير به خوئی يه کيک بيت له و کارانه ی ته نانه ت باشتين پيرانيش پشتگوئی ده خه ن. به لام پؤلس پيرانی ئه فه سوّس راده سپيريت و ده لیت: «ناگاتان له خوّتان... بيت» (کرداری تيردراوان ۲۰: ۲۸).

پيري برام، ئه مه واتای ئه وه يه ئه وه کاته ی رؤژانه له وشه ی خودا و نويزدا به سهري ده به يت، به راستی له پيناو خودی توّيه، ههروهها به شيکه له و رؤله ی که خودا له ژيانی کليّسای ناوخوئی پي به خشيويّت. ئه وه وه ک ئه وه وایه که دهسته ی فرؤکه وانی ئامازه ی پي ده کهن: له کاتی له ناکاو، سه ره تا پيويسته له سهرت که ده مامکی ئوکسجينه که بخه يته سه ر ده مت، ئه وه کات ده توانيت يارمه تي هاوريکانت بده يت. له سه رته ئه وه بکه يت. وريا به له وهی سه ره تا خوّت هه ناسه بده يت! ئينجا يارمه تي ئه وانی دیکه بده هه ناسه بده ن.

زۆر جار گالتهم ده کرد و ده مگوت وا نازانم که من به پئی پیویست باوهرداریکی باش بم، بۆیه پیویستم به ویه بيم به قه شه. مه به ستم لئی شیوازی ژيانی ریخراو له فی کردن و ناموژگاری و هه لگرتنی به پرسیاریتی نوژکردن له پیناو نه و کومه له خه لکه یه و نوژکردن له پیناویان، پیشینی سوودبه خش ده خاته به رده مم. من به باشتی ده زانم که په یوه ست بم؛ له بهر نه وهی نه مه یارمه تیم ده دات که هه ستم به وهی سوودبه خشه بۆ که سانی دیکه، هه روه ها سوودی بۆ منیش هه یه. وه به پیچه وانه وه، نه وهی سوودبه خشه بۆ من، یارمه تیم ده دات بۆ به رده وامبوون له وهی که سوودم بۆ که سانی دیکه هه بیست.

نه مه واتای نه وهیه که له پال هه موو شته کانی دیکه دا، پیویسته خیزانه کهم تییگه ن له وهی که وا به هوی رۆلی منه وه به هایه کی زۆر ده دهن، به لام واتای نه وه شه که به پرسیاریتی تابه تیش ده که وپته سه رم له باره ی نه وانه وه. ده کریت میگه ل شوانیکی دیکه بۆ خویمان بدۆزنه وه، یان پیرانیکی دیکه، به لام منداله کانم ناتوانن باوکیکی دیکه بدۆزنه وه، وه ژنه کهم ناتوانیت هاوسه ریکی دیکه بدۆزیته وه. نه مه واتای نه وهیه که به درژیایی ژیان رۆلیکی ناوازم هه یه که به رامبه ر به وان به رده وام ده بیست. له گه ل نه وهی له هه لگرتنی نه وه به پرسیاریتی زۆر شکستم هیناوه، به لام هه رگیز نکۆلیم لی نه کردوو. نه وه نده ی درکم به وه کردوو، که پالی پیوه ناوم مکوپر بم له وهی که ژنه کهم درک به وه بکات نه وه قوربانیا نه ی که نه وه و خیزانه که مان ده ی دهن له پیناو کلپسا قوربانیدانه بۆ تیمه له رابه رایه تیکردنی خیزانه که که به راستی نه مه قوربانیدانه هه ره مه کی نییه - وه مکوپر له سه ر نه وهی له هه مان کاتدا ژنه کهم درک به وه بکات که من، که وا به هوشمه ندییه وه درک به وه قوربانیه ده کهم، هه روه ها درک به وه ده کهم که پیویسته له سه رم یه کهم که س بم که خیزانه که مم خوشبوویت و ریز له به هادارییه که ی بگرم، نه مه ش راستیه. له بهر نه وه هه ول ده دم نه وه جوړه متمانیه دروست بکه م له ری رابه رایه تیی پر له خوشه ویستیم له ماله وه.

پیران سهرپه‌رشتی ده‌کهن

له کاتیکدا پیران گرنگی به خویمان ده‌دهن، ده‌توانن له پریگه‌ی سهرپه‌رشتی‌کردن و چاود‌پرد‌یک‌دنه‌وه گرنگی به که‌سانی دیکه‌بدن. سهرنج‌بده له‌وه‌ی پۆلس‌چ پاسپارده‌یه‌ک به پیرانی ئە‌فه‌سۆس ده‌دات: «ئاگاتان له‌خۆتان و له‌هه‌موو میگه‌له‌که بی‌ت، که‌رۆحی‌پیرۆز ئیوه‌ی‌کردوو به‌چاود‌پیر به‌سه‌ریانه‌وه. شوانایه‌تی‌کلێسای‌خودا‌بکه‌ن، که‌به‌خوینی‌خۆی‌کریویه‌تی» (کرداری‌نیردراوان ۲۰: ۲۸).

پیران به‌پریگای‌جیاواز سهرپه‌رشتی‌ده‌کهن. بۆ‌هه‌موونه، له‌پریگه‌ی‌باهه‌خدان به‌کاروباری‌مزگینیی مه‌سیح که‌کۆمه‌لی‌باوه‌رداران‌پشتیوانی‌لی‌ده‌کهن، کۆبوونه‌وه‌له‌گه‌ل‌مزگینیده‌ره‌کان، وه‌ده‌کریت‌گه‌شت‌بکه‌ن‌بۆ‌ئه‌و‌شوینه‌ی‌که‌مزگینیده‌ره‌کانی‌لی‌ده‌ژی‌و‌خزمه‌ت‌ده‌کهن.

هه‌روه‌ها سهرپه‌رشتی‌ده‌کهن به‌وه‌ی‌که‌چاویان‌به‌ئه‌ندامانی‌کلێسا‌ده‌که‌ویت له‌ماله‌کانیان، وه‌په‌نگه‌هه‌ندیک‌کات‌له‌شوینی‌کاره‌که‌یان‌ئه‌گه‌ر‌پییوستی‌کرد. هه‌روه‌ها پیران گرنگی‌ده‌دهن‌به‌ژیان‌و‌بیروباوه‌ری‌ئه‌ندامه‌کان. خودا‌ده‌سه‌لاتی‌به‌پیران‌داوه‌که‌له‌پیناو‌چاکه‌ی‌ئه‌ندامان‌به‌کاربیهێتن.

هه‌روه‌ها پیران سهرپه‌رشتی‌ده‌کهن به‌وه‌ی‌لیکۆلینه‌وه‌له‌و‌که‌سانه‌ده‌کهن که‌پالێوراوان‌بۆ‌ئه‌ندامی‌تی‌کلێسا‌و‌لێهاتوو‌یه‌که‌یان‌به‌گه‌لی‌کلێسا‌پاده‌سپێرن. په‌نگه‌هه‌ندیک‌جار‌ئه‌مه‌واتای‌ئه‌وه‌بی‌ت‌داوای‌به‌ئه‌ندامبوونی‌که‌سێک‌دوا‌بخه‌ن له‌به‌ر‌ئه‌وه‌ی‌ده‌یان‌ه‌و‌یت‌یارمه‌تی‌بدن‌له‌تیگه‌یشتنی‌شتیک‌به‌شیوه‌یه‌کی‌باشتر‌یان‌وه‌لامدانه‌وه‌ی‌چهند‌پرسیاریکی‌دیاریکراو‌یان‌کارکردن‌له‌لایه‌نیکی‌ژیانی.

سه‌رباری‌ئه‌وه، پیران سهرپه‌رشتی‌ده‌کهن له‌پاره‌رایه‌تی‌جه‌ماوه‌ری‌کلێسا‌له‌بهبه‌ریکردنی‌که‌سێک‌له‌ئه‌ندامی‌تی‌کلێسا‌له‌به‌ر‌ئه‌وه‌ی‌پریاری‌داوه‌که‌گوناهه‌که‌ی‌له‌مه‌سیح‌خۆشتر‌بوو‌یت. هه‌روه‌ها پیران ده‌توانن که‌سهرپه‌رشتی‌دانانی‌بودجه‌ی‌سالانه‌بکه‌ن‌و‌پیشکه‌شی‌گه‌لی‌کلێسای‌بکه‌ن.

پیران‌رینمایی‌یه‌کتر‌ده‌کهن‌له‌بارودۆخی‌قورسی‌شوانایه‌تی‌له‌ژیانی‌ئه‌ندامانی

کلیسا. پیکه وه نویژ ده کهن و ده گه پین به دوای رابه ر و خزمه تکاران که خودا له نیو جه ماوهری کلیسا دروستیان ده کات. ههروه ها داوا له مه ری نازار چپژتووی میگه له که ده کهن بو ئه وهی له گه لیان نویژ بکه ن بو نه خوشی و ناخوشیان، وه گوپیان لی ده گرن دهرباره ی مملانییان له گه ل گونا، دواتر پینمایان ده کهن له ناره زوویان بو هه لگرتنی په یامی ئینجیل بو ولاتانی دیکه.

به م ریگایانه و ریگای دیکه ش، پیران هه ول ده دن راسپارده که ی په ترؤس جیبه جی بکه ن که ده لیت: ”ئه و میگه له ی خودا بله وه پین که له ئیوانتاندایه، وه ک چاودیر خزمه تیان بکه ن، نه ک به ناچاری، به لکو به ویسته وه وه ک چوَن خودا ده یه ویّت، نه ک بو ده سته که وتی شه رمه زاری، به لکو به چالاکیه وه“ (یه که م په ترؤس ۵: ۲).

پیران هه وونه یه کی چاک پیشکه ش ده کهن

له باشتین ئه و ریگایانه ی که که سیک بیه ویّت بیته پیریکی چاک، ئه وه یه که بیته هه وونه یه ک خه لکی چاوی لی بکه ن. سه رنج بده وه سفکردنی پؤلس بو پیر کاتیک که به تیتؤسی گوت، وه تیبینی بکه چوَن پیویسته پیر هه وونه بیّت بو ئه وانی دیکه:

له بهر ئه وه ی چاودیر سه رکاری خودایه، پیویسته گله یی له سه ر نه بیّت، خو سه پین و تووره و سه رخو ش و شه رفرو ش نه بیّت، چاوی له ده سته که وتی ناره وا نه بیّت، به لکو میوان دو ست بیّت، هه ز له چاکه بکات، ژیر بیّت، راستودروست و پیرو ز و خو رآگر بیّت. ده ست به په یامی متمانه وه بگریّت که به گویره ی فیکردنه، تا کو بتواتیت به فیکردنی دروست خه لک هانبدات، سه رزه نشتی به ره له سته کاران بکات. (تیتؤس ۱: ۷-۹)

بوچی پیران یان قه شه کان ده بیّت ئه و هه موو ناکارانه یان تیدا بیّت؟ له بهر ئه وه ی یه کی که له ئه رکه کانی سه ره رشتیکردنی که سانی دیکه روونا ککرده وه ی

پڙگايه. وه کو قوتابی مه سیح پڙگا رووناک ده که نه وه. به پڙنمایه کانیان، پڙویسته چوښه تی پڙنمایه کردن پیشانی که سانی دیکه بدهن. به سه راستیان، ده بیت پیشانی که سانی دیکه ی بدهن که سه راستی چونه. به و شیوه یه گوپراهی لپاسپارده ی په ترؤس ده بن به وه ی ببه نه وه بؤ میگه له که یان (یه که م په ترؤس ۵: ۳).

پیران گه شه به پیرانی دیکه ده دهن

له کو تاییدا، به رده وام پیران هه ول ده دهن پیرانی دیکه پښگه یه نن و له جښگه ی خو یان دایان بنین. وه به شیوه یه ک، نه وه ته نها به شیکه له فه رمانی عیسا بؤ باوه پرداران که «به قوتابی بکه ن». که سانی دیکه فی ر ده که ن و مه شقیان پښ ده که ن هه تا پښده گن، بؤ نه وه ی نه وانیش مه شق به که سانی دیکه بکه ن و فی ریان بکه ن. سه رنجی راسپارده ی پؤ لس بده بؤ تیمؤ ساوس: «نه وه ی له به رده م چه ندین شایه تدا له منت بیستوه، به خه لکی دل سوژی بسپی ره که لی هاتوو بن بؤ نه وه ی خه لکی دیکه ش فی ر بکه ن» (دوه م تیمؤ ساوس ۲: ۲). پؤ لس (نه وه ی یه که م) تیمؤ ساوسی (نه وه ی دوه م) فی ر کرد، وه ده یه ویت نه م وانانه راده ستی پیاوانیکی سه رراست بکات (له نه وه ی سییه م). دواتر ده یه ویت نه م پیاوه سه رراستانه ش خه لکانی دیکه فی ر بکه ن (نه وه ی چواره م). چه ند که س له تیمه وه کو پؤ لس بیر له نه وه ی نه وه رچو بیه کانی ده کاته وه! میگه لیک که تیدا پیاوانیکی زیاتر و زیاتر مه شقیان پښ ده کری ت بؤ نه وه ی ببه نه پیران، میگه لیک ی به هی ز و ته ندروسته.

به کورتی، پڙویسته له سه ر پیران که مه ری میگه له که یان بناسن و خزمه تیان بکه ن. پیرانی باش مه ری میگه له که یان ده له وه پښن و خوار دنیان ده دهن، هه روه ک خو یان ته رخان ده که ن بؤ نه وه ی فه رمانه وایان بکه ن و به ووریا یه وه بیان پارین. به و شیوه یه ن پیران ده گه پښن به دوا ی به جی هیل دراو و واز لی هیل تراواندا و وه مه شق به وانه ده که ن که به هره یان هه یه بؤ فی رکردنی خه لکی. له هه موو نه وانه دا، نه وانه شوینی نه وونه ی مه سیح ده که ون، شوانه چاکه که نه وه ی هیچ یه کیک له مه ره کانی ون ناکات.

به شی پینجه م

په یوه نډی پیران له گه ل ستافی کلیسا و خزمه تکار و شوانه کان

نه گهر پیران به شیوه یه کی سهره کی بهرپرسیار بن له فیکردن و سهرپهرشتیکردنی کلیسا، په یوه نډیان چوڼ ده بیټ له گه ل ستاف و خزمه تکار و قه شه ی سهره کی؟ پیم وایه گرنه که نه و پوښانه جیا بکړینه وه و بزاین کئ بهرپرسیاریتی هره یه که یان هه لده گریټ. نه و کار و بریارانه کامانه که تابه ته به پیران و خزمه تکاران و ته وای کلیسا؟

په یوه نډی پیران له گه ل ستافی کلیسا

زوریک له کلیسا نوپه کان جیاوازی ناکه ن له نیوان پیران و نه وانه ی له کلیسا کار ده که ن. په ننگه هه نډیک له وانه ی له کلیسادا کار ده که ن شوانی کلیسا بن، په ننگه هه نډیکیان وا نه بن. له هه ردو و باره که دا، نه وانه ی له کلیسادا کار ده که ن نه و که سانه ن که کلیسا تابه ته کی کردوون بو نه وه ی به نیو ده وام یان به ده وامی ته و او کاری تیدا بکه ن. به گشتی نه و او راسته و خو ټاگاداری کاروباری پوژانه ی کلیسان. پټویسته راده یه کی دیاریکراو له له خواترسی و پیگه یشتیان هه بیټ، نه و گینا هر له بنه په تدا نه ده بوا بو نه و کاره ته رخا ن کرابان. په ننگه یه زداناسیان خویند بیټ یان نه یان خویند بیټ.

نه گهر یه کیک له و پیا وانه ی له کلیسادا کار ده کات پی بگوتریټ «قه شه»، نه و او کات پیریشه. هر قه شه یه ک له کلیسادا پیره، له بهر نه وه ی هه روه ک پیشتر باشم کرد هه ردو و شه که له کتییی پیروژدا به ټیکه لی به کارهاتووه. بو نمونه، کلیسا که مان ناسنوی «قه شه ی گه نجان» ناداته نه وه ی که پیر نه بیټ له کلیسا. له بیست و چوار پیری دانپیدانراو له کلیسا که مان، ته نه ا شه شیان کار ده که ن و هه روه ها ستافی کلیسان.

له هه مان کاتدا، ژماره یه ک پیاومان هه یه - که به گشتی گه نجتزن - کاری شوانایه تی ده کهن، هه رچه نده هیشتا وه ک پیر ته رخان نه کراون. ئه وه «یاریده ری شوانانه» له هه موو لایه نیکه وه چاود پرییه کی باشمان بو فره اهام ده کهن، له فیرکردنه وه بو سه ردانکردن. هه روه ها ژیتکی له خواترسمان هه یه که خزمه تی مندالان به پریوه ده بات، سه رباری ئه وه ش ده سته یه کی کارگیریشمان هه یه.

که واته په یوه ندیی پیران له گه ل ستافی کلێسادا چۆنه؟ له بهر ئه وه ی پیران هه موویان پپویسته له سه ریان که سه رپه رشتی ته واوی کلێسا بکه ن، بریاره گه وره کانی تایه ت به سه رپه رشتی له ژیر به رپرسیاریتی ئه واندا ده مینتته وه. که واته، ستافی کلێسا به رپرسیاریه تی ئه نجامدانی ئه و بریارانه یان ده که ویتته سه ر شان. بو ئه وه ی پوونتر بم، پیران له کلێسادا پشت به ستافی پیران ده به ستن (ئه وانه ی ستافی کلێسان/ ئه و پیرانه ی ته رخان کراون بو کارکردن له کلێسا) بو پینمایان له و بریارانه ی که له ژیر به رپرسیاریتی ئه واندا یه. له راستیدا، ستافی پیران ته واوی هه فته که یان هه یه بو هه ستانیا ن به و کارانه.

په یوه ندیی پیران له گه ل خزمه تکاران

زۆر له کلێساکان جیاکاریی ناکهن له نیوان خزمه تکاران و پیران که په یمانی نووی دیاری کردووه، به لانی که مه وه له لایه نی جیبه جیکردنه وه، ئه گه ر له لایه نی بیروباوه ریشه وه نه بییت.

ئه گه ر به راورد بکه ی له نیوان لیستی تایبه ته ندییه کانی پیران و خزمه تکاران له (یه که م تیمۆساوس ۳)، ئه وه ی که ده رکه وتوووه جیاوازی نییه به لکو له یه کچوونه. پپویسته پیر و خزمه تکاران خاوه نی ناوبانگینکی باش و بی گله یی و متمانه پیکراو بن، یه ک ژن به پین، تیگه یشتوو و پیکخه ر و به خشنده بن. گومانی تیدا نییه که هه ردوو لیسته که به راده یه کی سه ر له یه ک ده چن ئه گه ر بیرمان له وه کرده وه که باوه رداره یه که مینه کان به روونی جیاوازیان کردووه له نیوان ئه م دوو پیگه جیاوازه ی رابه رایه تی. به لام جیاوازیی سه ره کی له نیوان دوو لیسته که ئه وه یه که پیر «توانای فیرکردنی هه بییت».

له (کرداری نیردراوان ۶) ره گی ئه و جیاوازییه مان بینی. نیردراوان درکیان به وه کرد که ”باش نییه بۆمان راگه یاندنی په یامی خودا پشتگوئی بخه یین و خه ریکی ئازووکه دابه شکردن بین“ (۶: ۲). ویستیان خو یان ته رخان بکه ن بۆ ”نویژکردن و بۆ خزمه تی راگه یاندنی په یامی خودا“ (۶: ۴). به و شیوه یه، له و کاته دا هه لبرژاردنی هه وت که س به رپوه چوو بۆ ئه وه ی خزمه تی پیداو یستییه مادیه کان بکه ن، پیویست بوو له سه ریان که گرنگی بده ن به ورده کارییه کردارییه کانی ژیانگی کلپسا: کاروباری کارگیری، چاککردنه وه کان، بایه خدان به و ئه ندامانه ی که خاوه ن پیداو یستی تاییه تن، بۆ ئه وه ی یه کیتی کلپسا و خزمه تی په یامی وشه ی خودا به رز رابگرن.

ده کریت بلپین که پیران خزمه تکاری ئاموژگاری و نویژن، وه خزمه تکاران خزمه تکاری کرداری و مادین.

بۆیه پیویسته له سه ر خزمه تکاران که وا وه ک بازنه یه کی ده سه لاتی جیاوازیان ئه نجومه نیکی یاسادانانی دووهم که بریاره گرنگه کانی پیداییده په رییت، هه لسوکه وت نه که ن. ئه گه ر پیران گوتیان: «با پرۆین بۆ پیتسبرگ»، ناکریت خزمه تکاران بلپین: ”نه خیر، له بری ئه وه با بچینه فیلا ده لفیا“. به لکو له راستیدا ده توانن بلپین: ”بزوینه ری ئو ئومبیله که نامانگه یه نیته ئه وئی، ره نگه پیویست بیته چا و به بریاره که دا بخشینینه وه“. به و شیوه یه به راستی رۆلیان کاریگه ر ده بیته. به لام به شیوه یه کی گشتی، ئه رکی سه ره کییان ئه وه یه پالپشتی ئه و ئاراسته یه بکه ن که پیران دایده نیین.

به و شیوه یه، کلپساکان زیاتر سوومه ند ده بن ئه گه ر جاریکی دیکه رۆلی پیر و خزمه تکار جیا بکه نه وه.

په یوه ندیی پیران له گه ل قه شه کان

ئایا کیتی پیروژ فیрман ده کات که پیویسته شوایتکی سه ره کیی له نیو پیراندا هه بیته؟ وه لامی ئه و پرسیاره ئه مه یه: ”نه خیر، به شیوه یه کی راسته و خو نا“. له گه ل ئه وه شه دا، پیم وایه له کیتی پیروژدا رۆلیکی تاییه ت له نیوان پیراندا بۆ

هەر یه کیک هه یه که به فیرکاری سه ره کی په یامی خودا داده نریت. ریگه م پیده که له په یمانی نوپوه چوار ئاماژت پیده م بو ئه و رۆله:

۱. هه ندیک جورى پیران له شوینیکه وه بو شوینیکی دیکه گواسترانه وه (وه کو تیمۆساوس و تیتۆس)، له کاتیکدا ئه وانی دیکه نه گوازانه وه. تیمۆساوس له دهره وه هات، به لام ئه وانه ی دیکه له ناو هه مان خه لکه که دامه زینان.

۲. هه ندیک له پیران له لایه ن خه لکه که وه پشتگیری کران بو ئه وه ی ده وامیکی ته واو بکه ن (یه که م تیمۆساوس ۵: ۱۷-۱۸؛ فیلیپی ۴: ۱۵-۱۸)، له کاتیکدا ئه وانی دیکه له ئه رکی دیکه دا کاریان ده کرد. وا دیار نییه که هه موو ئه وانه ی تیتۆس له کلپسای کریت دايمه زراندن موجه ی پیداون به رامبه ر به ده وامیکی ته واو.

۳. پۆلس ته نها باسی پینماییه کانی کلپسای بو تیمۆساوس کردوه، له گه ل ئه وه ی ئیمه له سپاره ی کرداری نیردراوانه وه ده زاین که له کلپسای ئه فه سوۆس پیری دیکه ش هه بوونه. وا دیاره که تیمۆساوس له نیوانیاندا رۆلئیکی تابه تی هه بووه.

۴. له کو تاید، عیسا له (ئاشکرکردن ۲ و ۳) به نامه کانی بو حه وت کلپساکه به شیوازی تاک له گه ل نیردراوی هه موو کلپسایه ک گفتوگو ده کات.

مه رج نییه کلپساکانی ئه مپرو به م پاسپاردانه وه پابه ند بن. به لکو وه سفه که یان ده گونجیت له گه ل ئه وه ی ئه مپرو که ده یکه ن به دامه زراندى یه کیک له پیران و پالپشتیکردنى دارایی و پیدانى به رپرسیاریتی فیرکردنى سه ره کی له کلپسا. وه کاتیک ئه و پیره به سه رپاستیه وه په یامی خودا فیر ده کات، به شیوه یه کی خۆکار ده سه لاتیکى پیده دریت، که رۆلی ”یه که م له نیو هاوه له کانی“ له پیران پی ده به خشیت له بهر ئه وه ی ئاراسته ی کلپسا دیاری ده کات. له بهر ئه وه ی پیران بو ئه و رۆله به ده وامی ته واو دايمه زرانده، له سه ریانه چاوه روانی ئه و رابه رایه تییه ی لی بکه ن.

له گه ل ٺه وه شدا، ٺه وه قه شه يان شوانه به ساده يي پيريكي ديكه يه له كو مه لي
پيران، وه هه موويان رو لي سه ربه رشتيان هه يه كه وا روحي پيرو ز بو ي داناون،
سه رباري ٺه وه ٺه وه پيره له كاتي ده ننگدان ته نها يه ك ده نكي هه يه.

به وه شيويه فره سه ركرده يي داده نري ت و جيگيري ده كات و به به رده وامي
ده بهي لي ته وه، ته نانه ت كاتي كيش كه قه شه ي سه ره كي ده روات. هه روه ها كلي سا
هان ده دات بو هه لگرتي به رپرسياري تي گه وره تر له گه شه كردني ٺه نداهه كاني
و يارمه تيدانيان بو پشتبه ستق به وانه ي كه به شيويه كي كه متر له كلي سادا كار
ده كهن. له ٺه نجامدا، نمونه ي فره پيري بانگه وازيكي ٺا شكرابه بو به قوتايي كردن و
دروست كردني رابه ران.

به وه پيه ي كه قه شه ي سه ره كيي كلي ساكه ي خو مانم، ده توانم بليم ٺه وه ي
كه له خزمه تي شوانايه تيم زور يارمه تي دام دامه زراندي پيراني ديكه بوو. له
خزمه ته كه ياندا سوو ديكي مهن هه يه، ٺه وه له كاتي كدا به هره كانم ته واو ده كهن،
وه هه نديك له كه موكو رپيه كانم قه ره بوو ده كه نه وه، بوچونيكم بو زياد ده كهن،
له گه ل كو مه لي باوه رداران پالشتي له برياره كان ده كهن، وه وام لي ده كهن كه متر
ره خنه م لي بگيردري ت. هه روه ها كلي ساكه م سوو ديكي مه زنيان له و پياوانه بينيوه
كه پاريزگاري له روحيان ده كهن.

به شی شه شه م

په یوه نډی پیران له گه ل کومه لی باوه پداران

هه تا هم خاله بیرمان کرده وه له خزمه تی پیران و خزمه تکاران؛ هه روه ها سه رنجی نه وه مان دا که چو ن پیران په یوه نډیان به به شه جیاوازه کانی جه سته ی مه سیحه وه هه یه. به لام رابه رایه تی پیران له چوار چیوه ی کومه لگه راییدا واتای چییه؟^a

کومه لگه رایي چییه؟

با به وه لامی نه و پر سیاره ده ست پییکه م: کومه لگه رایي چییه؟ کومه لگه رایي به ساده یی درک کرده به وه ی که کو تا و دوایین دادگای تیته لچونه وه ی چاودی ری رومایان کوسته نین یان واشتنن نییه. هه روه ها ده سته یه کی نیوده وله تی، کومه له ی نیشتمانی، کونگره یان نه نجومه نیکی دیاریکراو نییه. ته نانه ت سه روک ناینزا یان سه روکی نه نجومه نی نوینه ران نییه. نه وه نه نجومه نی قه شانی هه ری می یان دامه زراوه یه کی خزمه تگوزاری نییه، ته نانه ت کومه لی پیرانیش نین له کلپسای ناوخوی، یان قه شه. کو تا و دوایي دادگای تیته لچونه وه ی تایه ت به زیانی کلپسای ناوخوی خودی کومه لی باوه پدارانه.

نه وه له بابه ته کانی باوه ر و ته مییکردن له سپاره کانی په یمانی نوپوه ده رده که ویت، وه له بابه ته کانی قبولکردنی نه ندانمان و چاره سه رکردنی نا کوکیه کانی نیوانیان.

a جونا تان لیمه ن به دورودیژی له م کتیبه دا گفتوگوئی نه م بابه ته ده کات:

Don't Fire Your Church Members: A Case for Congregationalism (Nashville: B&H Academic, 2016).

هه روه ها له به شی شه شه می کتیپی «تیگه یشتن له ده سه لاتی کومه لی باوه پداران» گفتوگوئی له سه ر ده کات.

ناکوکیه کان: عیسا له (مه تا ۱۸: ۱۵-۱۷) باسی چیرۆکی ناکوکی نیوان براكانی کرد. له قسه کانیدا سه رنجی ئه وه بده له کو تایدیدا کۆ بریاری کو تایی له لایه. نه چاودیری کلیسا و نه پیر و نه قه شه، به لکو ”کلیسا“ (۱۸: ۱۷)؛ واتا پیویسته ته وای کۆمه لی باوه پداران دادگای تیهه لچونه وهی کو تایی بن.

بیرو باوه پ: پۆلس له (گه لاتیا ۱: ۶-۹) به کۆمه لی باوه پداره نوییه کان ده لیت که دادوه ری بکه ن و بریار بده ن له باره ی مزگینیده رانی فریشته و نیردراوان (ههروه ها خو شی ده گرێته وه!) ئه وانه ئینجیلیکی دیکه یان پراگه یاندوو ه جیاواز له و ئینجیله ی که باوه پدارانی گه لاتیا قبولیان کردبوو. وه ئه و مه به سته ی له (دووهم تیمۆساوس ۴: ۳) دووباره ده کاته وه کاتیک تیمۆساوس و کلیسای ئه فه سو س فیر ده کات چون مامه له له گه ل مامۆستایانی درۆزن بکه ن.

ته مینکردن: پۆلس له (یه که م کۆرنسو س ۵)، داوا له ته وای کۆمه لی باوه پدارانی کۆرنسو س ده کات (نه ک ته نها پیران) که پیاویک له نیو خو یان دوور بخه نه وه که پێچه وانه ی ئه و باوه په ده ژیی ت که دانی پیدا ده ئیت. به و شیوه یه له بابته ی ته مینکردنی کلیسادا، به پیتی کتیبی پیرۆز ته وای کۆمه لی باوه پداران دادگای کو تایی ن.

ئه ندامییتی: پۆلس له (دووهم کۆرنسو س ۲: ۶-۸) پیدا چونه وه ده کات به بریاری زۆرینه له بییه شکردنی پیاویک له ژیا نی هاوبه ش. داوا یان لئ ده کات بیگه پرننه وه بو ئه ندامییتی و ده لیت: ”ئیت به سه ئه و سزایه ی که له لایه ن زۆرینه یه، به پێچه وانه وه، باشتره گه ردنی ئازاد بکه ن و دنه وای بکه ن، نه وه ک له خه فه تی زۆره وه هه لبلووشریت. له بهر ئه وه تکاتان لئ ده که م خو شه ویستی خو تانی بو دووپات بکه نه وه“. له بابته ی ئه ندامییتی کلیسا، پیویسته ته وای گه لی کلیسا دادگای کو تایی بن.

به لَام راده‌ی به‌شداربوونی گه‌لی کَلیسا به شیوه‌یه‌کی زیاتر له برپاره‌کانی په‌یوه‌ست به رابه‌رایه‌تی و ستافی کَلیسا و بودجه، بابه‌تیکه پیویستی به گفتوگو‌ی هیمنانه و دانایانه هه‌یه. ئیمه له لاپه‌ره‌کانی په‌یمانی نویدا هیچ لیژنه یان نه‌نجومه‌نیکی نوینه‌راهمان نه‌بینیوه بپاوتیوریت بو هه‌ستان به و کاره. هه‌روه‌ک ئیمه بیسود ده‌گه‌رین بو لیژنه‌ی دارایی یان کۆمه‌لی رابه‌رایه‌تی جیاواز. باوه‌رپوون به‌وه‌ی که کتییی پیروژ به‌سه، رپگا ناگریت له دروستکردنی ئه‌و په‌یکه‌رانه، بیگومان، کتییی پیروژ ده‌سه‌لاتی ده‌خاته به‌رده‌م گفتوگو.

هه‌روه‌ها با له‌بیرمان بیت که کۆمه‌لی باوه‌رداران هه‌موو کات راست نین. کاتیک پۆلس ده‌نووسیّت بو تیمۆساوسی قوتابی و شوانی کَلیسای ئه‌فه‌سۆس، وه‌سفی رۆژانی داهاتووی کرد که به‌دکاره: ”چونکه کاتیک دیت خه‌لک به‌رگه‌ی فیرکردنی دروست ناگرن، به‌لکو به‌گویره‌ی ئاره‌زووی تاییه‌تی خۆیان مامۆستا کۆده‌که‌نه‌وه تاکو ختووکه‌ی گوئیان بدات“ (دووهم تیمۆساوس ۴: ۳). کۆمه‌لگه‌راییی به‌پیی کتییی پیروژ به‌رپوه ده‌چیت، به‌لام گه‌لی کَلیسا هه‌رده‌م بیه‌ری نین له هه‌له. وه‌ه‌گه‌ر ته‌ماشای میژوو بکه‌ین، ده‌بینین که باوه‌رداران (جۆناتان ئیدواردز) یان له کَلیسا ده‌رکرد. له‌گه‌ل ئه‌وه‌ی به‌گویره‌ی کتییی پیروژ هه‌موو مافیکیان هه‌بوو بو ئه‌م ده‌سه‌لاته، من پیم وایه له به‌کاره‌ینانی له دژی جۆناتان هه‌له بوون. ته‌نانه‌ت ئه‌و ده‌سه‌لاته شه‌رعییه‌ی که‌وا خودا له‌م جیهانه پر له گونا‌ه‌دا دایمه‌زراندووه، ده‌کریت هه‌له بکات.

متمانە و گوپرایه‌لیکردن له رابه‌ران

ئه‌گه‌ر کۆمه‌لگه‌راییی جه‌خت له‌وه ده‌کاته‌وه که کَلیسا برپاری دوایین و کۆتایی له‌لایه، چۆن ده‌توانین له‌گه‌ل (نامه‌ی عیبرانییه‌کان ۱۳: ۱۷) بیگونجینین؟ ”گوپرایه‌لی رابه‌ره‌کانتان بن و ملکه‌چیان بن، چونکه ئیشکتان بو ده‌گرن، وه‌ک بلیی حیسابیان پێشکه‌شی خودا ده‌که‌ن، تاکو به‌شادییه‌وه ئه‌مه بکه‌ن نه‌ک به‌بیزاری، چونکه ئه‌مه زیانی بۆتان ده‌بیت“. ئیمه رانه‌هاتوین له‌سه‌ر به‌کاره‌ینانی وشه‌کانی وه‌ک

”گوڤرایه ل بن“ و ”ملکه چ بن“، به لام په پیمانی نوو جیبه جی دیه کات به سه ر گوڤرایه لگا، شوینی کار، مال هوه و هاوسه رگیری و کلنسا. گوڤرایه لسی و ملکه چبوو فان بو رابه ران، پیوستی به هه ندیک متمان هه یه.

ده گوتریت که متمان هه بیته ده ده سته بیته. وه من درک به واتای نه وه ده که م. به لام ته نه ا نه ونده به س نییه؛ نه و په ره که ی هه تا راده یه ک راسته. نه وه متمان هه یه که داوامان لیکراوه له م ژبان هه دا به و که سه ناکاملانه مان هه بیته، جا نه گه ر نه وه بو خیزان بیت یان هاوری، خاوه ن کار یان به رپرسی حکومی، یان ته نانه ت سه رکرده کانی کلنسا، متمان هه که ناتوانن به ته واوی به ده سته به پین. پیوسته وه ک دیاریه ک به خشریت - دیاری به باوه ر، متمان هه مان هه یه به خودای به خشه ر زیتر له متمان هه به و خه لکانه ی که ده بینین دیاری خودان له ژبانان. نه گه ر له کلنسا رابه رانیک هه بن شایه نی متمان هه بن یان نه ندامیک که نه توانن متمان هه خشن، نه وا نه وه په ککه وتنیکی روچی ترسناکه.

وه ک نه ندامیک له کلنسا پیوسته له سه رت یان متمان هه به رابه رانت بکه یته، یانیش بیانگوریت. به لام ناتوانیت دانیان پیدا بنیته که رابه ری تون، به بی نه وه ی شوینیان بکه ویت. نه گه ر له گه ل پیران له شتیکدا هاورا نیت، وا باشتره که هوکاریکی باشت هه بیته، اینجا برؤ و له سه ر بابه ته که قسه یان له گه ل بکه. دوا ی کتیی پیروژ، تو سه رچاوه ی سه ره کی زاناریت بو پیران ده رباره ی خو ت و ژبانته!

له بری نه وه ی متمان هه ی خو ت له رابه رانی کلنسا بسپینته وه، ریگه م پی بده که هانت بده م بو نه وه به بی نه وه ی خو یان بزانش باسیان بکه ی. مه به ستم نه مه یه: به نه پنی له گه ل نه ندامانی دیکه ری بکه ون بو هاندانی رابه رانی کلنسا. پلانی کرداری دابنن که یارمه تی رابه رانی کلنسا بدات له کاره کانیان و بارگرانینیان که م بکاته وه، به لکو وا بکه یته خزمه ته که یان بو یان بیته هو ی دلخوشی بو یان. وه نه وه، به گوڤره ی نووسینی نووسه ری نامه ی عبرانیه کان، رابه رانت ده بنه هو ی به ره که تی ژبانته.

پینج تایبه تمه ندیی نه و په یوه ندیبه

پیران و نه دنامه کان خزمه تی په کتر ده کهن کاتیک که باسی خودا ده کهن. وه
ریم پی بده نه و په یوه ندیبه به پینج تایبه تمه ندی روون بکه مه وه:

۱. دانپیدانانی روون. پیویسته کومه لی باوه پداران بزنانن که پیران
دیاریه کن له خوداوه و بو باشی نه وانه. باوه پداران ته نها له کاتیکدا
نه رکه که یان له فیروون و رابه رایه تی رت ده که نه وه که رابه ران به
پیچه وانه ی کتیی پیروزه وه ه لسوکه وت بکه ن. وه پیویسته له سر
پیران که درک به و ده سه لاته بکه ن که خودا پی بی به خشیون بو
ته وای باوه پداران.

۲. متمانه له دل هوه. پیویسته له سر کلیسا که متمانه ی به رابه رانی
هه بیت و بیان پارژیت و ریزیان لی بگریت. پو لیس ده لیت: «نه و
پیرانه ی که به باشی کلیسا به رپوه ده بن، شایانی ریزیکی دووقاتن،
به تایبه ت نه وانه ی له وتاردان و فیروندی وشه ی خودا ماندو و
ده بن» (یه که م تیموساوس ۵: ۱۷). هه روه ک نه دمانان راده سپریت
به رامهر به پیران و ده لیت: «له بهر کاره کانیان نه وپه ری ریز و
خوشه ویستیان بو ده برن...» (یه که م سالونیکي ۵: ۱۳). پیویسته
له سر پیران کاروباری کلیسا به رپوه به ن. وه له سر کلیسایه که
ملکه چی رابه رانی بیت.

۳. له خواتر سیبکی به رچاو. له دووه م نامه ی تیموساوس و تیتوس،
تیینیمان کرد پو لیس جه خت له وه ده کاته وه که پیویسته پیران
«گله بیان له سر نه بیت» (تیتوس ۱: ۶). واته پیویسته پیر په زامه ند
بیت به وه ی که ژانی بپشکرتیت، وه ماله که ی کراوه بیت بو
بیگانه کان، بو نه وه ی له ژانی خیزانیدا میوانداریان بکات و
پیشوازیان لی بکات.

۴. ناگاداریی راستگو یانه. پیویسته پیران به به کاره ینانی ده سه لاتیان

تیگه‌یشتنی ئه‌و راستییه‌ ده‌ربخه‌ن که کلیسا تایه‌ت نییه به‌وان، به‌لکو تایه‌ته به‌مه‌سیح که به‌خوینی خوئی کرپویه‌تی. له‌به‌ر ئه‌وه، پیویسته پیران کلیسایان خوشبویت، وه به‌وریایی و نهرمونانییه‌وه مامه‌له‌ی له‌گه‌ل بکه‌ن، وه به‌راستگویی و سه‌راستییه‌وه پاره‌رایه‌تی بکه‌ن بۆ شکومه‌ندی خودا. پیران له‌به‌رده‌م مه‌سیح هه‌ژماریک پیشکesh ده‌که‌ن بۆ ئه‌و بریکارییه‌ی پیمان دراوه.

۵. ئه‌نجامی سوودبه‌خش. ئه‌گه‌ر ده‌سه‌لات به‌شیوه‌یه‌کی باش به‌کار به‌یتریت، سوودی ده‌بیت بۆ ئه‌وانه‌ی پاره‌رایه‌تی ده‌کرین. ئه‌وه بارودوخی هه‌موو مالیکه و بارودوخی په‌یوه‌ندیانه له‌گه‌ل خودا. ئه‌مه‌ کومه‌لی باوه‌ردارانیش ده‌گریته‌وه. باوه‌رداران سوودمه‌ند ده‌بن کاتیک خودا به‌و ماموستایانه بنیادی ده‌نیت که له‌نیواندا دروستیان ده‌کات. به‌لام درۆی شه‌یتان که ده‌لپت مرووف ناتوانیت متمانه به‌ ده‌سه‌لات بکات له‌به‌ر ئه‌وه‌ی هه‌میشه قورغکار و سته‌مکاره، ئابرووی ده‌چیت به‌هوئی ئه‌وه‌ی که پیران ده‌سه‌لاتیان به‌ریزه‌وه و به‌باشی په‌یره‌و بکه‌ن.

کتیبی پیروز له (عبرانییه‌کان ۱۳: ۱۷) که‌وا پیشتر باسمان کرد، به‌لین ده‌دات که پاره‌ران هه‌ژماریک پیشکesh ده‌که‌ن له‌باره‌ی چۆنیه‌تی به‌په‌ربردنیان، وه به‌لین به‌ئندامان ده‌دات که ئه‌گه‌ر شوینی پاره‌ران نه‌که‌وتن، سوودمه‌ند نابن. کتیبی پیروز ده‌ری ده‌خات که پاره‌ران و ئه‌ندامانیش هه‌ژماریک پیشکesh ده‌که‌ن.

کاتیک (ئیدوارد گریفین (۱۷۷۰ - ۱۸۳۷))، له‌خزمه‌تی ئه‌و کلیسایه‌خانه‌نشین بوو که بۆ چه‌ند سالیک به‌هه‌موو دلپه‌وه خزمه‌تی کردوو، باوه‌ردارانی هان دا بۆ ئه‌وه‌ی پیزی هه‌موو پاره‌ران بگرن، نه‌ک ته‌نها هه‌ر شوان و قه‌شه‌کان. وشه‌کانی که له‌و بۆنه‌یه‌دا گوتی، فیرمان ده‌کات که پیز له‌هه‌موو ئه‌وانه‌ بگرین که خودا پینی به‌خشیوین بۆ ئه‌وه‌ی بینه‌ پاره‌رمان:

بۆ بەرژەووەندی خۆتان و منداڵە کاتتان، پێز لەو کەسە بگرن کە هەڵتان بژاردوووە بێتە شوان و قەشەتان. ئەو پیشووەخت ئێوەی خۆش دەوێت، وە بە زوویی خۆشی دەوێن بە سێفەتی ئەوەی ”گۆشتن لە گۆشتی ئەو، ئیسکن لە ئیسکی ئەو“. ئەرکی ئێوەیە و لە بەرژەووەندی ئێوەدا یە کە وا بکەن بە پێی توانا دلی بە کاری شوانایەتیە کە خۆش بێت. با داواکارییەکی زۆرتان نەبێت. وە داوای سەردانی زۆری لێ مەکەن. بەلام ئەگەر نیوەی ئەو کاتە زۆرە کە هەندیک کەس لێی داوا دەکەن بەسەری برد، ئەوا خۆبندە کە بە تەواوی پشتگوێ دەخات، ئەگەر نا هەر زوو لەژێر بارگرانیدا نەبێت. هەموو ئەو شتە خراپانە پێ مەلێن کە دەربارە دەگوتریت، وە ئەگەر دژایەتی هەبوو، دووبارە و چەندبارە ئەوانە دژایەتی دەکەن بە گۆبیدا مەدەنەو. لەگەڵ ئەوەی ئەو خەزە تکاری مەسیحە، لەبیرتان بێت کە هەستی مەروۆفیکی ئاسایی هەیە.^۹

بۆچی کۆمەلگەرایی گرنگە؟

بۆچی هەموو ئەم شتە گرنگن؟ یە کەم، پێویستە متمانە بەو پیکهاتە و ریکخستنانە بکەین کە خودا دایناو، وە متمانە بکەین بەو داناییە لە ئەنجامدانی ئەو کارانەدا هەیەتی.

دووهم، مێژوو بەلگەمان پێشکەش دەکات. لەگەڵ ئەوەی هیچ حوکمرانییەکی ناتوانیت کلتیسا لە هەموو جۆرە هەلە، کەوتن، و نەزۆکییەکی بپاریزیت، بەلام بە پێچەوانە کلتیسا کۆمەلگەراییەکانەو، حوکمرانییەکانەو نەتوانن پارێزگاری لە پاراستنی شایەتیەکی سەرراست و زیندوو و مزگینیدەرانی بکەن. دەزانین کە چۆن پاپای فاتیکان کاری بۆ لەناوبردنی باوەرداران کردوو. چاودێرەکانی کلتیسا رۆلێکی لەووە باشتریان نەگێراو. وە تەنانەت دەستە و کۆنفرانسەکان، ئەنجومەنی

a Edward Griffin, "A Tearful Farewell from a Faithful Pastor" (1809).

پیران و خزمه تکاران، ئەنجومەنی قەشان و کۆمەڵەکان، کاتیک لە پراویژکارەوه بوون بە بریار دەری کۆتایی، ئەو دەسەڵاتە رێپێدراوەیان بەزاند کە کتییی پیرۆز پئی دابوون و کیشە ی زیاتریان هیناوه لە چارەسەر.

ئایا دەکریت بابەتە کە ئەو بەتت کە مزگینیی مەسیح سادە و پوونە و ئەو پەییوئندییە کە لە رینگە ی کاری رۆحی پیرۆزەوه لە گەڵ خودا هەمانە لە رینگە ی لە دایکبوونەوه ی نوێو، هیندە راستە کە ئەو جەماوەرە ی باوەریان بە ئینجیل هەیه و خودا دەناسن بە سادەیی ئەوان باشترین پارێزەری ئەو مزگینییەن؟ ئایا ئەمە ئەو نییە کە لە نێو کتییی پیرۆزدا دەبیینن؟^۹

بە پئی دەرهنجامی (جۆناتان لیمەن)، کۆمەڵگە رایی بە پئی رابەرایی تیی پیران ”وئستگە ی و بەرهینانی مزگینیی مەسیح، کەوا پارێزگاری لە ئینجیل دەکات و گەشە دەدات بە باوەرداری قوتابی و تەواوی کلێسا بە هیز دەکات و پارێزگاری دەکات لە پاک ی و شایەتیدانی پیرۆزی و وا لە ئەندامانی مینگە لە کە دەکات کە لە کردار و گوفتاردا بە شیوہ یەکی باشتر نزیکە کانیا ن خۆشبویت“.

a یەرمیا ۳۱: ۳۴؛ یە کە م کۆرنسۆس ۲: ۱۰-۱۶؛ یۆحنا ۲: ۲۰، ۲۷. هەروەها پروانە پیشەکی کتییی ”تینگە یشتن لە دەسەڵاتی کۆمەڵی باوەرداران“ لە نووسینی جۆناتان لیمەن.

به شی حه و ته م

ئه ندامان کین؟

له بهر ئه وهی پیران له چوارچیوهی کومه لگه راییدا کلێسا به رپوه ده بهن، ئه وا له کو تاییدا ده بیته له باره ی ئه ندامه کانه وه پرسیار بکه یین.

ره نکه بیروکهی گشتی ئه ندامیتهی کلێسا بو زوریکی سوود به خشی نه بیته. ئایا کاره که نادۆستانه یان ته نانهت خو به گوره زانیین نییه که بلین هه ندیک کهس له ناوه ون و هه ندیک له دهره وه؟ له راستیدا، من باوه رم وایه که سه رکه وتن له و لایه نه وه هه نگاو یکی بنه ره تیه به ره و ژیانه وهی کلێسا کامان و مزگینیدان به گه له کامان و پیشخستنی کاری مه سیح له جیهان، وه له مه دا: شکۆدارکردنی خودا و بهرزراگرتنی ناوی ئه وه.

وای ده بینم که باوه رداره ئینجیلییه کانی ئه مریکا زور پپووستیان به پیندا چونه وه یه به و با به ته دا، به تاییه تی کومه له ی کلێسا کانی وه کو تیمه، کومه له ی له ئاوه ه لکیشیی باشوور. ئه م نه وونه یه ی داها توو هو کاره که پروون ده کاته وه: پپش چه ند سالیکی لیکۆلینه وه کرا بو چه ند کلێسایه کی له ئاوه ه لکیشیی باشوور، دهرکه وت که کلێسای ئاسایی له ئاوه ه لکیشیی باشوور ۲۳۳ ئه ندام له خو ده گریت و ته نها حه فتا کهس له کو بونه وه ی به یانیانی یه کشه ممان ئاماده ده بن. ئه وه پالم پپوه ده نیت بیرسم: ئه و سه د و شه ست و سی ئه ندامه ی دیکه بو کو ی چوون؟ ئه وه دهر باره ی باوه ر به مه سیح چی به جیهانی ده ورو به رمان ده گه یه نیت؟

کلێسا چییه؟

به م پرسیاره ده ست پپده که یین: کلێسا چییه؟ کلێسا بینا و باله خانه نییه. له ناوه روکدا، کلێسا ئه و ئه ندامانه ن که تپیدان. کومه لپکی دیاریکراون له خه لک که

دان دەنن بەوہی لە ڕیگەى ژيانانەوہ بەلگەى ئەوہ دەردەخەن کە بە نىعمەتى خودا تەنھا بە باوەر بە مەسىح ڕزگار بوون و ئەمەش تەنھا بۆ شکۆى خودايە. باوەرپدارە يە کە مینەکان هەتا نزیكەى ۳۰۰ سال لە بینا و بالەخانەدا کۆنەدەبوونەوہ. لەگەل ئەوہ شدا، کلێسا ناوخوايیەکان لە سەرەتاوہ کۆمەلايیک خەلک بوون کە کەسانى ديارىکراوى لەخۆ گرتبوو. هەمووان سروشتى ئەو خەلکانەيان دەزانى کە تىدا بوون، وە سروشتى ئەو خەلکانەش کە لە دەروہى کلێسا بوون. بۆيە ئەو ڕەتکردنەوہ تەواوہى کە عيسا لە (مەتا ۱۸) و پۆلس لە (يەکەم کۆرنسۆس ۵) دەريبرى، وینای ئەوہى کرد کە کەسانیک دووچارى بێبەشى دەبن لە هاوبەشى کلێسا.

بیرۆکەى کۆمەلەى ديارىکراو لە خەلک بە بیروکەيەکى ناوہندی دادەنریت لە کردارەکانى خودا لە پەيمانى نووى و کۆندا. خودا خيزانى نوحى جيا کردەوہ و داىبرين، هەمان شتى کرد لەگەل ئىبراهيم و نەوہکانى، پاشان لەگەل گەلى جولەکە، وە ئەمڕۆش لەگەل کلێسای پەيمانى نووى ئەوہى کرد. خودا بەردەوام بوو لە جياکردنەوہى گەليک و تەرخانکردنيان لەپیناو دەرخستنى شکۆمەندى خوى لە ڕیگەى ئەوانەوہ. بۆيە، ئەو ويستى سنوریکى جياکەرەوہ و ديار دابنى تاكو ئەوانەى سەر بە ئەون جيايان بکاتەوہ لەوانەى کە سەر بە ئەو نين.

بابەتى کلێسا وەکو کۆمەليکى کۆبووہوہ، شتيکە کە باوەرپدارانى لەئاوہەلکيشيى لە زۆرى دیکە جودا کردووەتەوہ. بۆ نموونە لە سەردەمى چاکسازى و ريفۆرمدا، پەيوەندى نيوان کلێسا و دەولەت هەم نزيک و هەم ئالۆز بوو. پييان وابوو کە هەر کەسيک لە ژيڕ سياسەتیی بەرپۆهەبرى ديارىکراو لەدايکييت، دەتوانيت بپيە ئەندامى کلێسای دەولەتى. ئەو کاتە کلێساکانى لەئاوہەلکيشيى يارمەتيدەر بوون بۆ گەرانندەوہى لەئاوہەلکيشانى باوەرپدار و بیروکەى کلێسا بەو پيەى ئەو خەلکانەيە کە دان دەنن بە نوپوونەوہيان و دەيسەلمينن.

کلێسا تايەت نيە بە کەسانیک کە بە لەدايکبوونى سروشتى لە خيزانيکى ديارىکراو لەدايکبووين يان ڕەگەزنامەى گەليکى ديارىکراويان هەييت. بەلکو

پهیمانی نوئی فیрман ده کات که کلیسا تاییه ته به باوه پداران. له بهر ئه وه ئیمه
ئه و یاسایانه له ولاته که مان سهرده خهین که سهر بهستی بو کلیسا فه راهم ده کات
بو ئه وهی چالاکیه کانی ئه نجام بدات، وه دا کوکی ناکهین له دامه زانندی کلیسای
ده ولته تی، به لکو به توندی دژایه تی ئه وه ده کهین، چونکه تیگه یشتمان بو کلیسا
رېگه به وه نادات. له جیاتی ئه وه تیده کوشین بو ئه وهی کلیسا سهر به ستانه
هاوکاری یه کتر بکه ن له راگه یانندی مزگینیی مه سیح به گه لانی جیهان.

نیشانه کانی ئه ندامییتی کلیسا

چوئن ده توانین بزاینن کئی به ئه ندامی کلیسایه کی دیاریکراو داده نریت و کئی
به ئه ندام دانانریت؟ یه که م، بو ئه وهی ئه ندام بیت له کلیسا، پئویسته وه ک
باوه پردار له ئاو هه لکیشرییت. عیسا له (مه تا ۲۸) فه رمان ده کات به هه موو ئه وانهی
ده یانه ویئت شوینی بکه ون، به ئاشکرا به له ئاو هه لکیشان باوه پریان رابگه یه نن، له بهر
ئه وهی ئیمه به له ئاو هه لکیشان ناوی ئه وه هه لده گرین. له بهر ئه وه قوتابیه کان له
سپاره ی کرداری نیردراوان له و پاسپارده یه تیگه یشتن و گوپراه لئی بوون. ههروه ها
له بهر ئه وه ش کاتیک پۆلس نامه که ی نارد بو کلیساکه ی رۆما، به ساده یی وای دانا
که قسه بو کومه لیک خه لکی له ئاو هه لکیشراو ده کات (رۆما ۶: ۳-۴).

دووه م، بو ئه وهی ئه ندام بیت له کلیسا، پئویسته به شیوه یه کی ریکوییک
به شداری له خوانی پهروه ردگار بکه ییت. له رېگه ی خوانی پهروه ردگاره وه، له گه ل
جهسته ی مه سیح ده بینه یه ک و مردنی راده گه یه نین (یه که م کورنوسۆس ۱۰: ۱۶-
۱۷). ئه گه ر له ئاو هه لکیشان نیشانه ی پهیمانی نوئی بیئت، ئه وا خوانی پهروه ردگار
خوانتیکی یاده وهری تاییه ته به و پهیمانه، که ده خوین و ده خوینه وه بو ئه وهی بیر
له خودا بکه ینه وه. بو ئه وهی زیاتر بخوینته وه سه باره ت به له ئاو هه لکیشان و
خوانی پهروه ردگار، له زنجیره کتیبه کانی بنه ماکانی کلیسا پروانه دوو کتیبی بوئی
جامیسۆن له باره ی ئه وه دوو بابته وه.

سه یه م، بو ئه وهی بیته ئه ندام له کلیسا، ده بیئت به ریکوییک له گه ل کلیسا

کۆببیتتهوه. ئهوه به ئاسانترین جوۆری خزمهت دادهنریت که تیدا خزمهتی یه کتری بکهین. نووسه‌ری نامه‌ی عبرانییه‌کان ر‌امان ده‌سپیرت: ”هه‌روه‌ها با ئاگاداری یه کتری بین بو هاندان له‌سه‌ر خوۆشه‌ویستی و کاری چاک. با واز له کۆبوونه‌وه‌کاغان نه‌هینین، وه‌ک هه‌ندی‌ک له‌سه‌ری راهاتوون، به‌لکو یه کتری هانده‌ین، به‌تایه‌تی که ده‌بینن رۆژی هاتنه‌وه‌ی مه‌سیح نزی‌ک ده‌بیتتهوه“ (عبرانییه‌کان ۱۰: ۲۴ - ۲۵).

په‌یمانی نوۆی کلێسا به‌ م‌الی رۆحی ناو ده‌بات و هه‌ر یه‌کی‌ک له‌ ئیمه‌ به‌ به‌رد ناو ده‌بات (یه‌که‌م په‌تروۆس ۲: ۵). هه‌روه‌ک کلێسا به‌ جه‌سته‌یه‌ک ناو ده‌بات و هه‌ریه‌ک له‌ ئیمه‌ به‌ ئەندامێک ناو ده‌بات (یه‌که‌م کۆرنسوۆس ۱۲). هه‌روه‌ها ناومان ده‌بات به‌ مه‌ری میگه‌ل و لقی میو (یۆحه‌نا ۱۰: ۱۶، ۱۵: ۵). به‌گویره‌ی کتیبی پیروۆ، ده‌بیت باوه‌ردار به‌ مه‌سیح ئەندام بیت له‌ کلێسا. وه‌ ئەندامی‌تی ته‌نها ناو نییه‌ له‌سه‌ر کاغه‌ز، یان ده‌رپرینی هه‌سته‌کان به‌رامبه‌ر شوینێک که تیدا گه‌وره‌بووین. پتووسته‌ ئەندامی‌تیمان ره‌نگدانه‌وه‌ بیت بو‌ پابه‌ندبوونێکی زیندوو و سه‌ردانی به‌رده‌وامی کلێسا، ئەگینا هیچ به‌های نابیت. به‌ دنیایه‌وه‌ له‌ بیه‌ها‌بوون زیاتره‌؛ ترسانکه‌.

”ئەندامه‌“ ناپابه‌نده‌کان، ئەندامه‌ راسته‌قینه‌کان و بی‌اوه‌ران پیکه‌وه‌ ده‌شیوین له‌وه‌ی واتای باوه‌ردار‌بوون چیه‌. وه‌ ئیمه‌ی ئەندامانی ”چالاک“ چاکه‌ ناکه‌ین له‌گه‌ڵ ئەندامه‌ ”ناچالاکه‌کان“، کاتیک ریگه‌یان پیده‌ده‌ین وه‌کو ئەندام له‌ کلێسادا میننه‌وه‌، له‌به‌ر ئه‌وه‌ی ئەندامی‌تی پیکدیت له‌ پشتگیریه‌کی به‌ کۆمه‌ل له‌ کلێسا بو‌ پرگارکردنی تاک. هیوادارم له‌مه‌ تینگه‌ین: ئەندامی‌تی کلێسا گه‌واهدانی به‌کۆمه‌لی کلێسایه‌ بو‌ پرگار‌بوونی که‌سیک. له‌به‌ر ئه‌وه‌ کۆمه‌لی باوه‌رداران چوون ده‌توانیت به‌ راستگۆیی گه‌واهی بو‌ که‌سیک بدات له‌ کاتیکدا هه‌رگیز نه‌بینوه‌ که له‌ پیش‌برکی ژیا‌نی باوه‌ردا به‌ سه‌رراسته‌یه‌وه‌ راپکات؟

له‌ کلێسا که‌مدا، هه‌موو کات هه‌ول ده‌ده‌ین ئاگاداری ئه‌وانه‌ بین که له‌ ناکاو واز له‌ هاتن بو‌ کلێسا ده‌هینن. ئەگه‌ر بتوانن ئاماده‌ بن، ئه‌وا ئیمه‌ هانیان ده‌ده‌ین بو‌ ئاماده‌بوون یان سه‌ردانکردنی کلێسایه‌کی دیکه‌. وه‌ ئەگه‌ر ره‌تیان کرده‌وه‌، ئه‌وا

ههنگاو دهئین بهرهو ته مبیگردنی کلّیسیای. ئەمەش بوو خالی داهاوو دەمانبات.

چوارەم، کەسێک کە ئەندام بێت لە کلّیسا، واتا دەچیتە ژێر لێپرسینەوهی کلّیسا و ته مبیگردنی. مامۆستاکان فێر دەکەن و ههلهکان راست دەکەنهوه، وه پزیشکهکان بوو شیوازی ژبانی ته ندروست راده سپێرن و به رهه لّستی نه خو شیهی کان دهکەن. به قوتابیکردنی باوه رداران ته مبیگردنی راستکه رهوه له خو ده گریت. ئیمه به شیوهیهکی نافهرمی و به ته نیا له ریگه ی راستکردنهوهی یه کتره وه، یه کتر ته مبی دهکەین. وه به فهرمی و به ئاشکرا ته مبیگردن په پره وه دهکەین کاتیک کەسێک په تی دهکاته وه تۆبه بکات. ئەوه راسپارده ی عیسیایه و راسپارده ی پۆلّسیشه، کلّیساکان له وه کاته زووه وه په پره و بیان کردووه. پروانه کتیبه که ی جو ناتان لیمه ن له باره ی ئەو بابه ته له زنجیره کتیبی بنه ماکانی کلّیسا.

پینجه م و کو تابی: خو شه ویستی نیشانه ی ئەندامی تی کلّیسیایه. عیسا قوتابییه کانی راسپارد و گوتی: ”من راسپارده یه کی نویتان ده ده می: یه کتریتان خو شبو ی. وه ک خو شمویستن، ئیوه ش به وه جو ره یه کتریتان خو شبو ی. به مه هه موو خه لک ده زانن که قوتابی منن، ئەگه ر خو شه ویستیتان بو یه کتری هه بی ت” (یۆحه نا ۱۳: ۳۴-۳۵). ناتوانیت بلّیت باوه رداریت به مه سیح به بی ئەوه ی له په یوه ندییه کی خو شه ویستی پابه ند بیت له گه ل باوه ردارانی دیکه. وه یۆحه نا هو شدار ی ده دات و ده لّیت: ”ئەگه ر یه کیک گوتی: «خودام خو شه وی ت» و رقی له خوشکی یان برا که ی بی ته وه، ئەوه درۆزنه، چونکه ئەوه ی خوشک و برای خو ی خو شه وی ت که بینویه تی، ناتوانیت خودای خو شبو ی که نه بیینیوه” (یه که م یۆحه نا ۴: ۲۰). ئەگه ر خو مان هه لّخه له تاند و خو مان له راده به ده ر به باش زانی، ئەوا سو پاسی خودا ده که ین که باوه ردارانی پیروزی دیکه ی پیداوین بوو پشکینی لووتبه رزی و کویری دلّمان!

ههروه ها له وه وه زیاتر په یدا ده بی ت له پابه ندبوونی خو شه ویستی که له کلّیسا ناو خو بییه کان بو یه کتری ده ریده برین. بوو نمونه، داوا له ئەندامانی کلّیسا که مان ده که ین که بریاری باوه ر و په یمانیک واژوو بکه ن که ئەندامانی کلّیسا که مان به یه کتری ده ده ن. ههروه ک چاوه رپی ده که ین له ئەندامه کان که نو یژ بکه ن بوو کلّیسا

و پشتگیری مادی پیشکەشی کلێسا بکەن وە تیکەل بن لەگەڵ خزمەتەکانی کلێسا. بەلام هەموو ئەمانە بە لەئاوھەلکێشان و ئیوارەخوانی پەروردار و ئامادەبوونی بەردەوام و تەمبیکردن و خوشەویستی دەست پێدەکات.

بۆچی دەبیت ببینە ئەندامی کلێسا؟

ئەندامییتی کلێسا بە بەشێکی ورد دادەنرێت لە ژبانی قوتابی و شوینکەوتووای مەسیح. بە دنیایەوه، ئەندامییتی کلێسا پرگارت ناکات، هەرۆک ئەوێ کارە باشە کانت یان فیربوونت یان رۆشنیریت یان هاوڕێکانت و لەئاوھەلکێشان پرگارت ناکەن. بەلام هاتنە نیو کلێسا ئەوێ بە ئەندامانی جەستە مەسیح دەیکەن. ئەگەر لەناو یەکیک لە کلێسا ناوخۆییەکان نیت مەلێ کە تۆ سەر بە کلێسای مەسیحیت.

لەبەر ئەم شەش هۆکارە، وا باشە کە بجیتە پال کلێسایە کەوێ کە مزگینیی مەسیح جار دەدات و نمونە ژبانی باوەری راستەقینە پیشان دەدات.

۱. خۆدنیاییکردنەوه

پێویستە پەيوەندی نەکە ی بە کلێساو بەو باوەرێ کە ئەو پرگارت دەکات، بەلکو پەيوەندی بکە بە کلێساو بۆ ئەوێ یارمەتیت بدات لە دنیایی ئەوێ کە تۆ پرگار بوویت. لەبیرت بیت کە عیسا چی فرموو: "ئەوێ راسپاردەکانی منی لەلایە و کاریان پێ دەکات، ئەوا منی خوشدەوێت. ئەوێ منی خوشبوێ، باوکیشمی خوشدەوێت، منیش خوشدەوێت و خۆمی بۆ دەرەخەم" (یۆحنا ۱۴: ۲۱).

ئیمە بە پەيوەندیکردنمان بە کلێساو خۆمان دەخەینە شوینیک داوا لە خوشک و برائمان دەکەین کە لێرسینەوومان لەگەڵ بکەن لەسەر ژبانیمان بەگوێرە ئەوێ دانی پێدا دەتین. هەرۆها بەو داویان لێ دەکەین کە هانمان بدەن بەوێ ئەوێمان پێ بلین کە دەبینین خودا لە ژبانیماندا کردوویەتی، وە رووبەرۆومان ببینەو ئەگەر ببینان کە مەترخەمی دەکەین لە گوێرایەلیمان بۆ خودا. ئەندامییت

له کليسا ده کاته شايه تي ئەنداماني کليسا به ناشکرا که ژيانت به لڳه يه که بو نوښوونه وهت؛ ئەو پرزگارت ناکات، به لام په نگدانه وهی پرزگار بوونته. وه ئەگه ر په نگدانه وه نه بښت، چوڻ ده توانين دنيا بين له بانگه شهی پرزگاری؟

کاتیک ده بينه ئەندامی کليسا، دهستی يه کتری ده گرین بو ئە وهی يه کتر بناسين و له ريگه ي يه کتره وه بناسرين.

۲. ئاماده بوون له پيناو خزمهت

پوئس له (ئه فەسۆس ۴: ۱۱-۱۲) ده لیت: ”ئیت مەسیح به هەندیکى دا بنه نیردراو، هەندیک پیغه مبه، هەندیک مزگینیدەر، هەندیک شوان و مامۆستا، بو ئاماده کردنی [واتا ئاماده کاری یان توانا درکردن] گەلی پیروزی خوئی بو کاری خزمهت، بو بنیادنانی جهستهی مەسیح“. لیره دا سهرنج له دوو شت بده. يه که م، رابه رانی کليسان که مه شقمان پي ده که ن. دووم، مه شقمان پي ده که ن له پيناو ئەو خزمه ته ی که جهسته ی مەسیح بنیاد ده نیت.

به ده ربړينيکی دیکه، په يوه ندى ده که ين به کليساوه بو ئە وهی ته يار بين و خزمهت بکه ين به وهی هه موومان بوى بانگه پيشت کراوين. ئای له و دياريه گوره يه! په يوه ندى بکه به کليساوه له پيناو رابه رانی، وه پشتگيريان بکه له کاتیکدا ئەوان مه شقت پي ده که ن و ئاماده ت ده که ن.

۳. بنیادنانی کليسا

ئەگه ر په يوه ندى ده که ين به کليساوه بو ئە وهی ته يار و ئاماده بين، ئەوا هه روه ها په يوه ندى ده که ين به کليساوه بو ئە وهی ئاماده ی بنیادنانی کليسا بين. که واته هوکاري سييه م بو په يوه ندى کردن به کليساوه بریتيه له بنیادنانی جهسته ی مەسیح. وه په يوه ندى کردن به کليساوه يارمه تيمان ده دات له به رهنگار بوونه وهی ژيانی تاکه گه رايی هه له و دۆزينه وه سروشتی به کوّمه لى باوه رداران. په يمانی نوئی فيرمان ده کات ژيانی باوه ردار چاود پيريکردن و گرنگيدان به يه کتری ده گريته وه.

ئەو راستىيە بەشىكە لەوھى كە واتاى چىيە باوھردار بىت بە مەسىح. لەگەل ئەوھى رەنگە ئىمە بە شۆھە كى نمونەيى جىبە جىتى نەكەين، بەلام پىويستە لەسەرمان كە پابەند بىن پىيەو، وە تەنانت ئەو سەرەتا بچوكانەش لە كەسانى دىكە ھان بەدەين بۆ ئەوھى رىگاي خۆشەويستى و راستدروستى و سادەيى و لىكچوون لەگەل مەسىح بگرنە بەر.

لە وانەي ئەندامىتتى كلىسا كەوا كلىساكەم پىشكەشى دەكات، ھەمىشە چىرۆكى ھاورپىيەكم دەگىرمەوھە كە لە خزمەتتىكى باوھرداران لە زانكۆكان كارى دەكرد و دەھات بۆ كلىسايەك مە ئەندام بووم تىيدا. ھەموو كات دواي گۆرانىيە رۆحىيەكان، دەزى دەكردە ناو كۆبوونەوھە، لە وتارەكەدا ئامادە دەبوو، ئىنجا دەرۆيشت. لەبەر ئەوھە رۆژىك پىرسىارم لىكرد لە ھۆكاري ئامادەنەبوونى لە تەواوي كۆبونەوھەكە؛ وەلامى دامەوھە: ”لە راستىدا، مە سوود لە بەشەكانى دىكەي كۆبوونەوھەكە وەرناگرم.“

پىم گوت: ”ئايا بىرت نەكردۆتەوھە لە پەيوەندىكردن بە كلىساوھە؟“

بە پىرسىارپكى گەمزانە وەلامى پىرسىارەكەي دايەوھە: ”بۆچى پەيوەندى بكەم بە كلىساوھە؟ ئەگەر پەيوەندىم پىوھە كردن ئەوا لە لايەنى رۆحىيەوھە لاواز دەبم.“ كاتىك ئەوھى گوت، سەرسام بووم لە تىگەيشتنى ئەو بۆ ئەوھى واتاى چىيە كەسىك باوھردار بىت بە مەسىح.

ئىنجا وەلامى دايەوھە: ”ئايا پىشتر پىرسىارى ئەوھەت كىردوھە كە ئايا خوا دەيوەيت بچىتە پال ئەو خەلكەوھە يان نە؟ گومانى تىدا نىيە كە رەنگە ھىواشت بكەنەوھە، بەلام دەكرىت يارمەتییان بەدەيت لە خىراكردنىان. رەنگە ئەوھە بەشىك بىت لە پلانى خودا بۆمان كاتىك وەك باوھردار بە مەسىح پىكەوھە دەژىن.“

٤. مزگىنىدان بە چىھان

پىويستە لەسەرت كە پەيوەندى بكەيت بە كلىساي ناوخوايىيەوھە لە پىناو

مزگینیدان به جیهان. ئەوەش لەبەر ئەوەی کلێسای ناوخوازی به سروشت خۆی دەزگایەکی مزگینیدانە. وه ئیمه پیکه وه دهتوانین په یامی ئینجیل له ولاته کهمان و شوپنی دیکهش بلاو بکهینهوه. ئەوه به وه کاغمان پرووده دات، کاتیکی مزگینی به کهسانی دیکه دهدهین و له وه دا یارمهتی به کتر دهدهین. ههروهها ئەوه به پیکه وه ژیان پرووده دات. پیکه وه شایهتی به کۆمهڵ پێشکەش ده کهین ده ربارهی توانای وشه کاغمان که دهتوانیت ژیان بگۆریت. ئەو شایهتیدانه به کۆمه له هه موو شتیکی دهگریتهوه، له میوانداریتی هاوبه شمان بو یه کتر هه تا دابینکردنی پێداویستی مادی بو هه تیوان و نه خۆش و مندالان و لێقه و ماوان.

له ریگهی به شداریکردنی کۆمه لیک کلێسا، یارمهتی بلاوکردنه وهی ئینجیل دهدهین له جیهاندا، وه ملیۆنان دۆلار و ههزاران خۆبه خشی دابین ده کهین بو یارمهتیدانی ئەوانه ی پێویستیان به به هاناوه چوونه کهوا به هۆی کاره ساته کان زهره رمه ند بوون، ههروهها فیکردنی نه خوینده واره کان و خزمه تی دیکه. ئیمه ته واو و کامل نین، به لام ئەگەر به راستی رۆحی خودا له ناو ئیمه دا کار بکات، ئەوا ژیاغمان و وشه کاغمان به کارده هیئت بو یارمهتیدان له ده رخستنی راستی ئینجیل. ئەوه ئیمتیازیکه به کلێسا دراوه - به شیک بیت له پلانی خودا بو مزگینیدان به جیهان.

5. ناشکراکردنی مزگینییه درۆکان

خودا ده به ویت به کگرتوو بین بو ئەوهی مزگینییه درۆکان ناشکرا بکهین. به کگرتنمان له گه ل یه کتر وه ک باوه ردار به مه سیح ماهیه تی باوه ر به مه سیح بو جیهان ده رده خات. له کلێسا کاغمان، ئەو په یام و وینا کردنانه رته ده کهینه وه کهوا بانگه شه ی ئەوه ده کهن پشت به کتییی پیروژ ده به ستی به لام له راستیدا وا نییه. ئەوەش لەبەر ئەوەی زۆریک له نمونە ی خراپ و گومراکەر و گەندە ل هەن که بانگه شه ی ئەوه ده کهن که ”کلێسا“ ی باوه ردارانی مه سیحن. له بهر ئەوه پارێزگاریکردن له مزگینی راست و به ره له ستیکردنی له به رگراوه ساخته کان و ناشکراکردنی، به شیک بانه په تییه له ئەرکی کلێسا.

۶. شکۆمه ندرکړنی خودا

له کۆتاییدا، پيوسته له سهر باوه پدار به مه سیح که بو شکۆمه ندى خودا په یوه ندى به کلپساوه بکات. په ترؤس بو هه ندىک له باوه پداره په که مینه کانی نووسیوه و ده لیت: ”با له نیو بیباوه پاندا ره وشتتان باش بیت، تاکو کاتیک بوختانتان پی ده کهن گویا نیوه به دکارن، کرده وه چاکه کانتان بینن و له روژی به سه رکړدنه وه ی خودا، نه وانیش خودا شکۆدار بکه ن“ (په که م په ترؤس ۲: ۱۲). سه یره، وا نییه؟ خودا به کاره باشه کاتمان شکۆمه ند ده بیت! ده بیت تیبینی نه وه ت کردیبت که په ترؤس گوپی له فیړکردنی گه وره که ی گرتیبت که له وتاری سه ر چیا گوتی: ”به هه مان شیوه، با نیوه ش پرووناکتان بو خه لک بدره وشیته وه، تاکو کرداره باشه کانتان بینن و ستایشی باوکتان بکه ن که له ئاسمانه“ (مه تا ۵: ۱۶).

نه گهر نه وه له ژيانی هه ر په کی کماندا جیبه جی بیت، که واته سه یره نییه نه گهر بینیمان فرمایشتی خودا ده رباره ی پیکه وه ژيانمان له کلپسا هه مان شت ده لیت؛ به خو شه ویستیمان بو په کتر جیهان ده زانیت که نیمه باوه پدارین به مه سیح: ”به مه هه موو خه لک ده زانن که قوتابی منن، نه گهر خو شه ویستیمان بو په کتری هه بیت“ (یوحنا ۱۳: ۳۵). به و شیوه یه، پیکه وه ژيانمان ده ریده خات که نیمه تایه تین به و، که وا له بهرچاوی خه لک خودا شکۆمه ند و مه زن ده کات.

له بهر نه وه، نه ی هاورپی باوه پدارم پیم پییده پیبت بلیم: ته نها مه رو بو کلپسا، به لکو په یوه ندى بکه به کلپساوه، وه هابه شی بکه له گه ل باوه پدارانی دیکه. بگه ری بو کلپسایه ک که بتوانی په یوه ندى پیوه بکه یت. په یوه ندى پیوه بکه بو نه وه ی نه و که سانه ی بیباوه پرن گویان له ئینجیل بیت و بینن، باوه پداره لاوازه کان چاودیږی پیویست به ده ستیبن، باوه پداره به هیزه کان به شیوه یه کی ته ندروست توانا کانیان به گه رپخه ن، رابه رانی کلپسا هان بدرین و یارمه تی وه ربگرن، وه له هه موو نه وانهدا خودا شکۆمه ند بیت.

دەرەنجام

نیشاناندانی شکۆی خودا

ئەگەر ویستت تیبگەیت پیکهوه ژیان چۆن دەبیت له هاوبهشی باوهردا، ئەوا سەرئنجی یه کهم نامە ی پۆلس بو باوهردارانی کۆرنسۆس بده. دەبینیت که پپووسته کلێساکان به پیرۆزی و یه کیتی و خوشه ویستی بناسرینهوه.

به لام بۆچی پپووسته کلێسا بهو جوړه بیت؟ له بهر ئەوهی ده بیت سیفه ته کانی کلێسا رهنگدانه وهی سیفه ته کانی خودا بیت. پپووسته پیرۆز و یه کگرتوو و خوشه ویست بین، له بهر ئەوهی خودا پیرۆز و یه ک و خوشه ویسته.

پیرۆز و یه ک و خوشه ویست

یه کهم، مه به ستم له وهی که پیرۆز بین واتا نامۆ بین له جیهان، تابهت بین له لای خودا و خویمان ته رخان بکهین بۆی و له بهر ده می پاک بین. ده بیت پیرۆزی سیفه تیک بیت له کلێسادا هه بیت - نیشانهی جیاکه ره وهی بیت، وه له نیو گه لی کلێسادا بهربلاو و ئاسایی بیت. له بهر ئەوه کاتیک که سیک بیر له کلێسا کامان ده کاته وه، پپووسته بلیت: "ئەوه کۆمه لیک پیرۆزن" - مه به ستم ئەوه نییه کۆمه له یه کی پوخته بن و شانازی به راستودروستی خوینانه وه بکهن. به لکو مه به ستم کۆمه لیک خه لکه به دل سهرنجیان ته نها له سهر مه سیح و شکۆمه ندیی ئەوه، که به ره مه که ی شیوازی ژیا لیککی باشت و مرؤفانه تر و زیاتر شکۆمه ندرکنی خودایه. ئەوه له وه هۆکارانه یه که وا ده کات کاری رابه رانی کلێسا گرنگ بیت که شووانایه تی و فیرکردنه. پپووسته پیرۆز بین، ههروه ک خودا پیرۆزه.

دووهم، پپووسته یه کگرتوو بین، له بهر ئەوهی خودا یه که. پاش ئەوهی پۆلس بیستی کلێسای کۆرنسۆس دابه ش و په رت بوون، به سه رسامیه وه لپی پرسین "ئایا

مه‌سیح به‌شکراوه؟“ (یه‌که‌م کۆرنسۆس ۱: ۱۳). چ پرسیاریکی جوانه! گریمانه‌ی به‌هیزی یه‌زداناسیی پشت ئەم ئایه‌ته‌وه‌یه‌که‌ کلێسا جه‌سته‌ی عیسا‌یه: ”ئێوه له‌شی مه‌سیحن، هه‌ریه‌که‌تان ئەندامی ئه‌ون“ (یه‌که‌م کۆرنسۆس ۱۲: ۲۷). پیت وایه‌ پۆلس ئەم بیروکه‌یه‌ی له‌ کوپوه‌هیناوه؟ پیم وایه‌ له‌ ساته‌ی که‌ باوه‌ری هیناوه، درکی به‌وه‌ کردوه. ده‌زانیت عیسا‌چی کرد کاتیک پۆلسی له‌ پریگای چوونی بو‌ دیمه‌شق راگرت؟ عیسا‌ نه‌یگوت: ”شاول! شاول! بۆچی باوه‌رداران ده‌چه‌وسینته‌وه؟، وه‌ نه‌یگوت: ”شاول! شاول! بۆچی کلێسا ده‌چه‌وسینته‌وه؟“ وای نه‌گوت. به‌لکو‌ گوتی: ”شاول! شاول! بۆچی ده‌مچه‌وسینته‌وه؟“ (کرداری نیردراوان ۹: ۴). عیسا‌ هه‌تا‌ئهو‌ راده‌یه‌ خو‌ی به‌ کلێسا‌که‌یه‌وه‌ ده‌به‌ستیته‌وه، که‌وا وه‌ک جه‌سته‌ی خو‌ی ده‌بینیت. ئەوه‌ پالمان پێوه‌ ده‌تیت که‌ بینه‌یه‌ک. به‌لام دابه‌شبوونه‌کامان، سروشت و ئاکاره‌کانی عیسا‌ به‌ درۆ ده‌خاته‌وه.

هه‌روه‌کو‌ بابه‌تی پیرۆزی، ده‌بیت یه‌کیتی تابه‌مه‌ندی کلێسا‌بیت. ده‌بیت یه‌کیتییه‌که‌مان ئەو دابه‌شبوونه‌کۆنانه‌ی نیوان‌جوله‌که‌ و نه‌ته‌وه‌کان تیبه‌په‌ریت (یه‌که‌م کۆرنسۆس ۷: ۱۹)، هه‌روه‌ها‌ دابه‌شبوونه‌کانی دیکه‌ی زه‌مینی. ئای چ کاره‌ساتیکه‌ کاتیک ده‌بینین کلێسا‌کامان شوناسی خو‌یان له‌ شتی دیکه‌دا ده‌دۆزنه‌وه. ده‌بینه‌ کلێسای قه‌شه‌ فلان یان کلێسای ئەو جو‌ره‌میوزیکه‌ یان کلێسای لایه‌نگری سیاسی یان کلێسای فه‌رشی شین نه‌ک سوور. له‌به‌ر ئەوه‌ پۆلس په‌ست بوو له‌وه‌ی که‌ له‌ باره‌ی دابه‌شبوونه‌کان نیو‌ کلێسا‌بیستی. ته‌نانه‌ت له‌سه‌ر نانه‌تکردن ناکو‌ک بوون که‌ ئەمه‌ هی‌مای یه‌کیتییان بوو، یان یادی خوانی په‌روه‌ردگار، ململانێیان ده‌کرد. له‌به‌ر ئەوه‌، له‌سه‌ر رابه‌رانی کلێسا‌پیویسته‌ بمانه‌ن به‌ره‌و ئەو یه‌که‌بوونه‌ پیویسته‌ له‌سه‌ر کلێسا‌یه‌که‌رتوو بیت.

له‌ کۆتاییدا، پیویسته‌ له‌سه‌رمان خو‌شه‌ویست بین له‌به‌ر ئەوه‌ی خودا خو‌شه‌ویسته‌. بووک و زاواکان هه‌ز ده‌که‌ن که‌ به‌شی سێزده‌ی یه‌که‌م نامه‌ی کۆرنسۆسی له‌ ئاهه‌نگه‌که‌یاندا بخو‌پزینته‌وه، له‌گه‌ل ئەوه‌ی ئەو به‌شه‌ به‌ناوبانگه‌ی خو‌شه‌ویستی له‌ ناوه‌رۆکه‌دا له‌باره‌ی خو‌شه‌ویستی خودا و کلێسا‌وه‌یه. خو‌شه‌ویستی

خودا ئارام و لەسەرخۆیە و بۆ ماوێهەکی زۆر بەرگەیی ئازار دەگرێت و بە خراپە دڵخۆش ناییت، بەلکۆ بە راستی دڵخۆش دەبیت. لەبەر ئەوە پێویستە خۆشەویستیمان بەم شیوەیە بێت. بەپێی ئەوەی پۆلس لەو بەشەدا دەیلێت، پێگەیشتنی پوڤی لە خۆشەویستیدا دەگەشتێتەو، کە مەزنتزین بەهرەیه. لەبەر ئەوە پۆلس لە بەشی هەشت دەنووسیت: "...هەموومان زانیاریمان هەیه. زانیاری دەبیتە هۆی لووتبەرزى، بەلام خۆشەویستی بنیاد دەیت" (یەكەم كۆرنسۆس ۸: ۱). ئینجا بەشەکانی ۸ هەتا ۱۴ دەمانبات بۆ گەشتیكى دوورودرێژ کە خۆشەویستی دەردەخات کاتیک زال دەبیت بەسەر هەموو ئەوانەى ئەنجامى دەدەین "با هەموو شتیك بۆ بنیادنان بێت" (۱۴: ۲۶)، جا ئەگەر ئەو بەهرە یان خزمەت یان چالاکیە هاوبەشە کامان بێت. ئینجا پۆلس قسەکانی کورت دەکاتەو و دەلێت: "هەرچیەك دەكەن لە خۆشەویستیەو بیکەن" (۱۶: ۱۴). لە سەرۆی هەموو ئەوانەو بە ئەو خۆشەویستیەمان بەبیر بێتەو کە مەسیح بۆ ئیمەى دەربەرى بەرژانی خوینی رشتنی و پێشکەشکردنی جەستەى لە پێناوی ئیمە (۱۱: ۲۳-۲۶). کەواتە پێویستە لەسەر کلێسا خۆشەویست بێت لەبەر ئەوەى خودا خۆشەویستیە - کە پەيامی ئینجیل بە شیوەیەکی سەرسۆرھینەر بۆمان دەردەخات.

پێویستە کلێسا ئاوێنەىەك بێت بۆ وێنەدانەوێ پیرۆزى خودا و یەكیتى و خۆشەویستیەكەى بۆ جیهانیك كەوا ژاوەژا و گوناھ و خۆشەوستى شیواندووێت. ئایا ئیمە ئەوین؟ ئایا کلێساكەت وێنەدانەوێ سیفەتەكانى خودایە؟ زۆرێك لە کلێساكانى ئەمڕۆ وێنەىەكى نادروستی مەسیحییەت دەخەنە روو كە تێیدا هەموو ئازارەكانى ژيان لەبەرچاوە گێردرین، پاداشتی هەموو قوربانییەكان دەكات، وە هەموو نەینەكانى دەكاتەو. بەلام ئەو ئینجیلە نییە كە پۆلس فێرى کردوو، ئینجیلی عیساى مەسیحى پەرورەدگارمان نییە، بۆیە پێویستە ئەو ئینجیلی کلێساكامان نەبیت. ئەگەر بتەوێت ژيانى باوەرداران ئەم سەردەمەى ئیستا لەم ئاراستەى هەتاهەتایەو هەلبەسەنگینى، ئەوا لەگەڵى یەك ناگریتەو. ژيانى مەسیح بەو شیوەیە نەبوو، ژيانى پۆلسیش دەبیت لەبارەى ژيانى ئیمەشەو ئەوا بگوتریت (بروانە یەكەم كۆرنسۆس ۱۵: ۱۷-۱۹).

یه کیک له دیارترین به لگه کانی خودا

ئایا تیبینی ئه وهت کردوو که خودا چی ده کات له کلّیسا؟ ”خودا پایه نزمه کانی جیهان و رق لیوووه و ئه وانه ی هه لّبژارد که هیچ نه بوون، تا کو ئه وانه له ناو بیات که خویان به شت ده زانن، بو ئه وهی هیچ مروّقیک له بهردهم خودا شانازی نه کات“ (یه کهم کورنسووس ۱: ۲۸-۲۹). خودا خه لّکانی لاواز و گونا هباری وه ک من و تو هه لده بژیریت له بهر ئه وهی نایه ویت به هیچ شیوه یه ک خوی بشاریته وه.

له کونگره یه ک که سالانیک پيش ئیستا تیدا ئاماده بووم، گویم له قه شه (مارک پروس) بوو ئه و بیرو که یه ی پیشکه ش کرد: ”ئیمه یه کیکین له دیارترین به لگه کانی خودا. ئه وهی زیاتر له لای پوّلس گزنگ بوو له لایه نی کلّیسا وه ئه وه بوو که کلّیسا شکومه ندی خودا ده برخات و نیشان بدات، به وه تایه تمه ندیه کانی خودا ده پاریزی لّه بهردهم بوختانه کانی هیزی شهیتانی، بوختان به وهی خودا شایه نی ئه وه نیه له پیناویدا بژین. خودا بو شکومه ندی ناوه که ی متمانه ی دایه کلّیسا. ئه و بارودوخه ی زیان که پیندا ده رویت هه لیکه خودا پیت ده به خشیت بو ئه وهی تایه تمه ندیه کانی ده ریخه ییت“.

ئه گهر ئاگادار نه بین، تاکه گه راییه که مان ره نگه به کار به پیریت بو دروستبوونی جوړیک پیروزیی لاهه کی که وا له گه ل گونا هدا نه رمونیا نه. ره نگه خو په رستی هانبات بو یه کبوونیک لاهه کی که دابه شبوونیک ده رباره ی مزگینیی مه سیح له پشت خوی ده شاریته وه، وه داوای یه کبوون ده کات ده رباره ی شتی دیکه که بایه خیکی ئه وتویان نیه. ته نانه ت میشکی زه مینیمان ده توانیت خو شه ویستی لاهه کی باوه ردارانه جیا بکاته وه که ته نها هه ستن؛ وا ده کات هه ست به هه بوونی خیزان بکه یین، ته نها له بهر ئه وهی بو ماوه یه کی زوره پیکه وه یین. نابیت هیچ کام له و تایه تمه ندیانه کلّیسا که ی ئیمه ی پئ بنا سریته وه، چونکه هه موو ئه و شتانه له باره ی خودا وه درو ده کهن. ئه وه تایه تمه ندیه کانی خودا ناشیرین ده کات. پیروزی راسته قینه ته مبیکردن له خو ده گریت. یه کبوونی راسته قینه ته نها له ده وری مه سیح ده بیت - وه هه مه چه شنی کلّیسا ئه وه ده سه لمینیت. به لام خو شه ویستی راسته قینه

ههست و په یوه نډییه کومه لایه تییه ئاساییه کان تیده په ریښت. ئه وه خوښه ویستییه که له پیناو مه سیح ده گاته که سانی بڼگانه. وه ئه وه په ننگدانه وهی شکومه نډی خودایه له کلپسا. وه ته نها به و ریگه یه، کلپسا ده توانیت گه شه بکات.

که واته چوڼ ده توانین شکوی خودا ده ربخه یین؟ به وهی که کلپسا کاغان به گویره ی ئه و شیوازه ریگبخه یین که له کتیبی پیروژدا نیشانی داوین. به وهی به ژیانکی پیروژ و پر له یه کیتی و یه کبوون و خوښه ویستییه وه بو ی بژین. پیویسته کلپسا خو ی بو ئه وه ته رخاڼ بکات. ئایا تو ئه وه ده که یت؟

پیران: رابه رایه تی ده که ن و نمونه یه ک پیشکه ش ده که ن

له م روژگارده ته نانه ت فهره ننگ و که لتوری روژواش له دژی باوهر به مه سیح هه لده ستیتته وه، بویه باوهر داران پیویستیان به شتیکی زیاتر له وتاری دلگه رمانه و په روژی و نارهایی تونده. پیویستیان به گه واهیده رانی راسته قینه یه بو شکوی مه سیح. پیویستیان به پیاوانیکه که وه ک نمونه بن بو شوینکه وتن له پیروژی و یه کیتی و خوښه ویستی، پیاوانیک ریگه بپرن و به پیچه وانه ی ته وژمی شه پوله که مه له بکه ن و شه پولی که لتوری سه رلیشیواو رایان نه مالت.

ته نها هه ر ئه وه نا. به لکو کلپسا سوودمه ند ده یت له زیاتر له نمونه یه ک له و جوړه پیاوه له کلپسادا. کلپسا سوودمه ند ده یت له دا بپنکردنی کومه لیک له پیران له لایه ن خوداوه، هه ریبه کتیکیان به رابه رایه تی خزمه تکاریکی وریا و سه رراست و ئازا به و به هره یه ی خودا پیی به خشیوه. کتیبی پیروژ ده لیت: ”رابه ره کانتان له یاد یت، ئه وانه ی باسی وشه ی خوداتان بو ده که ن، ته ماشای سه ربورده یان بکه ن و لاسای باوهر پیران بکه نه وه“ (عیرانییه کان ۱۳: ۷).

بو یه که م جار له هاوینی سالی ۱۹۹۳ سهردانی کومه لی باوهر دارانم کرد له کاپیتول هیل. ئه و کاته به و لیژنه یه م راگه یاند که به دوا ی شوانیکدا ده گه پران، گوتم که واکتیبی پیروژ هانی فره یی پیران ده دات. له بیرمه که سه ریان سورما، هه روه ها پیم وایت که میکیش شله ژان. پاش ئه وه ی به درژیایی چهنه سالیک

چەند جارێک بابەتە کەم فێر کردن، لە کۆتاییدا دەستوورێکی نوێمان دارشت و لە ساڵی ۱۹۹۸ یە کەم کۆمەڵەی پیرانمان دانا.

ئەو برایانە، کە جێی شانازی بوون بۆ من بە درێژایی هەفدە ساڵی پابردوو لە گەڵاندا خزمەت بکەم، هەزاران کاتژمێریان لە کاتی خۆیان پێشکەش کرد بۆ نوێژ و گفتوگۆ و بەقوتابیکردن و فێرکردن و شوانایەتی بۆ ئەوێ لە گەڵم خزمەتی باوەرداران بکەن. قەرەبووی هەندیک لە لاوازییەکانی میان کردەوه، وە هانیان دام و بەهێزیان کردم. وایان کرد کە ئەو ئەرکە دەکرا پێت لە تەنیا، بگۆرێت بۆ کارێک کە پێت لە شادی و خوشی. بە هۆی تیکۆشانهکانیان لە ژێر چاودێری خودا، ئەندامانی کلێساکەمان گەشەیی کرد. سوپاسی خودا دەکەم کە من تەنها نیم بۆ ئەوێ رابەراییەتی بکەم و نموونەیک پێشکەش بکەم بۆ پیروزی و یەکیبوون و خوشەویستی. بەداخەوه کلێسا زۆر بە بچووکی لەم شتانه دەروانییت.

کارێک پێویستە تەواو بکریت

هێشتا زۆر کار هەن لە جیهاندا کە کلێسای لەئاوهه لکێشی دەبیست هەستن بە ئەنجامدانی. بەرپەرکردنی ئەندامییتی لە زۆریک لە کلێساکان زۆر دوورە لەوێ کە کتیبی پیروژ داوای دەکات. ئەوێش خۆی شایەتیدانمان بۆ مزگینێ خراپ دەکات و تەگەرە دەخاتە بەردەم مزگینیدان و بەقوتابیکردنمان. بە داخەوه زۆریک لە لیستی ئەندامییتی لە کلێساکانمان پەرە لە ناوی دوور لە راستی، بەردەوام تەمەنی ئەوانە لەئاو هەڵدەکێشێن کەم دەبیتهوه، ئامادەبوون لە کلێسا نارێک دەبیست، وە تەمبێکردنی کلێسای زۆریک لە کلێساکان بەجێدەهێڵیت. لەو رۆژە تاریک و وێرانکەرەدا ئەگەر ویستمان شایەتی پووناکی و ژیان بدەین، ئەوا دەبیست گۆرانکاریی مەزن بکەین.

بۆیە یەکیک لە گەورەترین هاوکارییەکان کەوا دەتوانین بیهه خشینە کلێسا و شوانە سەرپراستەکانمان، بریتییه لە کۆمەڵێک لە پیاوانی لیها توو بۆ ئەوێ وەک پیر

خزمەت بکەن - ئەو پیاوانە لە ئەندامانی کڵیسا و زۆرینەیان ستافی کڵیسا نین. لە راستیدا ئەوان دیاریی ئێمە نین بۆ ئەوەی بیدەن بە کڵیسا، ئەوان بەخشی مەسیح، وە هیچمان لەسەر نییە ئەوە نەبێت کە دان بەو راستییەدا بنیین:

”بەلام بەگوێهری پیاوانە بەخشینی مەسیح نیعمەت بە هەر یەکیکمان دراوه، بۆیە دەفەرموئ: [کاتیک ئەو بەرزبووهو بۆ بەرزایی، دیلیکی زۆری لەگەڵ خۆی برد، دیاری بە خەلکی بەخشی]. ... ئیتر مەسیح بە هەندیکی دا بنه ئێردراو، هەندیک پیغمبەر، هەندیک مزگینیدەر، هەندیک شوان و مامۆستا، بۆ ئامادەکردنی گەلی پیرۆزی خۆی بۆ کاری خزمەت، بۆ بنیادنانی جەستەى مەسیح، هەتا هەموومان بگهین بە یەکیتی باوەر و ناسینی کۆری خودا، ببینە مروڤیکی پیگەشتوو، بگهینە ئەندازەى تەواوی پرییتی مەسیح.“

(ئەفەسۆس ٤: ٧-٨، ١١-١٣)

ئەگەر رابەربیت لە کڵیسا یان ئەندام، چی دەکەیت بۆ ئەوەی دان بە بوونی ئەو بەخشانهدا بنییت و ریژی لی بگریت و سودی لی وەرگیرییت؟

پاشكۆ

وردە كارىي ئەركى خزمە تكاران

لېرەدا نمونەى زۆرېك له ئەركەكانى خزمە تكار دەبىنىت له كلىساكەمان، كلىساي كاپىتۆل هيلى له ئاوه لكىشى، له گەل بەرپرسيارىيتيه جوراوجۆره كانيان:

خزمە تكارى كتيخانه

ئەو خزمە تكاره پارېزگارى له داتا تۆماركراوه كانى كتيخانه دەكات، وه خوبە خشه كان دادەمه زىنىت و مەشقيان پى دەكات بۆ كارکردن له كتيخانه، ههروهها گرنكى دەدات بە ژميريارى و پىكخستنى كتيبه فرۆشراوه كان.

ئەرك:

- سەرپەرشتىکردنى گەنجینهى كتيخانه.
- دامەزراندنى خوبە خشه كان و مەشقیکردنىان بۆ خزمەتى كپياره كان له دواى ههردوو كۆبونه وهى بهيانيان و ئىوارانى رۆژى يەكشەمه و وانەى ئىوارانى كتيبي پيرۆز له رۆژانى چوارشەمه و ئەو سيمينارانهى له تەلارى كلىسا ئەنجام دەدریت، ئەوهش بەم رىگايانهى خواره وه:

◇ بينين و سلاوکردن له سەردانىكەرانى كتيخانه.

◇ پاراستنى تۆماره كانى فرۆشتن.

◇ ناردنى نامەى بىرخستنه وه بۆ كپياره كان بۆ ئەوهى بين بۆ

وهرگرتنى داواكارىيه كانيان.

◇ دانانى ئەو نامىلكانهى ”٩ نيشانه كان“ له سەر رەفه كانى كتيخانه

كه به خۆپايين.

- ◇ له کاتی داخستنی کتیبخانه، پیشکه شکردنی تۆماری فروشتن و پارهی وهرگیراو به ستافی کلّیسا.
- ◇ ئاگادارکردنه وهی خزمهتی تۆمارکردنی وتاره کان له سهر سی. دی. له کاتی داواکاریی تایبه تدا.
- ◇ دامه زرانندی خۆبه خشه کان و راهینیان بۆ تۆمارکردنی گه نجینهی ههفتانه.
- ◇ دانانی نرخى گونجاو له سهر کالاکان له دواى دانانیان له شوینی گونجاو له سهر رهفه کان.
- ◇ پاراستنی تۆماری داواکارییه کان، وه کارکردن به پیی بودجهی سالانه.
- ◇ داواکردنی کتیب بۆ پرکردنه وهی شوینی کتیبه فروشراوه کان.

خزمه تکاری بودجه

ئهم خزمه تکاره لپرسراوییتی دانانی بودجهی سالانه هه لده گریت به وهی رهشنوسیک ده نووسیت بۆ بودجهی پیشنیارکراو، به یارمهتی پیران و خزمه تکارانی دیکه و خهزنه داری کلّیسا.

کاری دانانی بوودجه له مانگی ئایاره وه دهست پیده کات کاتیک پیران ئه و بره پیشنیار ده که ن که کلّیسا له سالی داهاتوودا بۆ نێردراویتییه کان خهرجی ده کات. ئینجا خهزنه دار خهرجییه چاوه روانکراوه کانی کلّیسا بۆ دامه زراوه و به رپوه به رایه تی ده نێردریت.

ئهرک:

- ◇ پراویژکردن له گه ل خزمه تکارانی دیکه و ئه ندامه په یوه ندیداره کان بۆ بریاردان ده رباره ی ئه و خهرجییهکانی خزمه ته کانی کلّیسا بۆ سالی داهاتوو پپووستیانه.

◇ گفتوگو له گه‌ل ستافی کلّیسا بۆ بریاردان له باره‌ی بری
پیشنیارکراو بۆ موچه‌ی ستاف و خه‌رجی دیکه‌ی په‌یوه‌نددار به
ستافه‌که.

◇ بریاردان له باره‌ی توانای کلّیسا بۆ ئه‌وه‌ی به‌ پێی بودجه‌ کار
بکات، ئه‌وه‌ش به‌ پێی پێشبینییه‌کانی خه‌رجی و داهاات. ئه‌گه‌ر
خزمه‌تکار بینی خه‌رجیه‌کان له‌ داهاات تێپه‌ر ده‌کات، ئه‌وه
له‌سه‌ریه‌تی که‌ پیران ئاگادار بکاته‌وه‌ و بودجه‌ی پیشنیارکراویان
پێشکه‌ش بکات له‌ گه‌ل هه‌موارکردنه‌وه‌ی پیشنیارکراو.

◇ وه‌لامدانه‌وه‌ی هه‌ر پرسیارێک که‌ ئه‌ندامان هه‌یانبیت له‌دوای
ئه‌وه‌ی پیران بودجه‌که‌ په‌سه‌ند ده‌که‌ن و پیشنیاری ده‌که‌ن بۆ
کلّیسا.

خزمه‌تکاری خزمه‌تی مندالان

ئهم خزمه‌تکارانه‌ به‌رپرسیاریتی پشکنینی پاکوخواوینی و ریکوپیکی شوینی خزمه‌تی
مندالان هه‌لده‌گرن، وه‌ به‌رپرسیاریتی سه‌ره‌پرشتی کارگیری له‌گه‌ل له‌به‌رچاوگرته‌ی
خزمه‌تی مندالان بۆ یاسا‌کانی کلّیسا و رینماییه‌کانی. هه‌روه‌ها ریکخستنی راه‌تانه‌کان
و دانانی خشته‌ بۆ خزمه‌تی خۆبه‌خشان له‌ خزمه‌تکردنی مندالان.

ئه‌رک:

◇ دنیابوونه‌وه‌ له‌ سه‌لامه‌تی و پاکوخواوینی ژووهره‌کان پێش
کو‌بوونه‌وه‌کان. ئه‌مه‌ش ئهم ئه‌رکانه‌ له‌خۆ ده‌گریت: پشکنینی
ئه‌وه‌ی ئه‌و که‌لوپه‌لی یاریانه‌ی له‌هه‌ر به‌شیک هه‌یه‌ گونجاوه
بۆ ته‌مه‌نی ئه‌و مندالانه‌ی تێیدان، وه‌ گو‌شه‌ی دیواره‌کان
داپۆشراوه‌، وه‌ په‌ته‌ی په‌رده‌کان له‌به‌ر ده‌ستی منداله‌کان دووره‌، وه
کونی پلاکه‌کانی کاره‌با داخراوه‌.

◇ گه‌رانه‌وه‌ی یارییه شۆردراوه‌کان بۆ شوینی خۆیان پیش
کۆبونه‌وه‌کان.

◇ دنیابوننه‌وه له چوونه‌ژووره‌وه و دهره‌وه‌ی هه‌موو منداله‌کان بۆ
دایه‌نگا. ئەمه پیش کۆبونه‌وه و دوا‌ی کۆبونه‌وه.

◇ دنیابوننه‌وه له هه‌لسوکه‌وت و مامه‌له‌ی ستاف له‌گه‌ڵ منداله‌کان
بۆ یاسا‌کانی پارێزگاری مندال.

◇ چاودێری و ئەمبارکردنی پێویست له‌ دایبی و ده‌سته‌سپ‌ر و
خواردنی سووک و شتی دیکه له‌ ژووری دایه‌نگا.

◇ پارێزگاری له‌ تۆماریک‌ی وردی ئەو خۆبه‌خشانه‌ی له‌ هه‌ر
کۆبونه‌وه‌یه‌کدا له‌ دایه‌نگا خزمه‌تیان کردووه.

◇ پیشکه‌شکردنی راپۆرت به‌ خێزانه‌کان دهر‌باره‌ی هه‌ر پرو‌داویک
پرو‌ده‌دات بۆ ئەوه‌ی ئیمزای بکه‌ن، ئینجا پاش هه‌ر
کۆبونه‌وه‌یه‌ک پیشکه‌شی به‌رپرسی خزمه‌تی‌مندا‌لانی ده‌که‌ن.

◇ رێکخستن و راهێنان بۆ خزمه‌تکارانی دایه‌نگا.

◇ پیشکه‌شکردنی یارمه‌تی و پشتیوانی بۆ خۆبه‌خشه‌ نوێیه‌کانی
دایه‌نگا.

◇ دامه‌زراندنی خۆبه‌خشه‌ نوێیه‌کان بۆ ئەوه‌ی له‌ خزمه‌تی‌مندا‌لان
خزمه‌ت بکه‌ن.

خزمه‌تکاری خزمه‌تی کۆمه‌لگا

ئهم خزمه‌تکاره به‌شدار‌ی ئەندامانی کلێسا بۆ خزمه‌تکردنی کۆمه‌لگای ناو‌خۆیی
رێکده‌خات. وه‌ دهر‌فه‌تی خزمه‌تی به‌رده‌ست راده‌گه‌یه‌نیت و یارمه‌تی پیران ده‌دات له
هانانی ئەندامانی کلێسا بۆ به‌شدار‌یکردنی په‌یامی ئینجیل له‌گه‌ڵ کۆمه‌لگه‌ی ده‌ورو‌به‌ریان.

◇ رېككەوتن لەگەل ستافی كلیسا بو بە کارهینانی هوئی کلیسا بو خزمەتی کۆمەلگای ناوخوای لە پراگەیانندی پەيامی ئینجیل، بەپیی ئەو هی پیران رازی دەبن لەسەری.

◇ یارمەتیدانی پیران لە هاندانی ئەندامانی کلیسا بو گرنگیدان بە هەژاران بە سەرپراستییهو، وەکو دەرەنجامی بەقوتاییبوونی کەسی خویان لەلایەن عیسی مەسیحەو.

◇ یارمەتیدانی ئەندامانی کلیسا بە رېگە ی کرداری بو ئەو هی زیاتر رۆچنە ناو گرنگیدان بەو ئەندامانی کە لە کۆمەلگای چوار دەوریان هەژارن.

◇ ئامادە ی ئەو بن کە یە کەم کەس بن ئەندامانی کلیسا پە یو هەندیان پێو بە کەن لە مەر ئامۆژگاری یان بە خشی نی یارمەتی تا کو لە کۆمەلگایان خزمەتی هەژاران بە کەن و گرنگیان پێدەن.

◇ بنیادنانی پە یو هەندی لەگەل رېکخراو ئینجیلیه کانی دیکە کە لە شارە کە دا خزمەتی هەژاران دە کەن و هەلسەنگاندنی ئەو پە یو هەندیانە و پاراستنی، ئەو هەش لە پێناو بە دەستپێانی زانیاری پێویست و ئامۆژگاری بو ئەندامانی کلیسا کە لە دەر فە تیک دە گەر پێن بو کاری خۆبە خشی لەگەل ئەو دامە زراوانە.

خزمەتکاری گرنگیدان بە ئەندامان

ئەم خزمەتکارە ئەندامانە دوو بەرپر سارییتی بنەرەتی هەل دە گرن. بەرپو هەردنی سندوقی خیرخوازی لەگەل رېکخستنی خزمەتی ئەندامە بە تەمەنە کانی کلیسا. سەرباری ئەو، رەنگە لە بۆنە دیاریکراو کە داوا لەو خزمەتکارانە بکریت کە

یارمه تی دیاریکراو بو ئەندامان ریکبخهن.

سندوقی خێرخوازی به کاردههێرتیت بو داینکردنی پیداو یستیه داراییه کانی ئەندامانی کلێسا، یان ئەندامانی کۆمه لگا، یان هەر بارودووخیکی دیکه ی سوودبه خش. خزمه تکاری گرنگیدان به ئەندامان له ژیر سه ره رشتی پیران، ئەو سندوقه به رپۆه ده بن. پێویسته ئەو خزمه تکاره به لایه نی که مه وه له گه ل پیریک له کۆمه له ی پیران ریک بکه ویت له سه ر بر و مه به ست له کاتی پێشکه شکردنی هەر تێچونیک. له و قوناغه دا، خه زنه داری کلێسا له سندوقه که چه کیک ده نووسیت. ره نگه له گه ل پاره دانه که دا مه رجی دیاریکراو یان راوێژی به رده وام هه ییت.

به پرسیا رییته کی دیکه ی بنه ره تی که خزمه تکاری چاودێری ئەندامان هه لیده گریت، خزمه تی چاودێرکردنی ئەندامه به ته مه نه کانه. یه که م، ده ییت خزمه تکار په یوه ندی دروست بکه ن له گه ل ئەندامه به ته مه نه کان بو ئەوه ی له پیداو یستیه کانیان تیبگه ن. بو نموونه، ئەوه ش ده گریته وه که له گه ل ئەندامه به ته مه نه کان ریک بکه ون بو هاتوچۆ پیکردنیان بو کلێسا، یاوه ریکردنیان بو ژوانی پزیشک، یارمه تیدانیان له کاره قورسه کانی مال، وه خزمه تی گۆرانی رۆحی له یادی له دا یکبوون له ماله وه یان و چالاکی دیکه ش.

خزمه تکاری رپۆره سمه کانی کلێسا

خزمه تکاری رپۆره سمه کانی کلێسا گرنگی ده دات به ریکخسته نایه تیه کانی جیه جیکردنی ئەزکی له ئاوه لکیشان و خوانی پهروه ردگار.

ئەزکی:

◊ بو له ئاوه لکیشان، خزمه تکار یارمه تی ریکخسته نه کانی له ئاوه لکیشان ده دات بو ئەوه ی هه موو شتیک به ئاسانی و ریکوپیکی به رپۆه بچیت.

◊ بو خوانی پهروه ردگار، خزمه تکار دلنیا ده بیته وه له ئاماده کردنی

پیکهاته کانی خوانه که له شوینی گونجاو پیش خواردنی خوانه که. ههروهها خزمه تکار ئەندامان دیاری ده کات بو ئەوهی یارمه تی بدەن له دابه شکردنی خوانی پهروهردگار، له گەل پیشکه شکردنی یارمه تی له هه ر شتیکی دیکه بو خواردنی.

خزمه تکاری سیسته می دهنگی

ئەم خزمه تکاره بهرپرسیاریتی خزمه تی کلێسا هه لده گریت له کاروباری دهنگی و تۆمارکردن. خزمه تکار گرنگی ده دات به وهی که له هه موو خزمه ته کان دهنگ روون بی ت و ژاوه ژاوی نه بی ت. ئەو خزمه تکاره ئەم خزمه تانه پیشکه ش ده کات: (۱) خزمه ت به جه ماوه ر ده کات به وهی که له کاتی خواپه رستی ژاوه ژاو کهم ده کاته وه. (۲) خزمه ت به رابه رانی په رستش و قسه که ران ده کات کاتی ک پریگرییه کان کهم ده کاته وه. (۳) خزمه ت به جیهان ده کات کاتی ک که په یامی خودایان بو تۆمار ده کات بو ئەوهی گوئی لیبگرن.

ئەرک:

- ◇ راهیئانی خۆبه خشه کان.
- ◇ دانانی خشته بو خۆبه خشه کان و بیرخستنه وه یان له کاتی خۆبه خشییه که یان.
- ◇ ئاماده کردن و پاراستنی که لوپه لی راهیئان و سه رچاوه فیرکارییه کان.
- ◇ دووباره راهیئانی خۆبه خشه کان به ریکوپیکی بو به دهسته یئانی به رده وامی خزمه ت به شیوه یه کی باش.
- ◇ ریککه وتن له گەل ته کنیککارانی لیهاتوو یان خۆبه خشه کان بو پاریزگاری له سیسته مه کانی دهنگی و تۆمارکه رو نوێکردنه وه یان.

- ◇ په یوه نډی کردن له گه ل خزمه تکارانی کلنساکانی دیکه بو کو کردنه وهی بیروکه له باره ی خزمه تی سیسته مه ده نگیه کان.
- ◇ گه شه پیدانی شیواز و پیوانه کان بو برده وامی سیسته مه کانی ده نگی به شیوه یه کی گونجاو.
- ◇ دانانی بودجه یه کی سالانه بو پیداویستی نامیره ده نگیه کان.
- ◇ هه فتانه دلنیا بوونه وه له باشی ده نگی، پیش خزمه تی روژی یه کشه ممه.

خزمه تکاری ریبه رایه تی

نهم خزمه تکاره بهر پرسیاریتی هه لده گریت بو ریخستنی پینمایمی ناماده بووان بو شوینی دانیشتیان و سلاو کردن لیان له کاتی کو بونه وه کانی به یانیان و ئیوارانی روژانی یه کشه ممه و هه ر چالاکیه کی دیکه له کلنسا، وه کو کونفرانسه کان.

نهرک:

- ◇ دامه زراندنی ریبه ر و پیشوازیکه ر و دانانی خسته بویان و به ریوه بردنیان، سه رباری دلنیا بوونه وه له وهی له نهرکه کانیان تیده گه ن و جیبه جیی ده کهن.
- ◇ به ریوه بردنی پیشکه شکردنی به خشینه کان. وریابوون له کو کردنه وهی هه موو به خشینه کان و تو مار کردن و پاراستنی له خه زینه.
- ◇ ده بیته خالی په یوه نډی بو پیران.
- ◇ پیشکه شکردنی ناموژگاری بو باشکردنی پینمایمی خه لک بو شوینی دانشتیان و سلاو کردن.

ئەرکی رېئەره کان:

- ◇ سلاوکردن له ئەندامان و میوانه کان.
- ◇ رېئەماییکردنیان بو شوینی دانشتنیان .
- ◇ دابه شکردنی بلاوکراوه کان.
- ◇ دنیابوون له وهی که خه لکه که شوینی دانشتنیان به گونجاوی به کارده هیئن.
- ◇ وه لامدانه وهی پرسیاره کان، به تاییه تی پرسیاره میوانه کان.
- ◇ دنیابوونه وه له ده ستپاکی کرداری کو کردنه وهی به خشینه کان.
- ◇ مکوربوون له ریزگرتنی خودا و په یامه کهی به هاندانی خه لک بو دانیشن له شوینه کانیاں؛ وه له کاتی نوپژ و خویندنه وهی کتییی پیروژ داپرین و بیزارکردن نه بیئت.

ئەرکه کانی پيشوازیکه ران:

- ◇ به خیرهاتنی ئەندامان و میوانان.
- ◇ دابه شکردنی بلاوکراوه کان .
- ◇ وه لامدانه وهی پرسیاره کان، به تاییه تی پرسیاره میوانه کان.
- ◇ یارمه تیدانی ئەوانه ی پپویستیان به یارمه تییه، به تاییه تی به ته مه نه کان.
- ◇ مکوربوون له ریزگرتنی خودا و په یامه کهی به هاندانی خه لک بو دانیشن له شوینه کانیاں و داپرین و بیزارکردن له کاتی نوپژ و خویندنه وهی کتییی پیروژ نه بیئت.

خزمه تڪارى ميواندارى

پيويسته ئهم خزمه تڪاره كه شيكى گونجاو فراهه م بكات بو ميوانان و ئه ندامان، بو باوه پرداران و بياوه ران، بو ئه وهى پيكيه وه ژهمى خواردن و خواردنه وهى سووك بخون و بخونه وه و له رپگه ي كو بوونه وه وه په يوه ندى دروست بكن.

ئەرك:

- ◇ دهسته بهر كردنى پهره دان به رابه رايه تى و سه رپه رشتي كردنى خزمه تى ميواندارى.
- ◇ دامه زراندى رابه رانى خزمه تكار بو ئه و خزمه ته و راهييان و توانا دار كردنيان.
- ◇ يارمه تيدان بو گه شه پيدانى به هره كاني كه سانى ديكيه و هاندانيان بو به كارهيئانى له و خزمه ته.
- ◇ فراهه م كردنى هه لسه نگاندى و گه شه پيدانى به رده وام.
- ◇ به رپوه بردنى بودجه ي تاييه ت به و خزمه ته.
- ◇ چاوديري كردنى به رهه م و پيداويستى و كه لوپه لى پيويست بو ئهم خزمه ته.
- ◇ ده بيته خالى په يوه ندى بو پيران.

ئە و كاروبارانه ي راسته وخو بهر پرسيارين به رامبه رى:

- ◇ كو بوونه وهى كليسا له روظانى په كشه مه له (ويست هوئل)^a
- ◇ كو بوونه وهى كليسا له (مه كو ي هيئرى)^b

a West Hall

b Henry Forum

- ◇ کۆبۈنۈنەۋەي (كارۋلز ئۆن دە ھيل)^a
- ◇ بەشداريكردى ئەندامان لە ھيتانى خواردن
- ◇ داينكردى خواردن بۆ ئەو داينكانەي تازە منداليان بووہ
- ◇ داينكردى خواردن بۆ ئەو خيزانانەي كە نەخۇشن يان لە
نەخۇشخانەن
- ◇ پيداويستيه كانى رپورەسمى ناشتنى كۆچكردوووان
- ◇ داينكردى خوانى نيوہرۆي ئەندامە نوپپەكان

فهرهه نگوک

پروونکردنه وه	English	وشه
ههه باوهرداریک به مه سیح پئویسته بیته نه نام له کومه لئیکی باوهرداران له پیناو ژبانی هاوبه ش و گه شه کردن له باوه پیدایا. کلیسا جهسته ی مه سیحه و ههه باوهرداریک نه نامیکه له وه جهسته یه.	Church membership	نه نامییتی کلیسا
له کلیسایا دهسته یه ک باوهرداری به نه زمون ههه که سه ره رشتی کاروباره کانی کلیساکه ده کهن، ههه یه کیک له وان پئی ده گوتریت پیر.	Elder	پیر
به عه ره بی پئی ده گوتریت "معجزة". به رجوو کاری سه رسورهینه ره و نایابه که ته نها له توانای خودایه نه نجامی بدات.	Miracle	به رجوو
ته ختی فه زمانه وایه تی خودایه که هه موممان پوژیک ده چین و له به رده می پراده وه ستین کاتیک خودا حوکمان ده دات.	Judgment Seat of God	ته ختی دادوه ری خودا
ده ستیشانکردن و ته رخانکردن کی سیک بو نه رکیکی دیاریکراو له کلیسایا، وه ک: پیر، رابه ره، خزمه تکار، هتد.	Consecration	ته رخانکردن، پیرۆزکردن
سزادانی نه نامی کلیسا به هوئی گونا.	Church Discipline	ته مبیکردنی کلیسای
دامه زراندنی کلیسایه کی نوئی له شوئینکدا که وا کلیسای لی نییه.	Church plantation	چاندنی کلیسا
نه سقوف، چاودیر و سه ره رشتیاری کلیسا.	Bishop	چاودیر
نه و خاکه ی خودا به لینی به گه لی ئیبراهیم دا که ده بیته هی نه وه کانی نه و.	The promised Land	خاکه به لیندراو
خزمه تکار پله ی له شوان و پیران که مته و هه لده ستیت به راپه راندن و نه نجامدانی کاروباره کانی کلیسا و کومه لی باوهرداران.	Deacon	خزمه تکار (شه ماس)

خوانى پەروەردگار	Lord's supper	نانلە تەکردن، يادەوهرى دوایین ئىوارە خوانى عىساي پەروەردگار لە گەل قوتابىيە كانى.
دابىرىن		دەركردن و لىسەندنەوہى ئەندامىتىيە لە ئەندامى كلئىسا.
پاھەر	Leader	قەشە يان سەرپەرشتىارى كلئىسا.
پوژى پەنجايە مین	Pentecost	پەنجايە مین پوژ لە دوای بەرزبوونەوہى عىسا بو ئاسمان، كە لەم پوژەدا روحي پىروژ ھاتە سەر قوتابىيە كان.
سروش	Inspiration	بە عەرەبى پىي دەگوترىت "وحي"، بەو پەيامەى خودا دەگوترىت كە بە مروّفە ھەلبژىردراو و تايبەتە كانى دەدات بو ئەوہى پرايگەيەنن.
سپيارە	Book	ھەر پەرتوو كۆپك ٦٦ پەرتوو كە كەى كتىبى پىروژ.
قەشە	Pastor	شوان يان سەرپەرشتىارى كلئىسا.
كلئىساي نىردراو يىتى	Apostolic Church	ئۆل و مەزەبىكە كەوا يەكەم جار لە سالى ١٩٠٤ لە بەرىتانىا سەرىھەلدا. شوينكە وتوانى ئەم كلئىسايە ھەول دەدەن وەكو سەدەى يەكەم ئەرك و كاروبارى نىردراوان لە نىو كلئىسادا روون و ئاشكرا بىت.
كاهىن	Priest	ئەو كەسەى لە سەردەمى پەيمانى كۆندا قوربانى بو خودا دەكرد لە پىناو بەخشىنى كاتىبى گوناھى مروّف.
كلئىسا	Church	ئەم وشەيە لە بنەرەتدا واتا كۆبوونەوہى بانگھىشتىكران بو بەردەم خودا، لە پەيمانى نويدا بو كۆمەلى باوھەرداران بە كاردىت.
كلئىساي پىراني	Presbyterian Church	ئۆل و مەزەبىكەن لە شوينكە وتوانى مەسىح كە ھەموو پىريارە كانى كلئىسا يان بە سەرپەرشتى دەستەيەكى پىرانی.
كلئىساي كۆمەلگە رايى		ئۆل و مەزەبىكە كەوا لە بەرپوئە بردنى كلئىسا پىريارە كان لە لايەن ئەندامانى كلئىساوہ دەنگى لە سەر دەدرىت.

<p>ئۆل و مەزەبىڭن لە شوپىنكە وتووانى مەسىح كە جەخت دەكەنەو لەسەر لە ئاۋەھە ئىشەنچى باۋەرداران.</p>	Baptist Church	كلىساي لە ئاۋەھە ئىشەنچى
<p>كلىسايەك لە ناۋچە يان شارىكى ديارىكراو.</p>	Local Church	كلىساي ناۋخويى
<p>ئۆل و مەزەبىكە كەوا تەنھا باۋەردان بە كىتئى پىرۆز ھەپە و خويان بە دوور دەگرن لە ھەر نەرىتتىك كەوا لە گەل كىتئى پىرۆز نە گونجىت.</p>	Evangelicalism	كلىساي ئىنجىلى
<p>ئۆل و مەزەبىكە كەوا بە كلىساي بەرىتانيا ناسراۋە و سالى ۱۸۶۷ دامەزرارە و لە ژمارەدا لە دوای كاتولىك و نەرتۆدۆكسى پۆژھەلات دىت.</p>	Anglican Church	كلىساي ئەنگلىكان
<p>مەبەست لەو كەوتنەپە كەوا تەواۋى مەرفايەتى بەھۆى گوناھى ئادەم و ھەوا كەوتنە ناۋ گوناھ و لە شكۆى خودا كەوتن.</p>	Fall	كەوتنى مەرفايە
<p>ئەندامان و گەلى كلىسا.</p>	Sheep, God's people	گەلى خودا (مىگەل)
<p>كۆمەلى باۋەرداران</p>	Congregation	گەلى كلىسا - جەماۋەرى كلىسا
<p>عيسى مەسىح بەر لە بەرزبۈنەوھى بۆ ئاسمان، قوتايىبەكانى پاسپارد و فەرموۋى: "بىرۆن، ھەموو نەتەۋەكان بىكەنە قوتايى، بە ناۋى باوك و كوپر و پۆخى پىرۆز لە ئاۋيان ھەلبىكىش، فىريان بىكەن با كار بىكەن بە ھەموو ئەو شتەنەى كە رامسپاردوون."</p>	The great Commision	ئىردراۋىتئى مەزن
<p>مەبەست لە وشە و فەرمابىشتى خودايە.</p>	The Word	ۋشەكە
<p>"لاھوت، پەزدانناسى پەيمانى نوڧى خوڧىندىن و لىكۆلىنەوھى ئەۋەپە كەوا خودا سەبارەت بە خۆى لە پەيمانى نوڧدا پاىگە ياندوۋەه.</p>	Theology	پەزدانناسى

۹ نیشانه کان

بنیاد نانی کلّیسی ته ندروست

نایا کلّیسا که یه کی ته ندروستت هه یه؟

پښکخراوی ۹ نیشانه کان ئیسی ته وه یه که رابه رانی کلّیسا به بینین و ئاشکراکردنی کتیبی پیروژ و سه چاوهی کرده یی ته یار و ئاماده بکات بو ته وهی له پښگه ی کلّیسی ته ندروسته وه شکوی خودا نیشانی گه لان و نه ته وه کانی جیهان بدن.

به له بهرچا و گرتنی ته و ئامانجان، ده مانه ویت یارمه تی کلّیساکان بده یین که له نو نیشانه ی ته ندروستدا گه شه بکه ن که زوربه ی کات پشتگویی ده خرین:

۱. وتاردانی پروون و ئاشکرا
۲. به زداناسی به پیی کتیبی پیروژ
۳. تیگه یشتن له ئینجیل به پیی کتیبی پیروژ
۴. تیگه یشتن له گورینی مروّفه کان به پیی کتیبی پیروژ
۵. تیگه یشتن له مزگینیدان به پیی کتیبی پیروژ
۶. نه ندامیّتی کلّیسا
۷. ته میی کردنی کلّیسی به پیی کتیبی پیروژ
۸. به قوتابیکردن به پیی کتیبی پیروژ
۹. رابه رایه تی کلّیسا به پیی کتیبی پیروژ

ئیمه وه کو پښکخراوی ۹ نیشانه کان بابه ت و په رتووک و هه لسه نگانندی په رتووک ده نووسین، هه روه ها روژنامه یه کی ئینته رنیتیش به رپوه ده به یین. کونفرانس ساز ده که یین و چاوپیکه وتن توّمار ده که یین و سه چاوهی دیکه ش به ره هم دینین به مه به ستی ته یارکردن و ئاماده کردنی کلّیساکان تا کو شکوی خودا نیشان بدن.

سه ردانی مالپه ره که مان بکه که بابه ته کانی به زیاتر له ۳۰ زمان به رده ستن بو خویندنه وه، وه ناوی خوّت توّمار بکه تا کو روژنامه ی ئینته رنیتیش بیبه رامبه رت به ده ست بگات. ده توانیت له م لینکه ی خواره وه دا لیستی ته واوی مالپه ری زمانه جیاوازه کان بینیت:

www.9marks.org/about/international-efforts/

